

Məhkəmə Eldar Həsənov barəsində 3 aylıq həbs qərarı verdi

Səbail Rayon Məhkəməsində Azərbaycan Respublikasının Serbiya Respublikasında, Monteneqroda, Bosniya və Herseqovindəki səfiri Eldar Həsənov barəsində istintaq orqanı tərəfindən verilən təqdimata baxılıb. Unikal.org xəbər verir ki, məhkəmədə Eldar Həsənov barəsində 3 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Səh.2

UNIKAL

№26 (2021) 15 avqust 2020-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Qurucusu: Asəf Rzayev

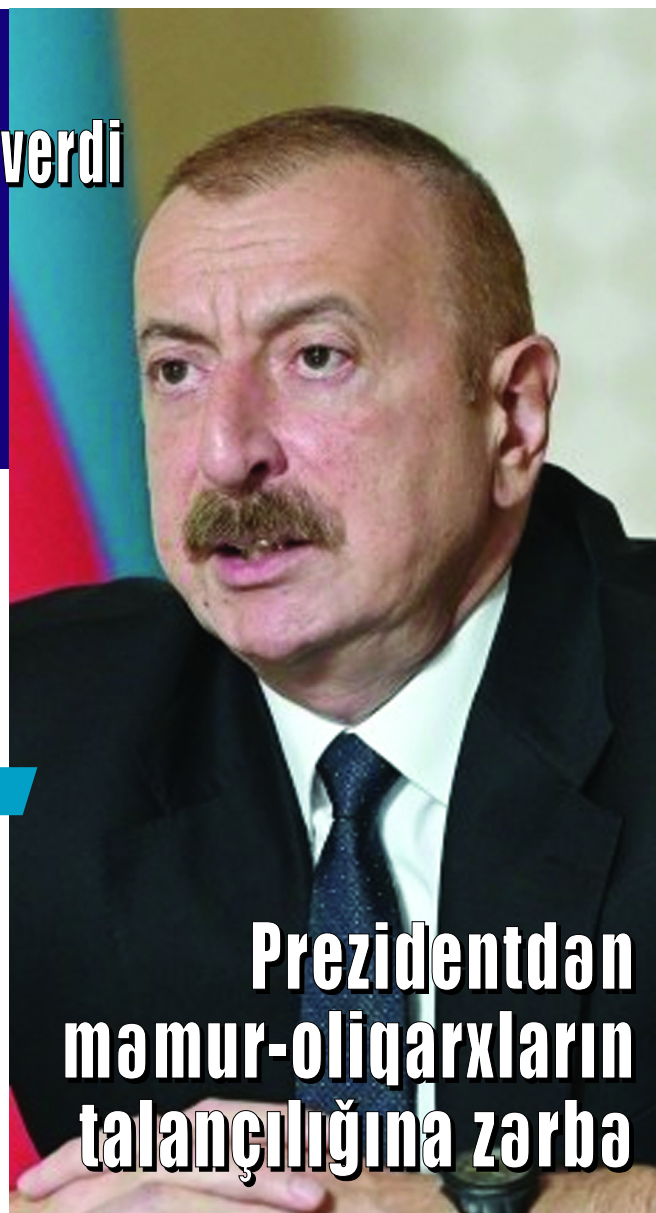
www.unikal.org

unikal-1@mail.ru

Səh.13

Azərbaycan-Türkiyə birliyi yeni həlledici mərhələyə qədəm qoyur

Prezidentdən məmur-oligarxların talançılığına zərbə

Dövlət şirkətləri ilə bağlı qaranlıq məqamlar üzə çıxır; "Sovet sosialist sistemindən miras qalmış bu böyük monopoliyalar səmərəsiz fəaliyyət göstərdiklərini kifayət qədər nümayiş etdirdilər"

Prezident İlham Əliyev avqustun 6-da ölkəmizdə koronavirus pandemiyası ilə mübarizə sahəsində görülən tədbirlər və sosial-iqtisadi vəziyyətlə bağlı videoforvardda keçirilən müşavirədə çıxışı zamanı bir sıra dövlət şirkətlərinin ünvanına sərt təqzidlər səsləndirib. "Dövlət şirkətləri elə bil ki, sosializm iqtisadi modelində işləyir" - deyə ölkə rəhbəri bildirib. "Dövlət şirkətləri tərəfindən ödənilən vergilər hansı səviyyədədir? Əgər onların vergilərini, dövlət tərəfindən onlara verilən subsidiyaları və birbaşa vəsaitin qoyuluşunu götürsək, görürük ki, nə qədər böyük fərq var. Yeni, bu, nəyi göstərir? Onu göstərir ki, dövlət şirkətləri bizim ölkəmizi, bizim iqtisadiyyatımızı aşağı aparır. Bunun başqa izahı ola bilməz" - deyə Prezident vurğulayıb. Məsələn, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) fəaliyyətinə toxunan dövlət başçısı deyib ki, bu qurumun...

Səh.7

"Vaxtilə AXCP-ni "əl müxalifəti" adlandırırdılar"

Son illər Azərbaycanda siyasi proseslərin sönük keçməsi, daha doğrusu, siyasi partiyaların fəaliyyətinin zəiflədiyi göz önündədir. Xüsusən də müxalifət partiyalarının siyasi səhnədəki passivliyi daha çox diqqəti cəlb edir. Hətta son prezident və parlament seçkilərində də müxalifət qüvvələrinin passiv iştirakı bunu...

Səh.4

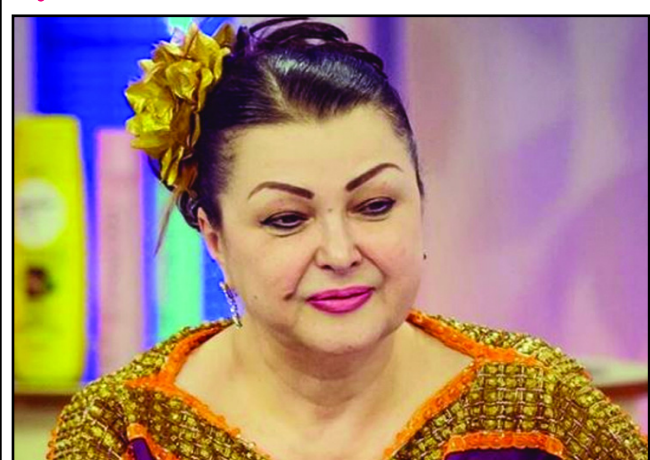
Elmar Məmmədyanovun həbsinə gedən yol göründü...

Dövlət Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) bir müddət öncə Xarici İşlər Nazirliyində (XİN) həyata keçirdiyi növbəti antikorrupsiya əməliyyatından sonra vəzifəsindən kənarlaşdırılan Elmar Məmmədyanov ətrafında yeni gəlişmələr yaşanır. Görünən odur ki, Məmmədyanovun cinayət məsuliyyətinə...

Səh.6

"Kişi mənim üçün yox kimi bir şeydir" - Firəngiz Mütəllibova

Gözəlliyi, zərifliyi, gah çılgınlığı, gah da sadələşməsi ilə obrazlarını insanlara sevdiren sənətkarlardan biri də Firəngiz Mütəllibovadır. Hələ də çoxlarının "Gülzar" deyərək çağırdığı Xalq artistinin "Unikal" qəzetinə müsahibəsini təqdim edirik:

Səh.10

Əli Əsədov sərəncam imzaladı

Baş Nazir Əli Əsədov "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə sərəncam imzalayıb.

"Unikal"ın məlumatına görə, sərəncama əsasən, Ədliyyə Nazirliyi İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi və icra prosesində müəyyən ediləcək digər aidiyyəti dövlət orqanları (dövlətin hüquqi

şəxsləri) ilə razılaşdırmaqla Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin yaradılması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası qanunlarının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərini iki ay müddətində hazırlayıb Nazirlər Kabinetinə təqdim etməlidir.

Eyni zamanda, Nazirlər Kabineti Prezidentin aktlarının "Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 7 avqust tarixli 1120 nömrəli Fərmanına uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini iki ay müddətində hazırlayıb Nazirlər Kabinetinə, habelə Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini iki ay müddətində Nazirlər Kabinetinə təqdim etməlidir.

İqtisadiyyat Nazirliyi Maliyyə Nazirliyi və icra prosesində müəyyən ediləcək digər aidiyyəti dövlət orqanları (dövlətin hüquqi şəxsləri) ilə razılaşdırmaqla:

- AİH-in idarəetməsinə veriləcək dövlət müəssisələri ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində hazırlayıb Nazirlər Kabinetinə təqdim edəcək;

- AİH-in fəaliyyətinin təşkili və təmin edilməsi xərclərinin maliyyələşdirilməsi üçün dövlət müəssisələrinin AİH-ə ödəyəcəkləri haqqın formalaşma mexanizmi ilə bağlı təkliflərini bir ay müddətində hazırlayıb Nazirlər Kabinetinə təqdim edəcək;

- dövlət qeydiyyatına alındığı gündən AİH-in inzibati bina ilə təmin olunması və maddi-texniki təminatı məsələlərinin həlli ilə bağlı təkliflərini 15 gün müddətində Nazirlər Kabinetinə təqdim edəcək.

Razılaşdırma prosesinin iştirakçıları (əsas və birgə icraçılar) bu Sərəncamın icrası ilə bağlı normayaratma vəzifələrindən irəli gələn məsələlər üzrə (layihə və təkliflərin baxılması, hazırlanması, razılaşdırılması, təqdim edilməsi və s.) müvafiq tədbirlər görüb icra vəziyyəti tələb etdikdə, məlumatları icra üçün ayrılmış müddətin birinci yarısı başa çatanaqəd Nazirlər Kabinetinə təqdim etməlidirlər.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları üç aydan gec olmayaraq, Fərmanın icrasını təmin etmək məqsədilə öz səlahiyyətləri daxilində normayaratma vəzifələrindən irəli gələn tədbirlər görüb, normativ hüquqi aktlarını və ya təkliflərinin olmadığı barədə məlumat Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə təqdim etsinlər və icra vəziyyəti tələb etdikdə, Nazirlər Kabinetinə məlumat verməlidirlər.

Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib bu barədə dörd ay müddətində Nazirlər Kabinetinə məlumat verməlidir.

Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minib.

Baş redaktor:
Zaur Əhməd

"Turanbank" ASC Binəqədi filialı.
h/h AZ74TURA41040011963500110944
M/h AZ26NAB0135010000000027944

Kod: 50462

Şəhadətnamə № 3150

Ünvan: 8 mk-r. Ə.Naxçıvani 5"

Tel./Fax:(012) 561-65-53

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində
yığılıb, sahifələnməmiş və
"Futbol+" servis mətbəəsində çap olunmuşdur

Sifariş 252.

Tiraj:2500

Fikrat Məmmədov rəisi işdən çıxardı

Ədliyyə Nazirliyi icra baş idarəsinin rəisi - baş icra məmuru baş ədliyyə müşaviri Nuraiddin Mustafayev vəzifəsindən azad edilib.

Unikal.org E-huquq.az-a istinadən xəbər verir ki, N. Mustafayev ötən gün işdən çıxarmaqla bağlı ərizə yazıb. Onun ərizəsi qəbul edilib və vəzifəsindən azad olunub.

Məhkəmə Eldar Həsənov barəsində 3 aylıq həbs qərarı verdi

Səbail Rayon Məhkəməsində Azərbaycan Respublikasının Serbiya Respublikasında, Monteneqroda, Bosniya və Herseqovinadakı səfiri Eldar Həsənov barəsində istintaq orqanı tərəfindən verilən təqdimata baxılıb.

Unikal.org xəbər verir ki, məhkəmədə Eldar Həsənov barəsində 3 aylıq həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Xəbər verdiyimiz kimi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) tərəfindən saxlanılan səfir Eldar Həsənov məhkəməyə aparılıb.

E. Həsənovun qardaşı Şahin Həsənovun Unikal.org-a verdiyi məlumata görə, məhkəmə prosesi qapalı keçirilir: "Yaxınları olaraq prosesdə iştirakımıza icazə verilmədi. Məhkəmənin qarşısında veriləcək qərarı gözləyirik".

Orxan Həsənov

Oqtay Şirəliyev kubalı həkimlərlə görüşdü

Avqustun 14-də Səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev Kubanın Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Alfredo Fidel Nieves Portuondo və COVID-19 pandemiyası ilə mübarizəyə dəstək məqsədi ilə Kubadan gələn tibb heyətinin rəhbəri professor Dalsy Torres Avilla ilə görüşüb.

Nazirlikdən "Unikal"a verilən məlumata görə, Səhiyyə Naziri Oqtay Şirəliyev Azərbaycanın COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə və müalicə üsullarından danışaraq, ölkədəki səhiyyə vəziyyəti haqqında məlumat verib. Onun sözlərinə görə, bu sa-

hədə əldə olunan nailiyyətlər ölkə başçısı İlham Əliyevin səhiyyənin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsidir. Nazir kubalı həkimlərin müalicə üsulları və istifadə olunan dərman vasitələri ilə bağlı müsbət nəticələrin əldə olunduğunu xüsusilə vurğulayıb.

Heyətin rəhbəri, professor Dalsy Torres Avilla Azərbaycanda xəstəxana-müalicə infrastrukturunun yaradılmasından danışıb. Bildirib ki, həkim və orta tibb işçisi potensialının kifayət qədər olması təqdirəlayiq haldır. D. Torresin sözlərinə görə, bunun da yalnız koronavirus xəstələrinin deyil, digər xəstəliklərin də müalicəsinə böyük təsiri var. O, kubalı həkimlərinin ixtiralarının koronavirus infeksiyasının müalicəsində effektiv təsirlərinin olduğunu da vurğulayıb.

Görüşdə səhiyyənin digər sahələrində də gələcəkdə əməkdaşlığın məqsədyönlü üyü vurğulanıb.

Tələbələrin köçürülməsinin vaxtı açıqlandı

Avqustun 17-dən tələbələrin köçürülməsi prosesinə start veriləcək.

Təhsil Nazirliyindən "Unikal"a verilən məlumata görə, elektron sənəd qəbulu avqustun 23-dək davam edəcək.

Tələbələrin ölkə daxilində və xaricdə yerləşən ali təhsil müəssisələrindən köçürülməsi, yaxud bir ixtisasdan digərinə dəyişdirilməsi,

eləcə də ölkəmizdə yerləşən orta ixtisas təhsili müəssisələri tələbələrinin, magistratura səviyyəsində təhsilalanların köçürülməsi transfer.edu.az portalı vasitəsi ilə həyata keçirilir.

Portala müraciət edən şəxslər köçürülmək istədiyi təhsil müəssisəsini seçmək imkanına malikdir. Bunun üçün təhsilalanlar tələb olunan məlumatları daxil etməklə,

köçürülmə meyarlarına uyğun gəlib-gəlmədiyini müəyyən edə bilərlər. Qeyd olunub ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən yaradılan transfer.edu.az portalı tələbələrin köçürülməsi prosesinin sadələşdirilməsinə və şəffaflığın təmin olunmasına məqsədinə xidmət edir. Portal fəaliyyətə başladığı gündən bu gündək 9 minə yaxın tələbənin köçürülməsi həyata keçirilib.

Avqust ayı üzrə bütün pensiyalar ödənilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu bu gün avqust ayı üzrə bütün pensiyaların ödənişini başa çatdırıb.

Unikal.org xəbər verir ki, dövlət qulluqçuları, hərbi və xüsusi rütbəli şəxslərə də av-

qust ayının pensiyaları ödənilib. Xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar olaraq, pensiyaçılar istənilən bankın bankomatlarından öz pensiyalarını əldə edə bilərlər. Bu zaman heç bir faiz tutulmayacaq.

Qeyd edək ki, Bakı və Sumqayıt şəhərləri, Abşeron rayonu üzrə pensiyalar avqustun 10-da ödənilib.

Elmar Məmmədovdan ölkədən çıxışı ilə bağlı açıqlama

Azərbaycanın sabiq Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədovun ölkədən çıxışına məhdudiyət qoyulması ilə bağlı məlumat yayılıb.

Unikal.org-a açıqlama verən Elmar Məmmədov yayılan məlumatın həqiqəti əks etdirmədiyini bildirib:

"Haqqımda yayılan məlumat yalandır. Şüvəlandakı bağımızda dincəlirəm. Həmçinin ölkədən çıxmağa niyyətım və getməyə də yerim yoxdur. Pandemiya vaxtı hara gedirəm? Onu da deyim ki, istintaqa çağırılmamışam".

Famil Fərhadoğlu

Təhsil naziri ictimaiyyətə müraciət etdi

Emin Əmrullayev: "Qərarların verilməsində elmi tədqiqatlara əsaslanmaq verilən qərarların səmərəliliyini artırır"

Təhsil naziri Emin Əmrullayev COVID-19 pandemiyası şəraitində növbəti tədris ilində təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası ilə bağlı Təhsil İnstitutunun təkliflərinə münasibət bildirib.

Unikal.org xəbər verir ki, nazir təkliflərin dəyərləndirilməsi üçün ictimaiyyətə müraciət edib: "COVID-19 pandemiyası şəraitində növbəti tədris ilində təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası ilə bağlı hazırlanmış təkliflərə görə Azərbaycan Təhsil İnstitutuna tə-

lərin səmərəliliyini artırır. Mövzu ilə bağlı rəy və təkliflərinizi eşitmək çox maraqlı olardı. Təhsil Nazirliyi ictimai rəyin öyrənilməsinə və vətəndaşların qərarların qəbul edilməsində iştirakına böyük önəm verir.

Xüsusi olaraq vurğulamaq istərdim ki, bu mövzu ilə bağlı "səhv" və ya "düz" fikir yoxdur, bütün rəylər və tövsiyələr faydalıdır. Rəy və təkliflərinizə görə hər birinizə əvvəlcədən dərin minnətdarlığımı bildirirəm".

Famil

Şahbaz Xuduoğlunun polislə bağlı videosuna DİN-dən cavab

"Qanun" nəşriyyatının rəhbəri Şahbaz Xuduoğlu Çevik Polis Alayı əməkdaşlarının qapalı məkanlarda tibbi maskadan istifadə olunub-olunmamasına nəzarət üçün mətbəyə girməsinə və çəkiliş aparmalarına etiraz edib. O, bununla bağlı həmin polis əməkdaşları ilə söhbətini videoya çəkərək sosial şəbəkələrdə yayımlayıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin rəisi, polis polkovniki Ehsan Zahidov "Qafqazinfo"ya açıqlamasında bildirib ki, mətbəədə yoxlanış zamanı polis əməkdaşları qanunvericiliyin tələblərinə tam formada əməl ediblər: "Polis əməkdaşları xidməti vəzifəsini yerinə yetirib. Fərqi yoxdur, nəşriyyat olsun ya mağaza olsun, nəzarət qaydasında baxış keçirirlər ki, insanlar ictimai qapalı məkanda karantin qaydalarına əməl edirlər, ya yox. Bina şəxsi mülk olsa da, ora iş yeri, ictimai yerdir. Orada bəlkə də 50 nəfər işləyir. Polis əməkdaşları da çəkilişi sübut üçün ediblər ki, sonra həmin şəxslər etiraz edərək "maska taxmışdım, polis qanunsuz protokol tərtib edib" deyə bilərlər. Bu zaman sübut kimi videolar təqdim oluna bilərlər".

E.Zahidov polis əməkdaşlarından birinin maska taxmamasının görüntülənməsinə belə münasibət bildirib: "Bir polis əməkdaşı qara, digər ağ maska taxıb. Videonun əvvəlində görülən görüntüdə isə polis əməkdaşı söhbət edən zamanı sosial məsafəni qoruyaraq maskanı çıxarıb, sözünü deyir, sonra yenə maska taxır".

Daha bir uşaq bağçasının sahibi və valideynlər cərimələndi

Səbail rayonu, Lermontov küçəsi 119 ünvanında yaşayış üçün nəzərdə tutulan mənzildə karantin qaydalarına zidd olaraq qanunsuz fəaliyyət göstərən uşaq bağçası aşkar edilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Mətbuat Xidmətindən Unikal.org-a verilən məlumata görə, Səbail Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları həmin ünvana yollanıblar.

Baxış zamanı qeyd edilən ünvanda yaşayan Cahən Kərimovanın karantin qaydalarını kobud şüurda pozaraq bağça təşkil etdiyi məlum olub.

Mənzilə baxış zamanı 10 azyaşlı uşaq müəyyən edilib və onlar valideynlərinə təhvil veriliblər. Bağçanın sahibinə polislər tərəfindən ciddi xəbərdarlıq edilərək barəsində inzibati Xətalar Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə protokol tərtib olunub və o cərimələnib.

Qeyd edək ki, övladlarının sağlamlıqlarını risk altına qoyan valideynlər də məsuliyyətdən yayına bilməyiblər. Qanunsuz fəaliyyət göstərən uşaq bağçasına övladlarını göndərən şəxslər barəsində də inzibati protokollar tərtib edilib və onlar da cərimə olunublar.

Ağac kəsan şəxs cəzalandı

Abşeron rayonu, Novxanı kəndi ərazisində ağacların kəsilməsi ilə bağlı daxil olan şikayət Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən araşdırılıb.

"Unikal" xəbər verir ki, bu barədə xidmətin rəis müavini Ramal Bağırov məlumat verilib.

O qeyd edib ki, əraziyə keçirilən baxış zamanı Kərim Kərimov küçəsində 10 sərvi ağacının kəsildiyi, 5 sərvi ağacının isə budandığı məlum olub: "Araşdırma zamanı ağacların kənd sakini Solmaz Fətəliyevanın göstərişi ilə kəsildiyi və təbiətə 1 960 manat məbləğində ziyan dəydiyi müəyyən edilib. Faktla bağlı akt tərtib olunub. Dəymiş ziyanın məbləği cinayət tərkibi yaratdığından məsələyə hüquqi qiymət verilməsi və təqsirkar barəsində qanunamüvafiq tədbirlərin görülməsi üçün toplanmış sənədlər Abşeron rayon Prokurorluğuna göndərilib".

Bu tələbələr Azərbaycan məktəblərinə köçürülə bilməz

Xarici ölkədə qiyabi (distant) təhsil alan və (və ya) fəaliyyət göstərdiyi ölkədə akkredite olunmayan ali təhsil müəssisəsindən Azərbaycan Respublikasının orta ixtisas təhsil müəssisələrinə tələbələr köçürülməsinə yol verilmir.

Təhsil Nazirliyindən verilən məlumata görə, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər elektron köçürülmədə iştirak edə bilərlər. Bir semestr ərzində tələbə transfer.edu.az saytında yalnız bir dəfə qeydiyyatdan keçə bilər.

Ali təhsilin bakalavriat səviyyəsini (əsas (baza ali) tibb təhsilini) başa vurmayan şəxslərin orta ixtisas təhsili müəssisələrinə köçürülməsi məsələsinə qış və yay tətili müddətində onların qəbul olunduqları və əsinə köçürülən şəxslər təhsillərini yalnız ödənişli əsaslarla davam etdirirlər və köçürülən şəxs həmin təhsil müəssisəsində köçürüldüyü ixtisas üzrə təhsil alacağı qrup üçün müəyyən edilmiş məbləğdə təhsil haqqı ödəyir.

"Pandemiya dövründə 4 milyondan çox vəsait xərclənib" - Səttar Möhbəliyev

Avqustun 14-də Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında AHİK sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev "Koronavirus pandemiyası dövründə AHİK tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər" mövzusunda Kütləvi İnformasiya Vasitələri nümayəndələri üçün mətbuat konfransı keçirib.

"Unikal" xəbər verir ki, media nümayəndələri qarşısında çıxış edən AHİK sədri bildirib ki, Azərbaycan həmkarlar itti faqları Prezident İlham Əliyevin ölkə vətəndaşlarının, o cümlədən həmkarlar itti faqı üzvlərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, rifah halının yaxşılaşdırılması naminə qəbul etdiyi qərarlarını, xalqın sağlamlığı və xoş güzəranı ilə əlaqədar atdığı bütün addımları yüksək qiymətləndirir. Pandemiya ilə mübarizədə Azərbaycan həmkarlar itti faqları da iaxından iştirak etmişdir. Koronavirus infeksiyasının aradan qaldırılmasına yardımçı olmaq üçün AHİK və üzv təşkilatları bütün imkanlarını səfərbər edərək müəyyən addımlar atıb. Pandemiya dövründə iş-

çilərin əmək hüquqlarının qorunması və müdafiəsi həmkarlar itti faqı tərəfindən diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Operativ Qərargah tərəfindən yaradılmış qrupun işgötürənlərə ünvanladığı Bildiriş bütün üzv təşkilatlara göndərilib.

COVID-19 infeksiyasının ölkəmizdə daha geniş yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə elan olunmuş xüsusi karantin rejimi dövründə həmkarlar itti faqları öz imkanları daxilində Qarabağ müharibəsi iştirakçılarına, şəhid ailələrinə, tənha yaşayan şəxslərə və aztəminatlı ailələrə maddi dəstək göstərmişdir. Son vaxtlar yalnız AHİK tərəfindən 1200 nəfərdən çox həmkarlar itti faqı üzvünə ümumilikdə 303 min manatdan çox maddi yardım göstərilib.

AHİK-in üzv təşkilatları 900.748 manat öz sahələri üzrə aztəminatlı ailələrə maddi yardım və ərzaq yardımları göstəriblər.

Ümumilikdə, Azərbaycan həmkarlar itti faqı təşkilatları tərəfindən koronavirusla mübarizəyə və eyni zamanda dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə dəstək məqsədilə

4.204.445 manatdan çox vəsait xərclənmişdir. Bu tədbirlər hazırda da davam etdirilməkdədir.

Möhbəliyev bir daha bildirib ki, biz həmkarlar itti faqları olaraq öz işimizi bundan sonra da Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qəbul etdiyi qərar və göstərişlər əsasında qurmalyıq. İlk növbədə üzvlərimiz qoyulan karantin rejimində ciddi əməl etməklə ne nəzarətə də gücləndirməlidirlər. Həmkarlar itti faqları olaraq işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarının qorunmasına, bu sahədə onların sosial problemlərinin həllinə, məşğulluq məsələlərinə diqqətli bir daha artırmalyıq.

Hüseyn

İyulda işıqpulu çox yazıb? - AÇIQLAMA

"Azərişiq" ASC elektrik sayğaclarının iyul ayı ərzində həddindən artıq hesablaşma aparması barədə sosial şəbəkələrdə yayılan iddialara münasibət bildirib.

"Unikal"ın məlumatında görə, "Azərişiq"ın Tədris və İnnovasiyalar Mərkəzinin direktoru Araz Məmmədov bu gün keçirilən mətbuat konfransında sayğaclarla müdaxilə etməyin mümkünsüz olduğunu deyib.

Qurum rəsmisinin sözlərinə görə, vətəndaşlar bəzi avadanlıqların texniki pasportuna baxmırlar. "Bu, soyuducu, kondisioner, ütü ola bilər. Orada həmin avadanlığın müəyyən temperatur arasında iş rejimi barədə məlumat var. Sayğacların çox yazması haqqında istənilən iddia ilə bağlı fikirimiz budur ki, onu bizə göstərsinlər. Biz sayğacların göstəricilərini dəyişə, sıfırlaya bilmədiyimiz üçün heç söküntü ge-

dən binalardan çıxan sayğacları da istifadə edə bilmirik. Bu da bizim üçün itkidir. Sayğacların onlayn oxunması gündəmdədir, bu da bizim üçün sərfəlidir. Bununla bağlı işlər aparılır. Sayğaclarla müdaxilə edə bilmirik. Bunu edə bilən şəxslər, mütəxəssislər varsa, onlarla bizi görüşdürün, bunu edib bizə göstərsinlər. Onda biz sayğaclarımızın təhlükəsizliyi üçün əlavə işlər görürük".

Son illər Azərbaycanda siyasi proseslərin sönük keçməsi, daha doğrusu, siyasi partiyaların fəaliyyətinin zəiflədiyi göz önündədir. Xüsusən də müxalifət partiyalarının siyasi səhnədəki passivliyi daha çox diqqətə cəlb edir. Hətta son prezident və parlament seçkilərində də müxalifət qüvvələrinin passiv iştirakı bunu deməyə əsas verir. Aydınlar Partiyasının sədri Qulamhüseyn Əlibəyli "Unikal"a müsahibəsində ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyəti, siyasi partiyaların passivliyi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

-Ölkədə siyasi aktivlik aşağı səviyyədədir, eləcə də Aydınlar Partiyasının fəaliyyəti görünür. Bu passivlik nə ilə bağlıdır?

-Çox düzgün qeyd edirsiniz ki, bu gün Azərbaycanda siyasi partiyaların fəaliyyəti çox zəifdir, o cümlədən müxalifət partiyalarının. Əslində, hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının da siyasi qüvvə kimi aktivliyi görünür. Hesab edirəm ki, bu passivlik bu günə qədər siyasi partiyalara olan münasibətlə bağlıdır. Hakimiyyət çalışdı ki, siyasi təşkilatların fəaliyyət dairəsini məhdudlaşdırsın. Bu istiqamətdə aparılan iş də öz nəticəsini verib. Siyasi partiyanın fəaliyyət sferası nədən ibarətdir? Hakimiyyətin siyasətini izləmək, ona münasibət bildirmək, təkliflər vermək, seçkiyə hazırlaşmaq, əhali ilə görüşlər keçirmək və sair. Demək olar, xeyli müddətdir ki, bunların böyük əksəriyyətinə bu və ya digər şəkildə imkan verilmirdi. Xüsusən, əhali ilə görüşlərə imkan verilmirdi, kütləvi tədbirlərə moratorium qoyulmuşdu. Bir qalırdı siyasi partiyaların hər hansı məsələlərə münasibət bildirməsi, onu da normal şəkildə həyata keçirmək olmurdu. Kütləvi informasiya vasitələrinin çoxu siyasi partiyaların mövqeyini işıqlandırmırdı. Təbii ki, bu, həmin media qurumlarının öz informasiya siyasətindən irəli gələn bir məsələdir. Amma bütün bu səbəblərə görə siyasi partiyaların fəaliyyəti zəif hiss olunurdu, yaxud ümumiyyətlə, hiss olunmurdu, o cümlədən də bizim partiyanın. Düzdür, son dövrlər bir qədər fəallaşma hiss olunur, partiya sədrinin birinci müavini müxtəlif məsələlərlə bağlı açıqlamalar, bəyanatlarla çıxış edir. Yəni partiyanın mövqeyi ortaya qoyulur. Ola bilsin ki, bu, yetərli deyil.

-Siyasi partiyaların fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması ilə bağlı keçmiş zamanda danışsınız, indi vəziyyət dəyişib ki?

-Son dövrlər hakimiyyət nümayəndələrinin partiya rəhbərləri ilə görüşlərinin keçirilməsi siyasi qüvvələrə münasibətlərin bu və ya digər formada dəyişməsinə gətirib çıxarıb. Düzdür, siyasi fəaliyyət üçün tam geniş imkanlar yoxdur, amma hiss olunur ki, siyasi partiyaların fəaliyyətinə imkan yaratmaq istəyirlər. Bu, yaxşı haldır.

Ola bilsin ki, gələcəkdə siyasi institutların digər hissəsinin də dəyişdirilməsi, təkmilləşdirilməsi istiqamətində islahatlar həyata keçirilsin. Bütün bunlar son nəticədə siyasi partiyaların cəmiyyətdəki rolunun yüksəlməsinə gətirib çıxara bilər.

-Belə çıxır ki, hakimiyyətlə müxalifət arasında dialoq mühiti formalaşmağa başlayıb. Belə bir məqamda sizin hakimiyyətdən istəyiniz nədir? Siyasi mühitin canlanması üçün təklifləriniz nədən ibarətdir?

-Bəli. Son dövrlər siyasi partiyalarla müxtəlif görüşlərin keçirilməsi, hətta bir sıra partiyaların qeydiyyat prosesinin nəzərə

bir mexanizm tapılmalıdır ki, siyasi partiyalar dövlət tərəfindən bu və ya digər şəkildə maliyyələşdirilsin. Təkcə parlamentdə təmsil olunanlar deyil, parlamentdən kənar partiyalar da maliyyələşdirilməlidir. Açıq deyək ki, siyasi partiyaların bir araya gəlməsi, bir sıra məsələləri müzakirə etməsi də vacibdir. Hazırda dialoq mühiti yaranıb, indi o dialoqu tam şəkildə formalaşdırmaq lazımdır. Ayrı-ayrı problemləri qoymaq, onları siyasi partiyalarla, vətəndaş cəmiyyətinin üzvləri ilə müzakirə etmək olar. Həmin o müzakirələr nəticəsində müəyyən mexanizm yaratmaq olar ki, müzakirə nəticəsində söylənilən fikirlər re-

lərlər.

-Hakimiyyətin müxalifət partiyaları ilə görüşündən sonra AXCP və Milli Şura nümayəndələri iddia edirlər ki, iqtidar özünə "əl müxalifəti" formalaşdırır, dialoqa gədənlər də "əl müxalifəti" olmaq istəyənlərdir. Sizi "əl müxalifəti" adlandırmaq olarmı?

- (Gülür)Bəri başdan deyim ki, sual korrekt qoyulmayıb. Təəssüf ki, bəzən mətbuatda belə mövqelər səslənir. Adını çəkdiyiniz siyasi qüvvələr də analoji mövqelər sərgiləyirlər. Hətta daha irəli gedərək bəzən təhqir eləməyə çalışırlar. Hakimiyyətlə dialoqa getmək istəyən, müəyy-

lif fikirlər söyləyə bilirlər, amma əsas odur ki, mübarizə sivil müstəvidə aparılsın. Siyasəti inkar, təkzib üzərində qurmaq doğru deyil. Mən indi sizin sualınıza "yox" cavabı verərdim. Amma bu "yox" cavabının özü suala uyğun deyil. Təbii ki, hər bir siyasi qüvvə siyasətini başqasının mövqeyindən asılı olmayaraq özü müəyyənləşdirir. Hakimiyyət nümayəndələri ilə görüşə getmək, müzakirələr aparmaq həmin müxalifət partiyasının satılması demək deyil. Əgər belədirsə, kim nə deyir desin. Məşhur adamlardan birinin deyimi var: "Sizin haqqınızda nə deyirlər desinlər. Siz doğru bildiyiniz yolla gedin". Bu gün

"Vaxtilə AXCP-ni "əl müxalifəti" adlandırırdılar"

Qulamhüseyn Əlibəyli: "Hakimiyyət nümayəndələri ilə görüşə getmək, müzakirələr aparmaq həmin müxalifət partiyasının satılması demək deyil"

"Artıq siyasi müxalifətin hamısının bir araya gəlməsi, vahid mövqedən çıxış eləməsi, hansısa ittifaqda təmsil olunması qeyri-mümkündür"

alınması onu göstərir ki, hakimiyyətin siyasi partiyalara münasibəti bir qədər dəyişib. Amma təbii ki, bu, bizim istədiyimiz səviyyədə deyil. Siyasi partiyaların fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün birinci növbədə maliyyələşməsi böyük rol oynayır. Siyasi partiyanın maliyyə imkanları olmalıdır. Maliyyəsiz siyasi fəaliyyət göstərmək mümkün deyil. Kimlərsə öz məqsədi üçün siyasi fəaliyyətə pul ayırır, amma bununla ortaya ciddi iş qoymaq mümkün deyil. Partiyaların strukturu, maliyyə imkanları olmalıdır ki, müəyyən prosesləri həyata keçirsin. Ele

allaşmış olsun.

-Konkret istiqamətlər varmı?

-Seçki prosesi ilə bağlı müəyyən dəyişikliklər təklif oluna bilər. Məsələn, proporsional seçki sisteminin bərpası da siyasi partiyaların cəmiyyətdəki rolunun yüksəlməsinə gətirib çıxara bilər. Hesab edirəm ki, ilk növbədə bunlara diqqət yetirmək lazımdır. Dövlətin nəzarətində olan media qurumları da siyasətini dəyişə bilərlər. Onlar təkcə iqtidar partiyasını və onu dəstəkləyənləri deyil, müxalifət nümayəndələrinin fəaliyyətinin işıqlandırılması xəttini götürə bi-

ən müzakirələrə qatılan partiyalara qarşı olduqca yaramaz ifadələr işlədirlər. Yadıңызdarsa, görüşlər başlayanda Xalq Cəbhəsi Partiyası görüşdən imtina eləmədi, sadəcə, görüşün şərtlərini dəyişərək başqalarını irəli sürdü. Təbii ki, hər bir partiya müəyyən şərtlər yürüdə bilər. O şərtlər hakimiyyət tərəfində qəbul olunmadısa, bizim görüşə getməyimizdə, dialoq təklifini qəbul etməyimizdə hər hansı qəbahət yoxdur. Bunun üçün bizi aşağılamaq, olmazın fikirlər səsləndirmək yanlışdır. Vaxtilə AXCP-ni "əl müxalifəti" adlandırırdılar. Yeni hər zaman müxtə-

bizim partiya doğru bildiyi yolla gedir.

-Qulamhüseyn bəy, qarşıdakı dövrdə digər müxalifət qüvvələri ilə əməkdaşlıq, hansısa birlik formalaşdırmaq istiqamətdə nə düşünürsünüz?

-Hesab edirəm ki, siyasi müxalifətin hamısının bir araya gəlməsi, vahid mövqedən çıxış eləməsi, hansısa ittifaqda təmsil olunması artıq qeyri-mümkündür. Çünki dəfələrlə bu cür birliklər formalaşmış, ancaq müxalifətin bütün spektri orada təmsil olunmayıb, sonra da müsbət sonluq olmayıb. Səhv eləmirəmsə, 1998-ci ildə seçki islahatı üçün yaradılan SİDSUH ən geniş müxalifət qurumlarından biri idi, sonradan o da dağıldı. Ondan sonrakı dövrlərdə müxtəlif birliklər formalaşdı, onlar da müxalifəti tam şəkildə əhatə eləmədi. Ona görə də bu gün hansısa birliyin yaradılması ideyasını real görmürəm. Amma bu və ya digər məsələlərlə bağlı siyasi partiyalar arasında əməkdaşlıq olmalıdır. Bu yaxınlarda biz - bir neçə siyasi partiya toplaşaraq Türkiyə-Azərbaycan hərbi əməkdaşlığı ilə bağlı məsələləri müzakirə etdik və hakimiyyətə ümumi şəkildə təklif verdik ki, hərbi əməkdaşlığın yeni formaları axtarılıb tapılmalıdır. Çünki Azərbaycanın gələcək təhlükəsizliyi hərbi əməkdaşlığın yeni formalarının müəyyənləşməsindən asılıdır. Ola bilsin ki, qarşıdakı dövrdə yeni bir mövzu ilə bağlı müzakirələr aparıla bilər. Hesab edirəm ki, ölkənin həyati əhəmiyyətli məsələləri ilə bağlı müzakirələr aparıb, orta q mövqeyə gəlmək olar.

Z.Məmmədli

İtaliyanın "Notizie Geopolitiche", "Kmetro", "Sardegna-gol", "Giornale Diplomatico", "Agenzia Nova", "Yahoo Notizie", "Finance Yahoo" kimi kütləvi informasiya vasitələri cari ilin 10 avqust tarixində Heydər Əliyev adına Bakı dərin özüllər zavodunda "Qarabağ" yatağının dayaq blokunun dənizə yola salınması mərasimindən sonra Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində qeyd etdiyi fikirlərə geniş yer ayırıblar.

Modern.az-ın məlumatına görə, həmin mətbuat orqanlarında dərc olunmuş yazılarda Prezident İlham Əliyevin fikirlərinə istinadən Azərbaycanın neft-qaz sənayesinə, neft-qaz potensialına xarici investorlar tərəfindən marağın artdığı qeyd olunur: "Bu, çox əlamətdar hadisədir. Bu gün "Qara-

anda böyük həcmdə sərmayə qoymalarına baxmayaraq, bu günə qədər Azərbaycanın neft-qaz sənayesinə, neft-qaz potensialına xarici investorlar tərəfindən marağ azalmır, əksinə, artır. Əminəm ki, növbəti illərdə "Qarabağ" və digər yataqlar uğurla istismar ediləcək və ölkəmizə böyük fayda verəcək", deyər Prezident İlham Əliyevin fikirləri qeyd olunur.

"Bizim indi əsas diqqətimiz Cənub Qaz Dəhlizinin başa çatmasına yönəldilib. Bu layihə də uğurla icra edilir. Bunun dördüncü və sonuncu layihəsi olan TAP artıq başa çatmaq üzrədir. Beləliklə, hesab edirəm ki, bir neçə aydan sonra Azərbaycan dövlətinin təşəbbüsü ilə və genişmiqyaslı beynəlxalq əməkdaşlıq nəticəsində 3500 kilometr uzunluğunda olan, bir-birinə bağlı üç qaz kəmərinin inşası tam başa çatacaq-

tam təmin edir. "Şahdəniz" yatağı ən azı yüz il bundan sonra Azərbaycanı və tərəfdaş ölkələri qazla təchiz edəcəkdir. Eyni zamanda, biz ixrac coğrafiyamızı genişləndirmək əzmindəyik. "Şahdəniz" qazı Gürcüstan, Türkiyə, Bolqarıstan, Yunanıstan və İtaliyaya çatdırılacaq. Əgər Albaniyada qaz şəbəkəsi yaranarsa, Albaniya da bizim təbii tərəfdaşımız olacaqdır, biz oraya da qaz ixrac edə bilərik. Digər qonşu ölkələrə - Balkan bölgəsində yerləşən ölkələrə Azərbaycan qazının verilməsi mümkündür", deyər Prezident İlham Əliyevin fikirləri vurğulanır.

"Ona görə Cənub Qaz Dəhlizi bizim tarixi nailiyyətimizdir və bunun başa çatmasına az vaxt qalır. Bir daha demək istəyirəm ki, bizim bütün yataqlarımızda görülən işlər məqsədyönlü şəkildə aparılır. Bir layihə o biri layi-

Ombudsman əməkdaşları Fuad Qəhrəmanlı və Məmməd İbrahim ilə görüşdü

Azərbaycanın İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyevanın tapşırığı ilə Milli Preventiv Mexanizm fəaliyyəti çərçivəsində Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətin Bakı İstintaq Təcridxanasına və İxtisaslaşmış Müalicə Müəssisəsinə Milli Preventiv Qrupun üzvləri tərəfindən əvvəlcədən xəbərdarlıq etmədən başçəkmələr həyata keçirilib.

"Unikal"a daxil olan məlumata görə, başçəkmələr BMT-nin İsgəncə və digər qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və ya cəza əleyhinə Konvensiyasının Fakültativ Protokolu və Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) haqqında Konstitusiyaya Qanununun tələbləri əsasında təşkil olunmaqla, saxlanılma şəraiti, rəftar məsələləri, qidalanma, tibbi yardım və digər hüquqların təmin olunması vəziyyətinin yerində araşdırılması məqsədini daşıyır.

Bakı İstintaq Təcridxanasına başçəkmə çərçivəsində müəssisədə saxlanılan bir çox təqsirləndirilən şəxs, o cümlədən Fuad Qəhrəmanlı, Məmməd İbrahim, Asif Yusifli, Bəxtiyar İmanov, Ayaz Məhərrəmov, Telman Seyfullayev, Seymur Əhmədov, İsmayıl Həsənov, Fərid Abadov, Ceyhun Novruzov, Məhəbbət Nağıyev konfidensial qaydada qəbul olunub və onların müraciətləri dinlənilib.

İxtisaslaşmış Müalicə Müəssisəsinə başçəkmə çərçivəsində isə burada saxlanılan Mehdi İbrahimov, Nicad İbrahim, Nicat Əlizadə, Məhəmməd İmanlı və Vüqar Vəliyev də konfidensial qaydada qəbul olunub, müraciətləri dinlənilib.

Qəbullar zamanı adıçəkilən təqsirləndirilən şəxslər müəssisədə onlarla rəftardan və saxlanma şəraitindən şikayət etməyiblər. Barələrində aparılan istintaqla bağlı qaldırdıqları məsələlər üzrə hər birinə hüquqi məsləhətlər verilib.

Qəbul edilmiş şəxslərdən yalnız Mehdi İbrahimov barəsində aparılan istintaqın gedirdən narazılığını əsas göstərərək yemək qəbulundan imtina edəcəyini bildirib, eyni zamanda, səhhətindən şikayətlənib.

Qeyd olunmalıdır ki, tövsiyə əsasında müəssisədə tibbi xidmətin əlçatanlığı təmin edilməklə 24 saat ərzində həkim nəzarəti təşkil olunub, psixoloq konsultasiyaları da aparılır.

Görüş keçirilmiş şəxslərə hüquqları və müvafiq qanunvericiliyin tələbləri izah edilib. Başçəkmələr zamanı saxlama şəraiti ilə bağlı bəzi əlavə məsələlər və onların təminatı adı çəkilən müəssisələrin rəhbərliyi qarşısında qaldırılıb. Habelə Ombudsmana ünvanlanmış ərizələr qəbul olunub, bir sıra müraciətlər yerində təmin edilib.

"Hər şeyi kəsmək olar, "uşaq pulu"nu olmaz" – Rəşid Mahmudov

"Uşaq pulu verilməlidir". Bu sözləri Unikal.org-a açıqlaması zamanı tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Rəşid Mahmudov deyib. O bildirib ki, uşaq pulu xarici ölkələrə müvafiq verilməlidir.

"Uşaqların xəstəlik keçirməmələri və sağlam böyümələri üçün bütün dünya xalqları uşaq pulu verilməlidir. Bu məbləğ 100 manat deyil, daha yüksək olmalıdır, yeni bir insanın yaşaması üçün nə qədər lazımdırsa, o qədər. Əslində uşaq pulunun verilməsi məsələsini millət vəkili kürsüsündə oturanlar qaldırmağıdır. Hər şeyi kəsmək, ya da azaltmaq olar, lakin uşaq pulunu kəsmək olmaz. Bu vəsait uşağın yaxşı qidalanaraq, sağlam böyüməyinin təminatıdır. Xəstə uşaq gələcəkdə hansı təkəkkürün sahibi olacaq? Övladlarımızın 18 yaşına çatanda sağlam olması üçün bu vacibdir".

Dürre Həsənova

Prezidentin "Qarabağ" yatağı ilə bağlı fikirləri İtaliya mətbuatında

bağ" yatağının dəniz işlərinə start verilir. Bu, yatağın işlənməsində çox önəmli mərhələdir. Bu nəhəng qurğu Azərbaycan mütəxəssisləri tərəfindən ölkəmizdə inşa edilə bilər və bu gün artıq dənizə yola salınır. Əminəm ki, özülün üst hissəsi də vaxtında tikiləcək və beləliklə, biz "Qarabağ" yatağının tammiqyaslı işlənməsinə başlayacağıq", deyər dövlət başçısının fikirlərindən sitat gətirilir.

Habelə vurğulanır ki, Prezident İlham Əliyev öz çıxışında qeyd edib ki, 1990-cı illərdə Heydər Əliyev neft strategiyasının icrası nəticəsində bu yataqla bağlı hasilatın pay bölgüsü haqqında kontrakt imzalanmış, 1990-cı illərdə bu yataqda 3 quyu qazılmış, lakin xarici tərəfdaşlar "Qarabağ" yatağının səmərəliliyinə inanmamış, kontrakta xitam verilmiş və "Qarabağ" yatağı tərk edilmişdi. "Ancaq bizim mütəxəssislər tam əmin idilər ki, bu yatağın çox böyük potensialı var və həyat bunu təsdiqlədi. Bu il qazılmış dördüncü quyu səmərəli oldu və beləliklə, yataq tam kəşf edilmişdir", deyər Prezident İlham Əliyev bildirir.

"Onu da bildirməliyəm ki, bu, müstəqillik dövründə Azərbaycanda kəşf edilmiş birinci neft yatağıdır. Çünki "Azəri", "Çıraq", "Günəşli" yataqları sovet dövründə kəşf edilmişdir. "Şahdəniz" və "Abşeron" yataqları qaz-kondensat yataqlarıdır. Neft yatağı olaraq bu, birinci yataqdır və bu nəhəng qurğu Xəzər dənizində inşa edilmiş ən böyük qurğudur. Ona görə bu layihənin əhəmiyyəti haqqında çox danışmaq olar. Əlbəttə ki, bu, bizim uğurlu siyasətimizin nəticəsidir. Çünki artıq 1994-cü ildən başlayaraq xarici neft şirkətlərinin Azərbayc-

dır və Azərbaycan qazı artıq Avropa məkanına çatdırılacaq. Beləliklə, Cənub Qaz Dəhlizi tam istismara veriləcək. Bu, bizim üçün çox önəmli və hesab edirəm ki, tarixi hadisədir. Çünki bu, imkan verir ki, "Şahdəniz" yatağının tam işlənməsi təmin edilsin", deyər dövlət başçısının fikirlərindən sitat gətirilir.

"Eyni zamanda, onu da bildirməliyəm ki, Cənub Qaz Dəhlizi inşa olunmadan investor buraya və heç bir başqa layihəyə vəsait qoymazdı, yaxud da tərəddüd edərdi. Çünki, məsələn, "Abşeron" qaz-kondensat yatağından çıxarılaçaq qazın ixracı üçün yol olmalıdır, həmçinin "Qarabağ" yatağından və digər yataqlardan çıxarılaçaq təbii qazın da. Ona görə Cənub Qaz Dəhlizinin əhəmiyyəti təkcə "Şahdəniz" layihəsi ilə məhdudlaşmır. Bu layihə icra olunmadan bizim enerji siyasətimiz yarımçıq qala bilərdi. Amma bu gün bizim enerji siyasətimiz ölkəmizin maraqlarını

həni şərtləndirir. Əgər 1994-cü ildə "Azəri-Çıraq-Günəşli" üzrə kontrakt imzalanmasaydı, heç bir başqa layihədən söhbət gedə bilməzdi. Əgər "Şahdəniz" üzrə kontrakt imzalanmasaydı, bu gün biz nəinki başqa ölkələrin, öz enerji təhlükəsizliyimizi təmin edə bilməzdik. Çünki "Şahdəniz" bizim üçün əsas mənbədir. Biz bütün bu işləri görməklə Avrasiyanın yeni enerji xəritəsini tərtib edirik və Azərbaycan uzun müddət bundan sonra bir çox ölkələr üçün strateji tərəfdaş olaraq qalacaqdır", deyər dövlət başçısının fikirləri qeyd olunur.

Yazılar Prezident İlham Əliyevin "Bizim ərazi bütövlüyümüz tam bərpa ediləcək, necə ki, bu gün biz vaxt ilə - 1990-cı illərdə tərk edilmiş "Qarabağ" yatağına qayıdırıq, eyni qaydada biz doğma Qarabağ torpağımıza da qayıdacağıq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!" fikirləri ilə tamamlanır.

DİM bu ixtisaslara qəbul olmaq istəyənlərə müraciət etdi

9 illik orta təhsil bazasında kolleclərin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul olmaq istəyən abituriyentlər "qabiliyyət imtahanına buraxılış vərəqəsi"ni çap edə bilərlər.

Dövlət İmtahan Mərkəzindən "Unikal"a verilən məlumata görə, Mərkəz tərəfindən 17-21 və 24 avqust tarixlərində 2020/2021-ci tədris ili üçün ümumi orta təhsil bazasında orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına qəbul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş abituriyentlərin qabiliyyət imtahanları keçiriləcək.

İmtahanlar təsviri sənət, musiqi sənəti və teatr, kino və xoreografiya sənəti istiqamətləri üzrə keçiriləcək. Ümumilikdə 15 Yarıdıcı Qabiliyyətinin Yoxlanılması Komissiyası (YQYK) təşkil ediləcək. 8 komissiya üzrə qabiliyyət imtahanları ilk dəfə olaraq onlayn keçiriləcək.

İmtahanlar Bakı, Naxçıvan, Gəncə və Bərdə şəhərlərində 7 bində təşkil ediləcək.

Abituriyentlər 14-18 avqust 2020-ci il tarixlərində DİM-in saytından "qabiliyyət imtahanına buraxılış vərəqəsi"ni çap edə bilərlər.

Qabiliyyət imtahanları təsviri sənət istiqaməti ilə başladığına görə bu istiqamət üzrə imtahan verən abituriyentlərə buraxılış vərəqələrini avqustun 16-na qədər çap etmək tövsiyə olunur.

İştirakçılar imtahana tibbi maska ilə gəlməli və onlardan düzgün (burun, ağız və çənə nahiyəsini tam örtməklə) istifadə etməlidirlər. Maskanı çıxarmaq qadağandır və bütün proses (buraxılış rejimi, imtahan müddəti, imtahan binasının tərk edilməsi) boyu istifadə olunmalıdır.

Xatırladaq ki, kütləvilik və təmas hallarının qarşısının alınması məqsədilə imtahan iştirakçıları üçün imtahan binasına müxtəlif daxilolma vaxtları müəyyən edilmiş və imtahan iştirakçısının buraxılış vərəqəsində həmin vaxt göstərilir. Ona görə də imtahan binasına buraxılış vərəqəsində qeyd olunan vaxtda gəlmək lazımdır.

Abituriyentlər imtahana aşağıdakı sənədləri gətirməlidirlər:

- qabiliyyət imtahanına buraxılış vərəqəsini;
- Sağlamlıq haqqında bəyannaməni (buraxılış vərəqi ilə birlikdə çap edirsiniz və imzalayırırsınız);
- şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin əslini;

a) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları (16 yaşı tamam olmayan iştirakçılar da daxil olmaqla) şəxsiyyət vəsiqəsini;

b) əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən verilmiş icazə vəsiqələrini, qaçqın statusu almış xarici vətəndaşlar və onların ailə üzvləri isə qaçqın vəsiqələrini;

- Şəxsiyyət vəsiqəsində şəkli olmayan iştirakçılar digər sənədlərlə yanaşı, təhsil müəssisəsi tərəfindən verilmiş və fotoşəkilləri yapışdırılmış arayışı (arayışa iştirakçının 3x4 sm ölçülü şəkli yapışdırılır və şəkil möhürlə təsdiqlənir).

İmtahana buraxılış vərəqəsi abituriyentin özündə saxlanıldığı, sağlamlıq haqqında bəyannamə isə imtahan nəzarətçisinə təhvil verildiyi üçün hər iki sənəd ayrıca vərəqdə çap olunmalıdır.

142, 143, 342-ci komissiyaları (xoreografiya və rəqs müəllimliyi) seçən abituriyentlər qabiliyyət imtahanına gələrkən komissiyaya çəkisi, boyu, onurğa sütunu, ürəyi, ağız ciyərləri, görmə qabiliyyəti haqqında tibbi arayış təqdim etməli və özləri ilə rəqs paltarları gətirməlidirlər.

Sərtləşdirilmiş xüsusi karantin rejiminin tətbiq olunduğu şəhər və rayonlara giriş-çıxış məhdudiyət qoyulduğu üçün imtahan iştirakçıları haqqında məlumat bazası aidiyyəti qurumlara təqdim ediləcək, imtahan iştirakçıları və ehtiyac olarsa, iştirakçını müşayiət edən bir nəfərin imtahan binasına gedib və imtahandan sonra qayıtmasına icazə verəcək. İmtahan iştirakçısına "İmtahana buraxılış vərəqəsi" ilə bir yerdə onu müşayiət edəcək 1 nəfər üçün arayış da çap etmək imkanı yaradılıb. Arayış imtahan iştirakçısı tərəfindən doldurulmalı və imza ilə təsdiqlənməlidir. Arayış yoxlama zamanı şəxsiyyət vəsiqəsi ilə birlikdə təqdim edilir və imtahan iştirakçısının özü iştirak etdikdə (imtahan binasının yaxınlığında gözləmək istisna olmaqla) və onun müvafiq sənədləri (şəxsiyyət vəsiqəsi, imtahana buraxılış vərəqəsi) təqdim edildikdə etibarlıdır.

Bir imtahan iştirakçısını birdən artıq şəxs müşayiət edə bilməz.

Zaurə Əmirova

Dövlət Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) bir müddət öncə Xarici İşlər Nazirliyində (XİN) həyata keçirdiyi növbəti antikorrupsiya əməliyyatından sonra vəzifəsindən kənarlaşdırılan Elmar Məmmədya-rov ətrafında yeni gelişmələr yaşanır. Görünən odur ki, Məmmədya-rovun cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə dair ehtimalların gerçəkləşməsi bir o qədər uzaqda deyil.

Əslində dövlət başçısı iyulun 15-də Nazirlər Kabinetinin videokonfrans vasitəsilə gerçəkləşdirilən iclasında sabiq nazirin ünvanına səsləndirdiyi tənqidlərdən sonra Məmmədya-

rov! Son illərdə isə XİN ümumiyyətlə rüşvət və korrupsiya bataqlığına yuvarlanıb, intriqa yuvasına çevrilib.

Bütün bu qanunsuzluqlarla bağlı istintaq hərəkətləri davam etdirilir. Yola salmaq üzrə olduğumuz həftə bu barədə ilginç gelişmələr yaşandı. Yayılan məlumata görə, Xarici İşlər nazirinin iki müavini DTX-da saatlarla istintaq altında olublar (musavat.com). "İki nazir müavini - Ramiz Həsənov və Nadir Hüseynov XİN-də baş verən pozuntularla bağlı dindirməyə çağırılıb, saatlarla ifadə veriblər. Aparılan istintaq hərəkətlərinin nəticəsi olaraq yaxın günlərdə Xarici İşlər nazirliyinin ali rəhbərliyinə aid vəzifəli şəx-

sonunda isə sabiq Xarici İşlər nazirinin də istintaq qarşısında oturması kifayət qədər real görünür. Qeyd edək ki, adıçəkilən nazirlikdə həyata keçirilən anti-korrupsiya əməliyyatı nəticəsində qurumun vəzifəli şəxsləri Fərhad Molla-zadə və Səlim Əlizadə vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə, mənimsemə, rüşvət alma, Nurupaşa Abdullayev isə rüşvət alma faktlarına görə Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Lakin qəzetimizə daxil olan məlumatlardan və ümumi gedişatdan aydın görünən odur

Elmar Məmmədya-rovun həbsinə gedən yol göründü...

Sabiq Xarici İşlər naziri ətrafında nə baş verir?

rovu yaxın vaxtlarda çətin günlərin gözləyəcəyini yazmışdıq. Qısdı xatırlatmaq: iyulun 12-də cəbhənin Tovuz istiqamətində vəziyyət həddən artıq gərginləşdikdən və faktiki olaraq müharibə şəraiti yarandıqdan sonra dövlət rəhbəri şəxsən XİN rəhbərini axtarıb. Aidiyyəti qurum rəhbərlərinin hamısı iş başında ikən önəmli bir vəzifəni yerinə yetirməli olan - Xarici İşlər naziri postunu tutan Elmar müəllim ortada olmayıb! Baş nazir Əli Əsədov E.Məmmədya-rovu tapa bilib, o isə olduqca məsuliyyətli günlərdə heyrətamiz cavab verib: "Mən evdən işləyirəm".

Ölkə başçısının sabiq nazirin fəaliyyəti (daha doğrusu, fəaliyyətsizliyi!) barədə sərt tənqidlərdən sonra XİN rəhbərinin əvəzlənəcəyinə artıq şübhə yox idi: DTX-nin əməliyyatı ilə bu nazirlikdə rüşvət və korrupsiyanın dərin kök salması azmış kimi, cəbhədə şiddətli döyüşlər getdiyini bir vaxtda iş başında tapılmaması Məmmədya-rovun öz postunda bir gün belə qalmayacağına anonsu idi. Necə ki elə bu cür də oldu.

Dövlət başçısının elə həmin iclasda da vurğuladığı kimi, əfsus ki, son vaxtlar bizim diplomatiyamız ölkəmizin uğurlu inkişafı ilə uzlaşmırdı, bezi hallarda mənasız işlərlə, mənasız danışıqlarla məşğul idi. Prezidentin çıxışından sitat: "Düşmən ölkə ilə, bizimlə münafiqəyə gələn ölkə ilə COVID-lə bağlı hansı danışıqlar aparıla bilər?! Bu, cəfəngiyyətdir. Yeni, nədir, biz Ermənistanla əməkdaşlığımızı başladığımız?"

Bir sözlə, əvvəl də yazdığımız kimi, Elmar Məmmədya-rov nazir postunu tutandan bu yana Azərbaycan xarici siyasətinin müəyyən olmuş prioritetlərini həyata keçirməyə məsul olan bu dövlət orqanının fəaliyyətini təmin etməyi faktiki bacarmay-

slərin həbsi gözlənilir" - deyərək həmin məlumatda bildirirdi.

Başqa bir məlumata görə, Məmmədya-rovun zamanında təyinat alan bir çox səfirlərin geri çağırılması gözlənilir. Braziliya Federativ Respublikasındakı səfirimiz Elxan Poluxov, Efiopiya Federativ Demokratik Respublikasındakı səfiri Elman Abdullayev, Gürcüstan Respublikasındakı səfirimiz Dursun Həsənov, Moldova Respublikasındakı səfirimiz Qüdsi Osmanov, eləcə də Lətif Qəndilov (Belarus), Nərgiz Qurbanova (Bolqarıstan), Bünyad Hüseynov (İran İslam Respublikası), Hidayət Orucov (Qırğızıstan), Mahir Əliyev (BƏƏ), Anar Məhərrəmov (İspaniya Krallığı) və başqaları var. "Unikal"ın əldə etdiyi məlumata görə, məsələ yalnız bezi səfirlərin geri çağırılmasından ibarət deyil. Müəyyən səfirlik və konsulluqlarda ciddi yeyinti faktları barədə lazımi orqanların əlində təfərrüatlı bilgilər var. Bu bilgilərə də hüquqi qiymət verilməsi, XİN-də həbslər olacaqsansa müəyyən diplomatların da saxlanılması mümkündür.

Bütün bu hüquqi prosesin

ki, XİN-dəki özbaşınalıqlarla bağlı sürətli şəkildə davam edir və bizi yaxın günlərdə, həftələrdə kifayət qədər əs-küylü həbslər gözləyir. Bu həbslərin xarici siyasət idarəmizin keçmiş rəhbərindəkə uzanması - Məmmədya-rovun da istintaqa cəlb olunması artıq ictimai rəydə hər hansı sürprizə yol açmayacaq, gözlənilməzlik kimi qəbul ediləməyəcək.

Sonda vacib bir xatırlatma: XİN-dəki məlum əməliyyatdan və həbslərdən sonra unikal.org-a açıqlama verən Elmar müəllim baş verənlərə təəssüfləndiyini bildirməklə kifayətlənmişdi. Lakin eyni təəccüb hissi cəmiyyətdə yoxdur; ictimai rəy xarici siyasət idarəsinin neqativ hallardan təmizlənməsinə sevinir. Yeni həbslər olacaqsansa, bu sevincin miqyası da artacaq. Əlbəttə, kimsə kimsəyə zindan, qandal arzulamır; ancaq dövlətin ən strateji qurumlarından birində cinayət tərkibli xoşagəlməzliklər baş veribse bunun cavabdehləri də işin içindən rahatlıqla sıyrılıb çıxıb bilməzlər. Əks halda, ən təəssüf doğuran elə bu olardı...

Toğrul Əliyev

Prezident İlham Əliyev avqustun 6-da ölkəmizdə koronavirus pandemiyası ilə mübarizə sahəsində görülən tədbirlər və sosial-iqtisadi vəziyyətlə bağlı videoforata keçirilən müşavirədə çıxışı zamanı bir sıra dövlət şirkətlərinin ünvanına sət təqndir səsləndirib. "Dövlət şirkətləri elə bil ki, sosializm iqtisadi modelində işləyir" - deyə ölkə rəhbəri bildirib.

"Dövlət şirkətləri tərəfindən ödənilən vergilər hansı səviyyədədir? Əgər onların vergilərini, dövlət tərəfindən onlara verilən subsidiyaları və birbaşa vəsaitin qoyuluşunu götürsək, görürük ki, nə qədər böyük fərq var. Yəni, bu, nəyi göstərir? Onu göstərir ki, dövlət şirkətləri bizim ölkəmizi, bizim iqtisadiyyatımızı aşağı aparır. Bunun başqa izahı

ina əsasən minlərlə hüquqi və fiziki şəxsin vergi boclara görə əlavə faiz borcları silinərək onların sırasına bəzi nazirliklər və dövlət komitələri ilə yanaşı dövlət şirkətlərinin də adları daxil edilmişdi.

Ən ilginclik odur ki, bu şirkətlərin rəhbərliyində təmsil olunanlar böyük həcmdə şəxsi kapitalla malikdirlər. Üstəlik, ailə üzvlərinin və yaxınlarının adlarına geniş biznes şəbəkələri var. Bu qədər sərvətin rəsmi qaynağı belli olmasa da, yerli KİV və ictimai rəyin, iqtisadçı ekspertlərin məsələyə münasibətləri birmənalıdır. Heç bir şübhə doğurmur ki, onlar həmin kapitalla, biznes imperiyalarına məhz rəhbərlik etdikləri dövlət şirkətlərinə ayrılan külli miqdarda büdcə vəsaitlərini havaya sovurmaq hesabına sahib olublar.

"qurbanına çevrilən" həmin şirkətlər düşdü-yü çuxurdan necə çıxarıla bilər?

Bu suallara cavab olaraq, **Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadə "Unikal" qəzetinə bildirdi ki, ölkə başçısı dövlət şirkətləri ilə bağlı səsləndirdiyi fikirləri tamamilə bölüşür:** "Cənab Prezident bu məqama çox düzgün toxundu. Bir sıra dövlət monopolistləri dövlət tərəfindən onlara çox böyük vəsaitlər yatırılmasına baxmayaraq etimadı doğrulda bilməyiblər, büdcəyə lazımı qədər vergi geri ödəmirlər. Bu məsələ olduqca ciddi araşdırılmalıdır. Həmin şirkətlərin idarəetmə sistemində olan problemlər nəzarətə götürülməlidir".

Mollazadənin fikrinə, yeni qurumun (Azərbaycan İnvestisiya Holdingi nə-

Ramiz Mehdiyev Əli Abbasovu müşavir təyin etdi

AMEA Rəyasət Heyətinin qərarı ilə əməkdar mühəndis Vasif Abbasov AMEA "Yüksək Texnologiyalar Parkı" MMC-nin direktoru vəzifəsinə təyin olunub. O, bu vəzifədə Əli Abbasovu əvəz edib.

YTP-dən "Unikal"a verilən məlumata görə, V. Abbasov parka rəhbərlik edəcəyi dövrdə ona göstərilən etimadı doğruldacağını, qurumun fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəyini vurğulayıb.

O, AMEA Yüksək Texnologiyalar Parkının innovativ layihələri həyata keçirən bir qurum kimi dövlətin bu istiqamətdə siyasətinə dəstək verəcəyini, elmi nəticələrin tətbiqi əsasında rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalını və dünya bazarına çıxarılmasını əsas hədəf kimi qarşıya qoyan YT Parkda Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlərin görülməyəcəyini diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, indiyədək "Yüksək Texnologiyalar Parkı" MMC-nin direktoru postunu Əli Abbasov tuturdu. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Ramiz Mehdiyev Əli Abbasovu özünə müşavir təyin edib.

Elvin Rüstəmli

Vilayət Eyvazovdan yeni təyinat

Daxili işlər orqanlarında yeni kadr təyinatı olub.

Unikal.org apa-ya istinadən xəbər verir ki, bununla bağlı Daxili İşlər naziri, genral-polkovnik Vilayət Eyvazov əmr imzalayıb. Əmrə əsasən, polis kapitanı Bəybalayev Emin Xanəməd oğlu Daxili İşlər Nazirliyinin Maddi Texniki Təminat Baş İdarəsinin Avtomobil Nəqliyyatı Şöbəsinin rəisi vəzifəsinə təyin olunub.

E. Bəybalayev bundan əvvəl Maddi Texniki Təminat Baş İdarəsinin Avtomobil Təsəffüfatının mühəndisi vəzifəsində işləyib.

Ramiz Mehdiyev direktoru işdən azad etdi

AMEA Rəyasət Heyətinin qərarı ilə əməkdar mühəndis Vasif Abbasov AMEA "Yüksək Texnologiyalar Parkı" MMC-nin direktoru vəzifəsinə təyin olunub. O, bu vəzifədə Əli Abbasovu əvəz edib.

YTP-dən "Unikal"a verilən məlumata görə, V. Abbasov parka rəhbərlik edəcəyi dövrdə ona göstərilən etimadı doğruldacağını, qurumun fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəyini vurğulayıb.

O, AMEA Yüksək Texnologiyalar Parkının innovativ layihələri həyata keçirən bir qurum kimi dövlətin bu istiqamətdə siyasətinə dəstək verəcəyini, elmi nəticələrin tətbiqi əsasında rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalını və dünya bazarına çıxarılmasını əsas hədəf kimi qarşıya qoyan YT Parkda Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlərin görülməyəcəyini diqqətə çatdırıb.

Prezidentdən məmur-oligarxların talançılığına zərbə

Dövlət şirkətləri ilə bağlı qaranlıq məqamlar üzə çıxır; "Sovet sosialist sistemindən miras qalmış bu böyük monopoliyalar səmərəsiz fəaliyyət göstərdiklərini kifayət qədər nümayiş etdirdilər"

ola bilməz" - deyə Prezident vurğulayıb.

Məsələn, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin (AZAL) fəaliyyətinə toxunan dövlət başçısı deyib ki, bu qurumun bütün təyyarələri dövlət tərəfindən alınıb: "Bütün aeroportlar dövlət tərəfindən tikilibdir. Bəs, bunun dövlətə verdiyi mənfəət, gəlir nədir? Bu təyyarələr alınır, onlar istismar edilir. Bəs, bunun gəliri haradadır? Bu, nə vaxt ödəniləcək, götürdüyü kreditləri gerək dövlət zəmanəti hesabına sonra biz ödəyək? Dəmir yolu da, həmçinin. Yeni xətlər çəkilir, yeni vaqonlar, yeni lokomotivlər alınır, yüz milyonlarla manat vəsait ayrılır. Bəs, bunun səmərəsi haradadır? Axı, səmərə ilə işləməlidir. Biz demirik ki, inkişaf etmiş ölkələrdə bu işlər lazımı səviyyədə tənzimlənir? Orada zərər kim işləyir? Ola bilər hansısa strateji sahələrə dövlət tərəfindən dəstək, dotasiya verilir. Lakin bir çox hallarda orada bütün iqtisadi münasibətlər bazar iqtisadiyyatı prinsipi əsasında qurulub. Amma belə çıxır ki, bizdə özəl sektor bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərir, - halbuki dövlət oraya da dəstək verir, - amma dövlət şirkətləri elə bil ki, sosializm iqtisadi modelində işləyir. Bu, dözülməzdir. Ona görə bu istiqamətdə çox ciddi addımlar atılmalıdır. Sizə tapşırıram, dövlət şirkətlərinin işi ciddi təftiş edilməlidir və yeni idarəetmə sistemi qurulmalıdır. Belə davam edə bilməz. Bu nəzarətsizlik bundan sonra davam edə bilməz".

Ölkə rəhbəri bildirdi ki, artıq müvafiq qurumlar lazımı təkliflər paketi hazırlayıblar: "Mənə də ilkin təqdimat edilibdir. Mən bunu dəstəkləmişəm. Hökumətə tapşırıq verirəm ki, yaxın günlərdə dövlət şirkətlərinin yeni idarəetmə sistemi ilə əlaqədar lazımı sənədlər təqdim edilsin və mən onları imzalayacağam".

Qeyd edək ki, "Unikal" olaraq, Azərbaycandakı bir sıra dövlət şirkətlərinin zərərli işlədiyi, büdcəyə yüz milyonlarla manatlıq borcun yarandığı barədə defələrlə bəhs etmişik. Daha da konkretləşdirsək, iki il öncəki rəqəmlərə görə sözügedən şirkətlərin büdcə qarşısında borcu təxminən 1,4 milyard dollar civarındadır. İş o yerə çatmışdı ki, 2017-ci ildə ölkə başçısının tapşırığı-

Digər tərəfdən, bu dövlət şirkətlərinin fəaliyyətindəki qeyri-şəffaflıq və hesabatlılığın az olması da öz sözünü deyir. Nəticədə acınacaqlı mənzərə yaranır: dövlət şirkətləri borc bataqlığına yuvarlanırlar, onların gəlirləri xərclərini ödəmir, büdcəyə fayda gətirməməkləri azmış kimi, büdcə üzərində əlavə yükə çevrilirlər.

Təəssüf doğuran bir məqam da var: Hesablama Palatası müxtəlif vaxtlarda bu dövlət şirkətlərində audit həyata keçirir; həmin auditlərin nəticələrinə dair hesabatlarda isə bu qurumlardakı yeyintilərlə bağlı çoxsaylı faktlar görünür. Lakin belə görünür, bu "korrupsiya ifşaları" da bir işə yaramır. Dövlət şirkətlərində mənim səmərələrin, zərərin miqyası ilbəil artır. Belə çıxır ki, onlara rəhbərlik edən şəxslər nəinki medianın, müstəqil ekspertlərin haqlı iradlarından, tənqidlərindən, hətta rəsmi qurumların təftişindən də qorxmur, çəkinmir. Qorxmadıqlarına, çəkinmədiklərinə görə də heç bir nəticə çıxarmırlar...

Bəs dövlət şirkətləri ilə bağlı yaranmış bu anormal vəziyyətdən çıxış yolu nədedir? Bir sıra oligarx-məmurlar üçün "qaz vurub qazan doldurmaq" vəsaitinə çevrilən, "sosializm meyarlari" ilə işləməyə davam edən və o dövrdə olduğu kimi indi də "dövlətin mali dənzidir, yeməyən donuzdur" prinsipinin

zərdə tutulur - red.) yaradılması bilavasitə bu məsələlərlə məşğul olacaq, idarəetmədə dəyişiklik edəcək: "Gələcəkdə istisna deyil ki, bu böyük monopolistlər özəlləşdirilsin. Çünki onlar özəl şirkət kimi öz fəaliyyətini gələcəkdə daha səmərəli davam etdirə bilər. Təbii ki, Azərbaycan dövlətinə öz borclarını ödəmək şərti... Mən ümumiyyətlə düşünürəm ki, özəl şirkətlərin fəaliyyəti baxımından sərbəst liberal iqtisadiyyat sistemini formalaşdırmaq üçün başqa zəruri addımlara ehtiyac var. Sovet sosialist sistemindən bizə miras qalmış bu böyük monopoliyalar ötən illər boyu səmərəsiz fəaliyyət göstərdiklərini kifayət qədər nümayiş etdirdilər. Ona görə də hesab edirəm ki, cənab Prezident vaxtında, yetərinə düzgün addımlar atdı və doğru qərarlar verdi. Yaxın gələcəkdə Azərbaycan iqtisadiyyatına müsbət töhfələr verəcək başqa bu cür qərarlar da gözləyirəm. Ümid edirəm ki, dövlət şirkətlərinin xərcləri ciddi araşdırılacaq, onlara ayrılan büdcə vəsaitləri hara gəlib, niyə dövlətin xəzinəsinə qazanc gətirməyib..."

Əksər müstəqil ekspertlər də oxşar qənaətdədir. Ümumiyyətlə isə belə görünür, bizi yaxın vaxtlarda dövlət şirkətləri ilə bağlı olduqca maraqlı addımlar, açıqlamalar gözləyir...

Dürre Həsənova

Bələdiyyə sədri istefa verdi

Oğlu AzTV-nin əməkdaşını şantaj etmişdi

Oğlu Azərbaycan Dövlət Televiziyasının (AzTV) əməkdaşını şəkilləri ilə şantaj edən bələdiyyə sədri vəzifəsindən istefa verib.

Unikal.org-un əldə etdiyi məlumata görə, İsmayılı rayon Basqal bələdiyyəsinin sədri Nadir Şəfiyev ərizə yazaraq vəzifəsinin icrasını dayandıraraq.

Qeyd edək ki, N. Şəfiyevin oğlu Yusif Şəfiyev AzTV-nin xanım əməkdaşı ilə bir müddət tanışlıq münasibətində olduğundan sonra xanıma məxsus sosial mediadan və şəxsi profillərindən əldə etdiyi fotoları montaj edərək rüsvayediciliklə birləşdirib. Daha sonra onları qadının özünə göndərərək və ondan dəfələrlə müxtəlif məbləğlərdə pullar tələb edib. Tələb etdiyi məbləğdə pulları ona ödəməyəcəyi təqdirdə həmin xanıma məxsus rüsvayediciliklə birləşdirib. Həmin şəxs xeyli miqdarda pulu əldə etdikdən sonra montaj edilmiş şəkilləri "aztvxana" adı ilə açdığı instagram səhifəsində paylaşmış.

1982-ci il təvəllüdü Şəfiyev Yusif Nadir oğlu barəsində Cinayət Məcəlləsinin 182.2.4-cü maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Şəfiyev Yusif Nadir oğlunun törətdiyi cinayət əməli aparılmış ibtidai istintaq zamanı toplanmış sübutlarla tam təsdiq olunduğundan ona cinayət məəcəlləsinin həmin maddəsi ilə ittiham elan edilməklə barəsində Binəqədi rayon Məhkəməsinin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Murad İbrahimli

Nazirlikdə yeni təyinat

Gənc rejissora vəzifə verildi

Rejissor Rüşət Həsənov Mədəniyyət Nazirliyinin Kinematografiya şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin edilib.

Mədəniyyət Nazirliyindən "Unikal"a verilən məlumata görə, Mədəniyyət nazirinin birinci müavini, Mədəniyyət nazirinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Anar Kərimov bu barədə əmr imzalayıb.

Qeyd edək ki, Rüşət Həsənov 1987-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2009-cu ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Men ştatında fəaliyyət göstərən Beyts Kollecinə (Bates College) rejissor ixtisası üzrə bitirib.

Əmək fəaliyyətinə ABŞ-ın Nyu-York ştatında fəaliyyət göstərən "Vice Media" şirkətində montaj rejissoru olaraq başlayan Rüşət Həsənov Rusiyanın Moskva şəhərində yerləşən "Vita Aktiva" Kommunikasiya İnstitutunda post-prodakşn meneceri kimi fəaliyyətini davam etdirib.

2013-2017-ci illərdə R.Həsənov Litvanın Vilnüs şəhərində yerləşən "Lupa Q" prodakşn şirkətində rejissor və Rusiyanın Moskva şəhərində yerləşən "Lemon Films" studiyasında montaj rejissoru kimi işləyib.

2017-ci ildən Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasının rejissoru kimi fəaliyyətini davam etdirən Rüşət Həsənov son təyinatadək "Debüt" studiyasının direktoru vəzifəsində çalışıb.

Mədəniyyət Nazirliyi Əbülfəs Qarayevin kadrlarından təmizlənilir

"Unikal"ın yazdıqları növbəti dəfə təsdiqini tapır; daha kimlər vəzifələrindən uzaqlaşacaq?

Mədəniyyət Nazirliyində kadr islahatlarına start verilib. Artıq nazirliyin bir sıra yüksək vəzifəli şəxsləri postundan kənarlaşdırılıb. Həmin şəxslər sabiq nazir Əbülfəs Qarayev tərəfindən posta gətirilən və yaxud himayə olunan məmurlardır.

Yola salmaq üzrə olduğumuz həftə Mədəniyyət Nazirliyinin Texniki təchizat və əmlakın idarə edilməsi şöbəsinin müdiri Abduləlimov Ruslan Ələsgər oğlu və Kinematografiya şöbəsinin müdiri Məmmədov Cahangir Tokay oğlu yaş həddi ilə əlaqədar vəzifədən azad ediliblər. Mədəniyyət Nazirliyinin verdiyi məlumata görə, Mədəniyyət nazirinin birinci müavini, Mədəniyyət nazirinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Anar Kərimov bu barədə əmr imzalayıb.

Həmçinin A.Kərimovun digər əmri ilə Mədəniyyət nazirinin müşaviri İsmiyev Aydın Cüməli oğlu öz ərizəsi əsasında tutduğu vəzifədən azad edilib. Nazirlikdən verilən başqa bir məlumata görə, A.Kərimovun imzaladığı başqa bir əmrlə Əliyev Elnur Əli oğlu mədəniyyət nazirinin müşaviri təyin olunub.

A.Kərimovun digər əmri ilə nazirliyin informasiya və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Hübətov İntiqam Rəsul oğlu öz ərizəsi əsasında tutduğu vəzifədən azad edilib. "Tam 20 il - 2000-ci ildən - müxtəlif vəzifələrdə çalışdığım Mədəniyyət Nazirliyində fəaliyyətimi bu gündən etibarən başa vururam... Arxada qalan illər mənə çalışdığım sahədə təcrübə, səriştə qazandırmaqla bərabər, daim təmasda olduğum media sahəsində çoxlu dostlar, dəyərli həmkarlar da bəxş edib. Onların də hər birinə uzunmüddətli əməkdaşlığa görə minnətdarlığımı bildirir və işlərinde nailiyyətlər arzu edirəm" - deyərək Hübətov facebook səhifəsində yazıb.

Qeyd edək ki, Ə.Qarayev vəzifəsindən kənarlaşdırılmasının ardından ciddi islahatlara start verilməyini hələ həftələr öncə "Unikal" qəzeti olaraq yazmışdıq. Bildirmişdik ki, sabiq nazirə yaxın kadrların - hansı ki, Mədəniyyət Nazirliyində yetərincə yüksək postlar tuturlar, - vəzifələrindən kənarlaşdırılması kifayət qədər gözləniləndir. Artıq bu prosesə start verildiyi və qəzetimizin yazdıqlarının təsdiqini tapdığı göz qabağındadır.

"Unikal" hələ ötən sayında yazmışdı ki, nazir səlahiyyətlərini icra edən birinci müavin A.Kərimovun bir müddət nazirlikdə "təmizləmələr" aparması, nöqsanları ümumiləşdirib onların həll yollarını müəyyənləşdirməsi, bundan sonra Mədəniyyət naziri kimi təyinatının rəsmiləşəcəyi gözlənilir. Eyni zamanda, xatırlatmışdıq ki, daha əvvəl Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti (BŞİH) ilə bağlı da eyni yol izlənilmişdi: Hacıbala Abutalıbov bu postdan uzaqlaşdırıldıqdan sonra Eldar Əzizov birinci müavin təyin edilmiş, eyni zamanda, mer səlahiyyətlərini icra etməyə başlamışdı. Bir neçə ay sonra isə BŞİH başçısı postuna təsdiqlənmişdi. Həmin bir neçə ayda isə meriyada müxtəlif kadr və struktur islahatları həyata keçirilmiş.

Sənan Mirzə

Oxşar senarinin Mədəniyyət Nazirliyində də işləyəcəyini təxmin edən qaynağımızın deməsinə görə, qarşıdakı günlərdən etibarən Əbülfəs Qarayevin bu qurumdakı kadrlarının xeyli hissəsinin öz postları ilə vidalaşması gözlənilir. Bunlar əsasən haqlarında ciddi tənqidi fikirlərin formalaşdığı vəzifəli olacaq. Biz həmin vəzifəliyərdən bir çoxlarının adlarını belə açıqlamışdıq. Həmin adları yenidən xatırlatmağa ehtiyac görmürük; ancaq şübhə yoxdur ki, qarşıdakı zaman kəsimində "vurulmuş" kadrların kimlikləri onsuz da cəmiyyətə məlum olacaq.

Ümumilikdə isə gedişat hər kəsin gözü qarşısındadır: nazirlikdə "təmizləmələrə" artıq start verilib. O da diqqət çəkəndir ki, nazirliyin rəsmi orqanı olan "Mədəniyyət qəzeti" də qurumdakı son işdən çıxarılmaları məhz "Mədəniyyət Nazirliyində kadr islahatları" başlığı ilə təqdim edib. Gələn bilgilər onu göstərir ki, proses qarşıdakı günlərdə güclənərək davam edəcək. Belə ki, həm nazirliyin mərkəzi aparatında, həm də regional idarələrində xüsusilə rəhbər şəxslərin əvəzlənməsi bir az da intensivləşəcək.

Bu zaman yaş amili ilə yanaşı, bələrlərdə həm rəsmi araşdırmalar, həm də mediada, ictimai rəyde yazılanlar əsasında neqativ imic formalaşan kadrların tutduqları postlardan kənarlaşdırılması xüsusilə gözləniləndir. Həmin kadrlar uzun illər ərzində sabiq nazir tərəfindən himayə ediləblər. Halbuki onlar fəaliyyətindəki nöqsanlara görə hələ xeyli öncədən vəzifələrindən uzaqlaşdırılmalı idilər...

Ümid edək ki, Qarayevdən qalma bu zərərli ənənə artıq tarixin arxivinə göndəriləcək. Mədəniyyət Nazirliyindəki korrupsiya bataqlığı qurudulacaq. Bu isə ilk növbədə nazirlikdəki kadr islahatlarının axarından birbaşa asılı olacaq.

Qarabağın Azərbaycanlı icması bəyanat verdi: "Ermanınstanın bu azğın əməlləri..."

Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanlı icması bəyanat yayıb.

"Unikal"a daxil olan sənəddə deyilir: "Ermanınstan KİV-lərində bu ölkənin işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərində yaratdığı qondarma rejimin qondarma "strukturlarının" Xankəndindən Şuşaya köçürülməyi haqqında məlumat yayılıb.

Şuşa Azərbaycan üçün böyük tarixi və mənəvi əhəmiyyətə malik bir şəhərdir və onun əsasının qoyulmasının 270 illiyi ərəfəsində işğalçı Ermanınstanın növbəti tərribat cəhdini pisləyirik.

Biz belə tərribatların dəfələrlə şahidi olmuşuq. Bir müddət öncə Şuşanın Yuxarı Gövhər Ağa Məscidinin

arxitekturasının təhrif edilərək "İran məscidi", rus kilsəsinin təhrif olunaraq "erməni kilsəsi" kimi qələmə verilməsi də bu qəbildən olan tərribatlardan idi.

Bundan başqa, Ermanınstan rəh-

bərliyi bir neçə ay əvvəl Şuşada qondarma "inaqurasiya" şousu təşkil etmişdi.

Mütəmadi xarakter almış belə addımlar münasibətinin tənzimlənməsinə mane olmaqdan başqa heç nəyə xidmət etmir və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən kəskin surətdə qınanmalıdır.

Ermanınstanın bu kimi tərribatçı və azğın əməlləri heç vaxt bizim öz ata-baba yurdlarımızı qayıtmaq əz-mimizi qıra bilməyəcək.

Dağlıq Qarabağın etnik təmizləməyə məruz qalmış azərbaycanlı icması torpaqlarımıza qayıdaraq Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin təcəssümü olan qurumları təşkil edəcək".

Ötən ilin sonlarından başlayaraq, Azərbaycanda bir sıra icra başçıları keçirilən xüsusi əməliyyatlar nəticəsində saxlanılıb və bəzələrində həbs qəti-imkan tadbiri seçilib.

İlk olaraq 2019-cu il dekabrın 19-da Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) keçirdiyi xüsusi əməliyyat nəticəsində saxlanılıb. O, icra başçısı işlədiyi müddətdə müavini Ramiz Tatarovun vasitəsilə 2019-cu ilin may ayından etibarən yerli icra hakimiyyəti və digər yerli dövlət orqanlarının vəzifəli şəxslərindən müxtəlif adlar altında pul vəsaitləri tələb edərək almaqda günahlandırılır. Həmçinin

nahlandırılır.

2020-ci ilin əvvəllərindən icra başçıların həbs dalğası davam etdi. Neftçala İcra Hakimiyyətinin başçısı İsmayıl Vəliyev DTX tərəfindən keçirilən əməliyyat nəticəsində saxlanıldı. Onun mütəmadi olaraq vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edib təhsil, səhiyyə və digər yerli dövlət təsisatları rəhbərlərindən müxtəlif adlar altında şəxsən pul vəsaitləri tələb edərək almasına əsaslı şübhələr müəyyən olunub. Apreldə isə Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mahir Quliyev DTX tərəfindən saxlanılıb. O, Mahir Quliyev "vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə", "təkrar rüşvət alma", "mənimsəmə faktlarına görə" maddələri

hər bir məmur kimliyindən, tutduğu postdan asılı olmayaraq hər an DTX-nin əməliyyatları ilə qarşılaşa bilər. Bu sırada icra başçıların xüsusi yeri var, çünki vətəndaşlar ən çox onların fəaliyyətlərindən narazıdırlar. Ona görə də mərkəzi hakimiyyət bu strukturların mənimsəmədən, yeyintidən təmizlənməsində, ictimai rəydəki mənfi obrazının dəyişməsinə maraqlıdır. Odur ki, qanunsuzluqları davam etdirən icra başçıların aqibəti indiyədək həbs edilənlərdən fərqli olmayacaq.

Elə bu ilin mayında KİV-ə açıqlamasında Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin idarə heyətinin sədri, deputat Zahid Oruc da icra başçıların həbslərinə "bölgələrdən gələn siqnalların,

Konstitusiyaya Məhkəməsi qərar verdi

Fərhad Abdullayevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun xüsusi konstitusiyaya icraatının yazılı prosedur qaydasında növbəti məhkəmə iclası keçirilib.

Unikal.org xəbər verir ki, iclasda Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 403.2-ci maddəsinin şərh edilməsinə dair konstitusiyaya işinə baxılıb.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu iş üzrə hakim K.Şəfiyevin məruzəsini, maraqlı subyektlərin nümayəndələrinin - Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin sədri İ.Nağıyevin və Milli Məclis Aparatının rəhbəri S.Mirzəyevin, mütəxəssis Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının sədri S.Hacıyevin yazılı mülahizələrini və işin materialını araşdırıb müzakirə edərək qərar qəbul edib.

Qərarda deyilir ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 403.2-ci maddəsi xüsusi prosedur qaydalarını müəyyən edərək işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin statusunu və kassasiya instansiyası məhkəməsinin səlahiyyətlərini nəzərə alaraq göstərilən şəxslərin məhkəməyə müraciət etmək hüququnun təmin olunma vasitəsi kimi çıxış edir.

Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv oluna, dəyişdirilə, yaxud rəsmi təfsir edilə bilməz.

Növbəti qəbul imtahanlarının qrafiki açıqlandı

Dövlət İmtahan Mərkəzi 20 və 21 avqustda keçiriləcək qəbul imtahanlarının ikinci mərhələsinin qrafikini elan edib.

Mərkəzdən Unikal.org-a verilən məlumata görə, imtahanlar pandemiya şəraiti və xüsusi karantin rejimi tələblərinə uyğun olaraq təşkil ediləcək.

İmtahanlarda kütləviyyətin və temas hallarının qarşısını almaq məqsədilə hər ixtisas qrupu üzrə imtahan aşağıdakı qrafikə uyğun 2 gün ərzində keçiriləcək.

Cari ilin məzunları bitirdikləri məktəbin yerləşdiyi yərə uyğun imtahan mərkəzində imtahan verirlər. Əvvəlki illərin məzunları isə şəxsi kabinetlərində faktiki yaşadıkları ünvanı qeyd etdikləri halda, yaşadıkları ünvanın aid olduğu yərə uyğun, əks halda, şəxsiyyət vəsiqəsində qeyd olunmuş ünvanın aid olduğu yərə uyğun imtahan mərkəzində imtahan verirlər.

20-21 avqust 2020-ci il tarixlərində:

- cari və əvvəlki illərin məzunları üçün I və IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanları;

- II, III və V ixtisas qrupları üzrə:

- ali və ya orta ixtisas təhsili müəssisələrinin müsabiqəsində buraxılış imtahanında verdiyi xarici dildən fərqli dil üzrə iştirak etmək istəyənlər üçün əlavə xarici dil imtahanı;

- qəbul imtahanını buraxılış imtahanında verdiyi dildən fərqli dil üzrə vermək istəyənlər üçün əlavə imtahan (Azərbaycan və ya rus dili) imtahanları keçiriləcək.

İcra başçıların yeni həbs dalğası...

Korrupsiyaya bulaşmış rayon rəhbərlərinə qarşı növbəti əməliyyatlar gözlənilirmi?

nin, fərdi sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərdən rüşvət tələb edərək almaqda günahlandırılır. Nizaməddin Quliyevin səhiyyə, təhsil və digər yerli dövlət təsisatları rəhbərlərindən büdcə vəsaitləri hesabına yerli dövlət orqanlarının saxlanması xərclərinə ayrılan vəsaitlərin müəyyən hissəsinin nağdlaşdırılaraq ona təqdim olunmasını tələb etməsi və alması, ictimai işlərə cəlb olunan aztəminatlı şəxslərə ayrılan əmək haqqı kartlarını ələ keçirib mənimsəməkdə şübhəli bilinir.

Nizaməddin Quliyevlə eyni gündə 2011-2019-cu illərdə Yevlax şəhər İcra Hakimiyyətinin sabiq başçısı olmuş Qoca Səmədov DTX-nin keçirdiyi xüsusi əməliyyat nəticəsində saxlanılıb. O, icra başçısı işlədiyi müddətdə dövlət büdcəsini talamaqda, işsiz vətəndaşların ictimai işlərə cəlb edilməsi üçün ayrılan külli miqdarda əmək haqqlarını ələ keçirməkdə, adı müxtəlif işlərdə rəsmiləşdirilən 133 Yevlax sakinin adına açılmış əmək haqqı kartlarından 236.000 manat dövlət vəsaiti mənimsənilməkdə, habelə abadlıq adı altında yüz minlərlə manat büdcə vəsaitini "otkat" şəklində geri almaqda gü-

ilə ittiham olunur.

DTX-nin yaydığı videoda Mahir Quliyev "əməllərini" etiraf edərək, "bundan utandığını" bildirib.

Bunun ardınca, mayın əvvəllərində mayın 5-də isə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti əməkdaşları İmişli Rayon İcra Hakimiyyətinin binasında əməliyyat keçirib və rayon rəhbəri Vilyam Hacıyev saxlanılıb. O vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə, mənimsəmə, təkrar rüşvət alma, vəzifə saxtakarlığı faktlarında ittiham edilir.

Bu əməliyyatdan sonra DTX nazirlikləyə yönəlib: öncə Mədəniyyət Nazirliyində, ardınca Dövlət Sərhəd Xidməti və Xarici İşlər Nazirliyində anti-korrupsiya əməliyyatları nəticəsində yüksək vəzifəli şəxslər ələ cənayət başındaca yaxalanıblar. Bir çoxlarının fikrincə, artıq icra başçıların həbsinə son verilib, diqqət daha yüksək instansiyalarda - nazirliklərdə, dövlət komitələrində qanunsuz əməllərin ifşasına yönəlib. Bəs doğrudanmı, artıq rayon rəhbərlərini hər hansı həbs riski gözləyir?

Söhbətləşdiyimiz qaynaqların dediyinə görə, bu, yanlış qənaətdir: korrupsiya əməllərinə davam edən

məlumatların" rolunu istisna etməmiş və bildirmişdi ki, təmsil etdiyi "qurum fəaliyyətə başlayarkən və bir illik fəaliyyəti dövründə ictimaiyyəti narahat edən problemləri və onun xəritəsini müəyyənləşdirməyə çalışıb". O, "indi də bir çox rayonlarda həmin neqativ münasibətin özünü qabarıq göstərdiyini" demişdi. Əlavə etmişdi ki, "hələ də vətəndaşın "şirəsinə zəli kimi soranlar"la, haqsız rəqabət, başqasının mal-mülkünü elindən haqsız yərə almaqla bağlı hallarla bağlı siqnal" alırlar. Bu səbəbdən də icra başçıların həbs dalğasının səngiməsini gözləmək sadəlövlük olardı.

Nəzərə alsaq ki, bu ilin martın 10-da VI çağırış Milli Məclisin ilk iclasındaki çıxışında ölkə başçısı da sözügedən mövzuda olduqca açıq mesajlar verib, o zaman rayon rəhbərlərinin rahatlaşması üçün heç bir əsas olmadığını əminliklə deyə bilərik. Dövlət rəhbəri həmin çıxışında qeyd etmişdi ki, bəzi yerli icra orqanlarında müşahidə olunan "biabırçı mənzərə" bütün xalqı hiddətləndirir. "Bundan sonra da təmizləmə işləri aparılacaqdır, həm mərkəzi, həm də yerli icra orqanlarında, bütün dövlət qurumlarında. Mən demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, əgər kimsə dövlət işində işləmək istəyirsə, onun niyyəti də, əməlləri də təmiz olmalıdır. Əgər hansısa bir adam özündə bu xüsusiyyətləri görmürsə, o, dövlət işindən getsin, sabah bədbəxt olmasın" - ölkə başçısı vurğulamışdı.

Buradan hasil olan sonuc çox aydındır: korrupsioner əməllərini davam etdirənlər, qanunları görməzdən gələnlər, dövlətin və vətəndaşın maraqlarından çox şəxsi mənfəətlərini düşünən istənilən vəzifəli şəx, o cümlədən də icra başçıları hər an qarşılarında DTX əməkdaşlarını görə bilərlər. Odur ki, hər bir məmur tutduğu postdan asılı olmayaraq indiyə qədərki həbslərdən nəticə çıxarmalı, fəaliyyətini qanunların aliliyi, şəffaflıq, hesabatlılıq prinsipləri üzərində qurmağı bacarmalıdır...

Toğrul Əliyev

Gözəlliyi, zərifliyi, gah çılgınlığı, gah da sadəlövlüylü ilə obrazlarını insanlara sevdiren sənətkarlardan biri də Firəngiz Mütəllimovadır. Hələ də çoxlarının "Gülnar" deyə çağırdığı Xalq artistinin "Unikal" qəzetinə müsahibəsini təqdim edirik:

-Karantin müddətində teatr yox, çəkiliş yox... Nə edirsiniz?

-Karantin həyatı darıxdırıcı, bir az da dözülməzdir. Risk qrupuna aid olduğum üçün qaydalara riayət edirəm. Lazım olmayan yerlərə getmirəm, maska taxıram və cibimdə mütəllim olur. Bu bələnin tez bitməyi üçün Allaha dua ed-ədə yaşayıram. Evdə də kitab oxuyuram, sosial şəbəkələr... Açıq nəsə etməyə heç həvəsim də yoxdur.

-Risk qrupu dediniz az öncə...

-2013-cü ildə beyin əməliyyatı keçirmişəm. Deyirlər bu xəstəlik beyin, ürək və ağciyə-rə təsir edir. Ona görə özümü ikiqat qorumalıyam.

-Bir zamanlar bildirmişdiniz ki, aktrisalıqdan başqa jurnalist peşəsinə də marağınız olub. Karantin vaxtı jurnalistlərin sərbəst hərəkət etdiyini görəndə o istək sizdə təkrar yaranmadı?

-Yox, istəmədim. Açıq hələ jurnalistlər barədə düşünürdüm ki, onlar çəkilişlərə necə gedir, necə rahat hərəkət edə bilirlər?

-Hobbiləriniz var? Nəyi edəndə zövq alırsınız?

-Gül-çiçəkdən zövq alıram. Eyvanımda da çoxlu çiçəklərim var. Onlara su verməkdən zövq alıram, hələ çiçək açanda ruhum təzələnir. Həm də mənim xırda muncuqlarla əl işlərim var, paltarların formalarını dəyişdirməyi də sevirəm. Dərziliklə məşğul olmuşam, toxumağı da bacarıram.

-Bu sahədə təcrübəniz olub, ya sadəcə maraqlanırılı gəlir?

-Uşaqlıqdan olan həvədir. Mənə hətta evdə tikmişəm da aldılar, amma əlimlə işləməyi daha çox sevirəm. Bitirəndən sonra əl işinə baxıb zövq alıram. Həm də əməliyyatdan sonra həkim planşetdə oyunlar oynamağımı demişdi.

-Deyirlər, sənət adamlarının ruhu hər zaman bahar fəslini yaşayır...

-Razi deyiləm. Yazıq sənət adamlarının baharın ortasında qış fəslinə elə keçidi olur ki... Həyatdır... insanıq... Hər birimizin xoş anı da olur, problemləri də.

-Müsahibələrinizin birində sizdən çox məktub alan aktrisa olmayıb demisiniz. Məktublar sizə gəlirdi, ya "Gülnar"a?

-"Gülnar"ın timsalında mənə gəlirdi. Çünki o məktubları "Gülnar" obrazından sonra almağa başlamışdım. Çox məktub alırdım, bəlkə də məndən çox məktub alan olmayıb.

-Firəngiz xanım, "Gülnar"la ulduzunuz barışmadı, şöhrəti gətirdi, amma xoşbəxtliyi aldı...

-Məni insanlardan uzaqlaşdırdı. İnsanların sevgisinin "Gülnar" obrazına, yoxsa Firəngizə olduğunu anlamırdım. Bir növ şübhə altında qaldım. Çox tez tanındım, bir gecədə şöhrət qazandım, hələ 21 yaşım var idi. Vaxtından əvvəl şöhrətə çatmaq da bir şey deyil, ümumiyyətlə, şöhrətlə yaşamaq çox çətindir.

-"Kaş heç oynamasaydım" dediyiniz olub?

-Əksinə, "yaxşı ki, oynamışam" demişəm. "Gülnar" olmasaydı, mənə mane olan başqa səbəblər mütəllim olacaqdı. Xeyli tamaşaçı sevgisi qazandım, indiyə qədər də "Gülnar" deyirlər. Mən, ümumiyyətlə, şanslı aktrisayam.

-Sizcə, buna nail ola bildiniz, elə qadınları ayıldı bildiniz?

-Məncə, hə, niyə ayılmasınlar? "Atılmışlar" poemasını səhnələşdirdiyimiz zaman mən övladını atan ana obrazında çıxış edirdim. İndiyə qədər yadımdadır, bir məktub gəldi. Yazılmışdı ki, "mən də övladımı atmışdım, o tamaşadan sonra gedib götürdüm".

-Rəhmətlik Yaşar Nuri ilə sizi cavanlıqda bir-birinizə çox yaraşdırırdılar. Üz-üzə gələndə utanma kimi hisslər olurdu?

-Biz yaxın dost idik. İnsanlar bizi bir-birimizə calaşdırmağa, yaraşdırmağa çalışırdı.

-Siz olsaydınız, yaraşdır-mazdınız?..

-Bəlkə də. Mən əvvəllər elə bildirdim məhəbbət ancaq Hindistanda olur. Amma həmin

-Çox idi, o dövrdə bir maşın almaq olardı. Filmi Həsən Turabov çəkirdi. O həm də teatr aktyoru idi, on görə də həmişə teatr heyətinə yaxşı pul yazırdı. Təsəvvür edin, mən baş rol oynayandan bir az əkkik qonorar aldım. Yeni Həcər obrazını da oynasaydım, uzağı bir qədər artıq alardım.

-Bəs Həcər obrazını canlandırmaq fikrinizdən keçdimi?

-O obrazın çəkilişlərində iştirak etdim. Amma mən atın üstündə əsirdim, bir dəfə yıxılmışdım deyə qorxurdum. Mən Həcər roluna çəkilsəydim, Qatir Məmməd roluna Fəxrəddin Manafov çəkilecəkdi. Mən çəkilmədim, o da nəsə alınmadı, sonra Həsən Turabovun özü çəkildi.

-Şəxsi həyatınızda biri varmı kimi informasiyalar

dən bizə qayğı var. Ev verilib, təqaüd alıram, heç film və seriala ehtiyacım da yoxdur. Mən çəkdiyim zəhmətlərimin bəhrəsini görmüşəm, sağ əlim olmayanların başına.

-Azərbaycan teatri, eləcə də kinosu 30-40 il öncə ilə müqayisə etsək, nələri itirib, nələri qazanıb?

-Hansı kanalı açırsan, hansı filmə baxırsan, eyni adamlardır. Hansı film olduğunu anlamaq olmur. Eyni insanlara nə qədər baxmaq olar? Eynilik yorur. Amma köhnə filmlərin hər birinin özünün ab-havası var idi, indi də baxdıqca baxmaq istəyirsən. İstedadlı gənclər var, amma şərait yoxdur, bax həmin istedadlı gəncləri meydana görmək istəyirəm. Peşəkar olmayan tez belli olur.

-Sənəti pula qurban vermək nə dərəcədə doğrudur?

"Kişi mənim üçün yox kimi bir şeydir" - Firəngiz Mütəllimova

yayıldı...

-Kişi mənim üçün yox kimi bir şeydi, yalnız işimlə maraqlanıram.

-Bir zamanlar ən sanballı tamaşalarda oynayırdınız, amma sonradan çəkildiyiniz seriallar bir qrup tamaşaçı tərəfindən sevilmedi. Bayağı seriallarda oynamağınızın səbəbi maddiyyətlə bağlı idi, ya necə?

-Bu, mənim ikinci işim sayılır, birinci işim teatrdır. Tamaşaçı mənə həmin filmlərdə diqqətlə baxsa, görür ki, mən komediya oynamıram. Mən öz ampuamdan heç zaman çıxıram. Ümumiyyətlə, gündəlik seriala çəkilməyəm, mənim buna nə vaxtım var, nə də həvəsim. Elməddin Cəfərova övladım kimi çox istəyirəm, kollektivdəkilər də yaxşı uşaqlardır. Başqa seriallara da dəvət alıram, sadəcə getmirəm. 41 ildir sənətdəyəm. Təklif gələndə mənə həm maddi, həm də obraz olaraq uyğun olsa, həmin rolunu oynayıram, kimse oynaya deyə məcbur etmir ki... Amma elə bir obraz da olar ki, mən pulsuz da çəkile bilərəm.

-Xarici ölkələrdə, çox uzağa getməyə Türkiyədə, aktrisal kifayət qədər yaxşı qazanırlar və yüksək həyat tərzini sürürlər. Sizcə, bizdə niyə sənət adamları yaxşı yaşaya bilmir, maddi sıxıntılar çəkir?

-Onlar görün neçə ildir kapitalist ölkələridir, bizdə hələ bu sektor yeni-yeni formalaşır. Bizdə çoxu özünü düşünür, aktyor-aktrisa fikirleşən yoxdur. Mən hələ film, ya da serialda çəkilən aktyor və ya aktrisanın milyonçu olduğunu görməmişəm. Bəlkə mən bu sənətimlə Türkiyədə olsaydım, hər şeyim olardı. Prezidentimizin sayəsində dövlət tərəfin-

Uşaq ikən Rasim Balayev, Ramiz Məlik, Ənvər Həsənov kimi aktyorları görmək kimi arzularım olub. Sonra isə Rasim Balayevlə "Qala" filmində tərəf müqabili oldum. Ramiz Məliklə teatrdə həddindən artıq rollar oynadıq, onunla da tərəf müqabili olduq. Ənvər Həsənovla isə "Qanlı zəmi" filmində xırda epizod da olsa, rol oynadım, yəni arzularım üreyimdə qalmayıb. Təkcə ən sevdiyim aktyorlardan biri Yusif Vəliyevi görmədiyimə heyifsənirəm.

-"Yad qızı" obrazınız barədə nə demək istərdiniz?

-Bəli, o qədər avam insan olmaq dəhşətdir. Rolumun öhdəsindən gəlməyə, elələrinə bu qədər avam olmamağı göstərməyə çalışmışam.

-Tanınıb pul qazanmaq istəyənlər çoxdur. Mən elə bir aktrisayam ki, istəmədiyim rolu oynamıram. Səbəb də odur ki, Azərbaycanın bütün qaymaqlarının çəkildiyi "Bəyin oğurlanması" kimi filmə rol almışam. Bundan sonra heç filmə çəkilməsəm də olar. Bəzən filmə baxıram, öz-özümə deyirəm ki, hamı burada imiş ki. O vaxt çəkilib-çəkilməməyə tərəddüd edirdim. İndi deyirəm nə yaxşı çəkilməmişəm.

-Niyə çəkilmək istəmərdiniz?

-Mən teatra daha bağlı idim, işimi buraxmaq istəmirəm. Kino çəkilişi üçün bölgələrə səfərlər olur, həmin film də Şamaxıda çəkilib. Teatrdə işlərim qalırdı deyə tərəddüd edirdim.

-Firəngiz Mütəllimova deyəndə ilk ağılıma gələn "Şuşalı qız" ifadəsidir. Qarabağla, Şuşa ilə bağlı film çəkilsəydi, özünüzü hansı obrazda görmək istərdiniz?

-Fərqi yoxdur. Şəhid anası, döyüşçü qadın, məcburi köçkün... Nə olur-olsun, amma yetər ki, Qarabağla bağlı olsun. Şuşa hər axşam yuxumdadır. Yaz, yay, payız, qış hər fəsildə Şuşa yadıma düşür. Şuşanı görmək istəyirəm.

-Sonuncu dəfə hansı sənət adamının məzarını ziyarət etmişiniz və bu, nə vaxt olub?

-İki il əvvəl Yaşar Nuri, Siyavuş Aslan və İlhamə Quliyevanın məzarlarını ziyarət etdim. Düşündüm ki, həyat necə də fanidir, müvəqqətidir. Sadəcə yaxşı insan kimi yaşamağın ki, rəhmət deyən ol-sun.

Dürre Həsənova

Aparıcıdan Paşinyana sərt suallar

Stiven Sakur: "Azərbaycanlılara qarşı törədilən cinayətlərə görə üzr istəyəcəksinizmi?"

BBC telekanalının "Hard to Talk" verilişinin növbəti qonağı Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan olub. Modern.az xəbər verir ki, verilişin aparıcısı Stiven Sakur sərt suallar verərək onu çətin vəziyyətə salıb.

Azərbaycanın Ermənistanla "təcavüz" etməsindən və tez-tez müharibə bəyanatları verməsindən danışdı amma aparıcının qəfil sualı qarşısında aciz qaldı.

"Cənab Paşinyan, axı siz də bir sıra tərbiyəçi açıqlamalar verərək Dağlıq Qarabağda gərginliyi artırmışdınız. Məsələn, Xankəndinə səfəriniz zamanı "Qarabağ-Ermənistan" dediniz və kütləyə millətçi şüarlar səsləndirməyə şərait yaratdınız"-deyə BBC-nin aparıcısı xatırlatma edib.

Paşinyan Qarabağın tarixən Ermənistan məxsus olması barədə tarixi fərziyyələr səsləndirməyə başlayan zaman isə aparıcı növbəti dəfə erməni hökumət rəhbərinə çətin sual verib.

"Gəlin, məsələni min illik tarixlərin kontekstində deyil, bu gününü realıqları ilə müzakirə edək. BMT Təhlükəsizlik Şurası açıq dillə bütün erməni qoşunlarının işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir. Beynəlxalq hüquqa əsasən, bu əraziyə erməni ordunun işğalçıdır. Amma siz ora gedərək bu torpaqların sizə məxsus olduğunu elan edirsiniz, siz dəqiq sülh carçısı deyilsiniz"-deyə aparıcı Stiven Sakur söyləyib.

Paşinyan bu dəfə BMT sənədlərində Ermənistan ordusunun deyil, Qarabağdakı hərbi birləşmələrin adının çəkildiyi deməklə sualdan yayınmaq istəyib.

"Hard to Talk"ın aparıcısı bu dəfə Ermənistan rəhbərliyinin Azərbaycanın işğal altındakı Zəngilan, Qubadlı və Xocavənd rayonlarından keçməklə Qarabağ Ermənistan birləşdirəcək yolun tikintisi barədə soruşub. "Avropa parlamentinin bu yolu incələyən deputatları bunu beynəlxalq hüququn pozulması kimi dəyərləndirib. Siz bu yolun tikintisindən imtina edəcəksiniz?"

Nikol Paşinyanın "bu yolu Ermənistan respublikası deyil, Dağlıq Qarabağ respublikası öz vətəndaşları üçün inşa edir" arqumenti isə aparıcıda ciddi təəccüb doğurub. Azərbaycanı iqtisadi blokada ittiham edən baş nazirin yanaşması aparıcının narazılığı ilə üzləşib.

"Sizin yanaşmanız sələflərinizin yanaşmasını xatırladır. Erməni xalqının əsas problemi ilə bağlı yeni nə təklif edirsiniz?"

Qeyri-konstruktiv yanaşmasını dəyişməyən Paşinyan növbəti dəfə aparıcı ilə razılaşmayıb. O, Qarabağ ermənilərini gözləyən təhlükədən və münafişlərin hərbi yolla həll varinatının olmamasından danışdı.

Bu məqamda, aparıcı Pa-

şinyana həlledici zərbəni endirib və dişsiz arqumen tirlə polemika aparın siyasətçini pərt edib.

"1990-cı illərdə hərbi əməliyyatlar zamanı Ermənistan hərbiçiləri insan haqlarının pozulması ilə bağlı bir neçə ciddi hərbi cinayət törədib. Bu cinayətləri etiraf edərək, üzr istəməyə hazırsınız? Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin erməni hərbiçilərinin pozuntuları ilə bağlı kataloqlarında da bu məlumatlar var.

Ermənistan baş naziri cavab olaraq, Sumqayıt hadisələri zamanı ermənilərin öldürülməsi barədə danışmağa başlayıb.

Stiven Sakurun "Hər şey çox sadədir. Hərbi cinayətlərə görə üzr istəməyə hazırsınız? Ya hə deyil, ya da yox".

Nikol Paşinyan əvvəlki arqumentlərini dəyişərək hərbi cinayət faktının sübuta yetirilməməsi və hər iki tərəfin münafişlərinin qurbanı olması barədə mətləbdən kənar fikirlər söyləməyə başlayıb.

Müsahibə zamanı Paşinyan Robert Koçaryanın həbsi, koronavirusla bağlı ölkədə yaranmış ağır iqtisadi durum və s. barədə sualları cavablandırmalı olub.

Namizədlər ən çox Bakı və Sumqayıtda imtahan verirlər - Nazirlik

Bu il müəllimlərin işə qəbulu üçün yaradılan ən çox imtahan mərkəzi Bakıda fəaliyyət göstərir. Bunu Təhsil Nazirliyinin İnsan Resursları Şöbəsinin müdiri Eşqi Bağırov bildirir.

Onun sözlərinə görə, Bakı və Sumqayıtda ümumilikdə 13 imtahan mərkəzi var. Onların 11-i Bakıda, 2-si Sumqayıtdadır: "Namizədlər də ən çox bu mərkəzlərdə keçirilən imtahanlara cəlb edilib. Ötən illərdən fərqli olaraq, bu il test imtahanları yalnız Bakıda deyil, ölkənin 17 şəhər və rayonunu əhatə etməklə 32 mərkəzdə həyata keçirilir. Ümumilikdə hər rayon və ya şəhərdə maksimum 2 mərkəz, lakin bəzi rayonlarda 1 mərkəz var".

E.Bağırov qeyd edib ki, bu gün fransız dili və fizika fənləri üzrə imtahanlar keçirilir. Bu imtahanlarda 2000-ə yaxın namizədin iştirakı nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, imtahanlar ümumilikdə təxminən 18 gün davam edəcək. Test imtahanlarının Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Masallı, Şirvan, Kürdəmir, Ağdaş, Mingəçevir, Bərdə, Ağcabədi, Quba, Şamaxı, Balakən, İsmayilli, Ağstafa və Tovuz daxil olmaqla ümumilikdə 17 şəhər və rayonda təşkil edilən 32 mərkəzdə keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün 53 880 namizəd elektron qeydiyyatdan keçib, onlardan 51 227 namizəd elektron ərizəsini təsdiq edib. Elektron ərizələr yoxlanıldıqdan sonra 46 252 namizədin ərizəsi qəbul edilib. Müsabiqənin test mərhələsində 46 228 namizəd iştirak hüququ qazanıb.

Azərbaycanda uşaqlara bu adların qoyulması qadağan olundu - SİYAHİ

Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə uşaqlara gülünc adların verilməsinə qadağalar qoyulub.

"Unikal" xəbər verir ki, bunu Ədliyyə Nazirliyinin təşkil etdiyi canlı müzakirə zamanı Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının reyestrində xidmətinin rəisi Reyhanə Kərimova deyib.

Onun sözlərinə görə, həmin qərara qədər uşaqlara "Fındıq", "Kələm" və s. adlar qoyulurdu ki, bu da onların çox zaman gülünc obyektinə çevrilməsinə səbəb olurdu:

"Sözünə qərardan sonra bu problem həll edildi. Həmçinin bir çox adların Azərbaycan dilinə uyğun olmayan formalarının qoyulmasının da qarşısını alınır. Məsələn, "Muxammed" adı Azərbaycan dilində "Məhəmməd" kimi qeydə alınmalıdır".

Azərbaycanda 2 koronavirus xəstəsi həbs olundu

"COVID-19" infeksiyasına yoluxduğunu bilərək özünü təcrid qaydalarına riayət etməyən və ətrafdakı şəxslərə də bu virusu keçməsinə şərait yaradan şəxslər həbs ediləblər.

"Unikal" xəbər verir ki, ölkə ərazisində təcrid edilən xüsusi karantin rejimi qaydalarına hərtərəfli əməl olunmasına ciddi nəzarət tədbirləri polis əməkdaşları tərəfindən davam etdirilir.

Bu istiqamətdə həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində "COVID-19" infeksiyasına yoluxduğunu bilərək özünü təcrid qaydalarına riayət etməyən və ətrafdakı şəxslərə də bu virusu keçməsinə şərait yaradan şəxslər müəyyən edilərək saxlanılıblar.

Belə ki, polis əməkdaşlarının sanitariya-gigiyenik qaydalara riayət etməklə həyata keçirdikləri əməliyyat nəticəsində bu hərəkətlər yol verən Salyan rayon sakinləri Anar Vəliyev, Məmməd Ağayev, onun oğlu Elvin Ağayev və Kürdəmir rayon sakini Güllüoğlu Əhmədovanın özlərini yerlər müəyyən edilib və onlar tutulublar.

Faktlarla bağlı saxlanılan şəxslər barəsində Cinayət Məcəlləsinin 139.1.1-ci (epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və ya karantin rejimlərinin pozulması) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Saxlanılan şəxslərdən Anar Vəliyev və Elvin Ağayev barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Daxili İşlər Nazirliyi hazırda "COVID-19" virusundan müalicə alan və həkim nəzarətində olan şəxslərdən özünü təcrid qaydalarına ciddi əməl etmələrini tələb edir. Xəbərdarlıq edərək bildiririk ki, bu qaydaları pozan və digərlərinin yoluxmasına şərait yaradan şəxslər qanunvericiliklə nəzərdə tutulan qaydada cinayət məsuliyyətinə cəlb olunacaqlar.

Vəzifəli şəxsin cinayət işi məhkəməyə göndərildi

Ölkəmizdə elan edilmiş xüsusi karantin rejimi qaydalarının müxtəlif yollarla pozulması, bu dövrdə işləməyən şəxslər və az təminatlı ailələrə ayrılmış ərzaq yardımlarının paylanmasında neqativ hallara təəssüf ki, hələ də rast gəlinməkdədir. Bu kimi hallara qarşı prokurorluq orqanlarının ardıcıl və kəsərlə tədbirləri davam etdirilir.

Yevlax rayon Prokurorluğundan "Unikal"a verilən məlumata görə, bu çərçivədə aparılan tədbirlərdən biri kimi, Yevlax RİH başçısının Qaraməmmədli kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəsi vəzifəsində işləmiş Mikayıl Əsədovun rayon ərazisində yaşayan aztəminatlı ailələrə göndərilmiş ərzaq yardımlarını natamam paylaması barədə rayon prokurorluğuna

daxil olmuş müraciətlər əsasında Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə mühüm zərər vurma) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Aparılmış istintaqla Mikayıl Əsədovun Qaraməmmədli kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndə vəzifəsində işləyən xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar özü üçün qanunsuz üstünlük əldə etmək məqsədilə öz qulluq səlahiyyətlərindən qulluq mənafeyinə qəsdən zidd olaraq istifadə etməklə Covid-19

pandemiyasının yayılmasının qarşısının alınması və onunla mübarizə istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq aztəminatlı ailələrə göndərilmiş ərzaq yardımlarını natamam şəkildə paylayaraq mənimləməsinə, bununla da fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarına və qanuni mənafehlərinə, habelə dövlətin və cəmiyyətin qanunla qorunan mənafehlərinə mühüm ziyan vurmamasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

06 avqust 2020-ci il tarixdə Mikayıl Əsədov Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci maddəsi ilə ittiham elan edilməklə barəsində başqa yere getməmək barədə itizam qətimkan tədbiri seçilib. 13 avqust 2020-ci il tarixdə cinayət işi üzrə ibtidai istintaq tamamlanaraq aidiyyəti üzrə baxılması üçün Yevlax rayon məhkəməsinə göndərilib.

Avropa Azərbaycanlıları erməniləri ittiham etdi

Avqustun 13-də Niderland Krallığının Haaqa şəhərində Avropa Azərbaycanlıları Konqresi (AAK) erməni lobbisinin dünya ictimaiyyətini çaşdırmağa yönəlmiş cəhdləri ilə bağlı mətbuat konfransı keçirib.

"Nieuwspoort" Beynəlxalq Media Mərkəzində təşkil olunan mətbuat konfransında Avropanın bütün ölkələrindən dəvət olunmuş jurnalistlər və bir sıra rəsmi səxslər iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən AAK prezidenti Sahil Qasimov bildirib ki, Avropada pandemiyanın tüğyan etməsinə və havaların həddindən artıq isti keçməsinə baxmayaraq, mətbuat konfransının təşkil edilməsinə böyük ehtiyac yaranıb. Buna səbəb Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətindəki dövlət sərhəddinə xaincəsinə hücum edən ermənilərin bu hərbi təxribatlar haqqında dünya mətbuatında uydurma və yalan məlumatlar yayması olub. Halbuki öz havadarlarına arxalanan Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın dövlət sərhəddinə hücum edərək hərbi təxribat törətməsi artıq heç kimdə şübhə doğurmur.

Bundan başqa, Avropanın və Amerikanın müxtəlif şəhərlərində faşist mahiyyətli Ermənistanın ölkəmizə qarşı işğalçı və təcavüzkar siyasət aparmasına haqlı olaraq etiraz səsinə ucaldan azərbaycanlılar erməni təxribatçılarının milli etnik və nifrət zəminində hücumlarına məruz qalırlar. AAK ermənilərin soydaşlarımıza qarşı törətdiyi cinayət hərəkətləri ilə bağlı faktlara, dəlil və sübutlara malikdir.

Qeyd edilib ki, Ermənistanın tamamilə ifşa olduğunu gören erməni lobbisi və jurnalistləri indi də informasiya təxribatları və dezinformasiyaları ilə dünya ictimaiyyətini çaşdırmağa cəhd edirlər. Bu, yolverilməzdir. Çünki Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi artıq 30 ilə yaxındır ki, Ermənistan tərəfindən işğal olunub. BMT-nin, beynəlxalq təşkilatların və dünya ictimaiyyətinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanımasına, Ermənistan silahlı qüvvələrinin dərhal və qeyd-şərtsiz ölkəmizin işğal olunmuş ərazilərini tərk etməsi tələbinə baxmayaraq Dağlıq Qarabağ münaqişəsi indiyədək həll olunmayıb.

Bu gündən müəllimlərin işə qəbulu başlayır

Bu gündən müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsabiqənin test imtahanı mərhələsinə start verilir.

"Unikal" xəbər verir ki, bu mərhələdə 46 228 namizəd iştirak hüququ qazanıb. Müvafiq ixtisas üzrə test imtahanının keçiriləcəyi tarix və yer barədə məlumat namizədlərin şəxsi səhifələrinə mərhələli qaydada göndəriləcək.

Test imtahanlarının Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Lənkəran, Masallı, Şirvan, Kürdəmir, Ağdaş, Mingəçevir, Bərdə, Ağcabədi, Quba, Şamaxı, Balakən, İsmayilli, Ağstafa və Tovuz daxil olmaqla ümumilikdə 17 regionda təşkil edilən 32 mərkəzdə keçirilməsi nəzərdə tutulub.

İmtahanlar təxminən 18 gün davam edəcək. Namizədlərə ixtisasa dair 40, təlim strategiyaları və metodikaya dair 20 test tapşırığı olmaqla ümumilikdə 60 sual təqdim ediləcək. İmtahan müddəti 90 dəqiqədir, bütün regional mərkəzlərdə bu müddətə başa çatdıqdan sonra namizədlərə 10 dəqiqə ərzində cavabları təfəssilatlı görmək imkanı yaradılacaq.

İmtahanlar Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) "İmtahanlar zamanı koronavirus infeksiyasının (COVID-19) profilaktikasına dair" metodiki göstərişləri nəzərə alınmaqla imtahan iştirakçıları üçün hazırlanmış təlimata uyğun təşkil ediləcək.

İmtahana gələn namizədlərin şəxsi səhifələrində qeyd olunacaq vaxtdan 1 saat əvvəl imtahan təşkil edilən mərkəzdə olmaları zəruridir. Namizədlər tibbi maskada olmalı, şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin əslini və şəxsi səhifədən çıxarışı özləri ilə gətirməlidirlər.

Baş Nazirin sabiq müavini, uzun illər Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) başçısı postunu tutmuş və bu müddətdə özünə nəhəng var-dövlət toplamış, geniş biznes şəbəkəsi qurmuş Hacibala Abutalıbov bütün diqqətini ölkədən kənardakı gəlir qaynaqlarını gücləndirməyə və genişləndirməyə başlayıb.

Ötən ilin oktyabrında təqaüdə göndərilən Abutalıbovun ölkə daxilində saysız-hesabsız obyektləri mövcuddur. Məsələn, paytaxtdakı məşhur "Yaşıl bazar"dan tutmuş "Qış parkı"nda yerləşən "Zambaq", "İnnab" və "Palid" kafelərinin, Füzuli küçəsi 39-də yerləşən və "sürüşdürülən bina" kimi tanınan binanın "Klassik-Şəms" adlı obyektə çevrilən 1-ci mərtəbəsinin, Yasamal rayonu, Mətbuat prospekti, köhnə "Ovçular" evinin ye-

məşğul olub. Özü də təkə ölkə daxilində yox, ölkə xaricində də!

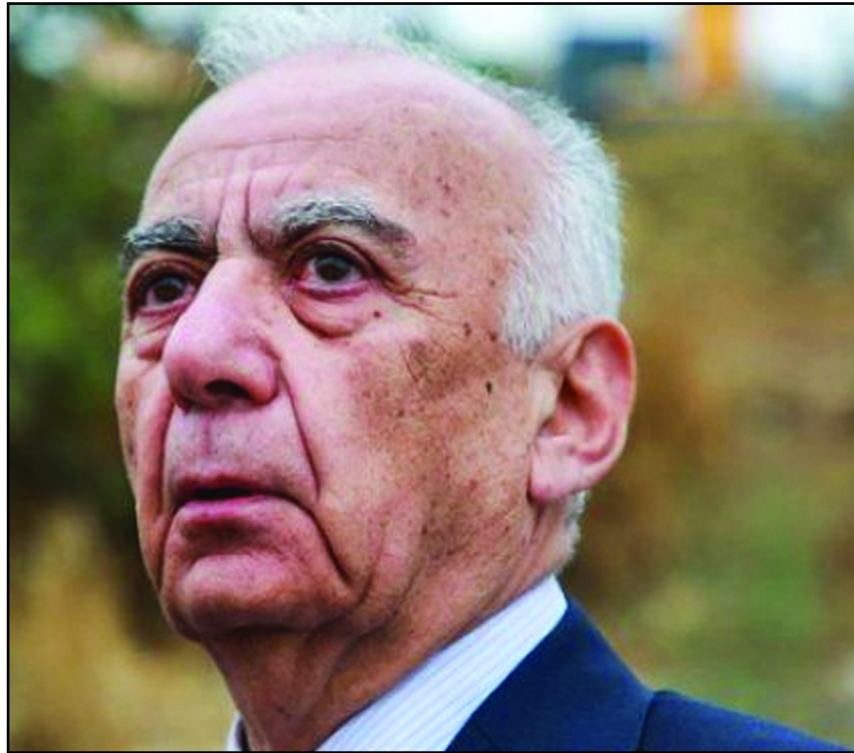
Üstəlik, yuxarıda da vurğuladığımız kimi, hazırda o, xaricdəki biznesini xüsusi səylə genişləndirməkdə və gücləndirməkdədir. Belə ki, hələ bir müddət öncə sabiq vitse-premyerin oğlu İsrail Abutalıbov (sonradan adını Abu Bəkr olaraq dəyişib) İstanbulun Sultanahmet məhəlləsində dəyəri 20 milyon dollara olan hotel alıb. Türkiyədə vətəndaşlıq statusu olan oğul Abutalıbov aldığı hotelin yenilənməsi üçün daha bir neçə milyon xərcləyib. "Ajwa" adı ilə fəaliyyət göstərən hotelde Azərbaycan mətbəxinə təklif edən ayrıca restoran da fəaliyyət göstərir. Bununla kifayətlənməyən Abu Bəkr Abutalıbov bu yaxınlarda "Ajwa" markası ilə başqa bir hoteli də Kapadokyada açıb. O, qardaş ölkə ilə biznes əlaqələrini isə hələ 2013-cü ildə qurub. Bura-

və doktor dərəcəsi üzrə tədris, eləcə də rəqəmsal texnologiyalar üzrə sertifikatlaşdırma ilə məşğuldur.

Hacıbala Abutalıbovun İngiltərə paytaxtında da biznesi vardır. Onun oğlu A.Abutalıb hələ 2007-ci ildə, 29 yaşında ikən Londonda "Androush Shtriker Limited" və "Hamilton Consultancy & Advisory Limited" şirkətlərinin direktoru olub. Bu şirkətlər 9-10 ildir ki, fəaliyyətini dayandırılıb. Səbəbi oğul Abutalıbovun xüsusilə dini səbəblərdən İngiltərə ilə əlaqələrini arxa plana keçirməsi olub. Lakin bir müddət sonra - 2016-cı ildə o, Londonda "Sidmouth Investment Limited" şirkətini qurub. Növbəti il burada təsis etdiyi "Kenwood AM Ltd" şirkəti vasitəsilə "Rock Gate Mews Limited" şirkətinə sahib olub. Sonuncu şirkətin ingilis sahibləri banka ipoteka borcuna görə

Hacıbala Abutalıbovun xaricdəki biznesi ilə bağlı yeni iddialar

Sabiq Baş nazir müavininin övladlarına məxsus şirkətlərin coğrafiyası böyüyür

rində salınmış parkda "Özsüt" və Səməd Vurğun küçəsi ilə Bakıxanov küçəsinin kəsişməsində yerləşən "Sütiş" restoranlarının, Nizami rayonu, Mehdi Abbasov küçəsində yerləşən, vaxtilə "Bakielektrikşəbəkə" ASC-nin anbarının və qarajlarının yerləşdiyi, indi isə özəlləşdirilərək anbar kimi icarəyə verilən ərazinin, Bakı Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksinin dayanacağınin həyatında inşa olunan 3 mərtəbəli restoranın, Hüseyn Cavid parkında yerləşən "Yaşıl" çay evinin, Binəqədi rayonu ərazisindəki "Heydər məscidi"nin yanındakı mərasim evinin sahibi olan Abutalıbovun ümumi sərvətləri şübhəsiz ki, yuxarıda sadalananlarla kifayətlənmir. Buradan isə belə nəticə çıxır ki, o, paytaxta rəhbərlik etdiyi dövrdə "Bakımızı daha da gözəlləşdirmək və abadlaşdırmaq" missiyasının arxasında əslində öz sərvətlərinin miqyasını genişlətməklə

da qardaşı Orxan Abutalıbovla birlikdə əmlak bazarına girib, qısa zamanda çoxlu sayda şirkətə sahib olmağa bacarıblar. İddialara görə, oğul Abutalıbovlara məxsus olan bu şirkətlərin və mülləklərin əsas hissəsi İstanbulun tarixi mərkəzlərindən birində - Sultanahmetdədir. Yeddi ildə onlar bu şirkətlərə on milyonlarla dollarlıq sərmayə qoyublar. Bildirilir ki, bu sərmayənin əsas hissəsi ölkə xaricindən gəlir.

Araşdırmalarda vurğulanır ki, Abutalıbovlar qardaş ölkədə daşınmaz əmlak, otel və restoran biznesi ilə yanaşı təhsil sektorunda təmsil olunurlar. 2017-ci ildə "12 Group" şirkəti (92,5%) və xanım Yeliz Kum Ezercanın (7,5%) iştirakı ilə nizamnamə kapitalına 100.000 lirə qoyulmaqla "41 North Business School Egitim A.Ş." şirkəti yaradılıb. Bu məktəb iş adamlarına biznes idarəetmə sahəsində master

onu paytaxtın sabiq merinin övladına satmalı olublar. Londonda 17 Spaniards End ünvanındakı həmin əmlakı yerli mütəxəssislər 6,6 milyon funt dəyərində qiymətləndirir.

Ötən il yerli media orqanlarının yazdığına görə, adlı çəkilən şirkət Böyük Britaniyada daşınmaz əmlakın alqı-satqısı ilə məşğuldur. A.Abutalıbovun ofisləri fərqli məkənlərdə yerləşən şirkətlərinin toplam aktivlərinin isə, maliyyə hesabatlarına görə, 9 milyon 671 min funt və ya 21,3 milyon manat təşkil etdiyi bildirilir.

Yeni iddialara görə, Abutalıbovların xaricdəki biznesinin coğrafiyası təkə Britaniya və Türkiyə ilə məhdudlaşmır. Onların artıq Çexiya və Dubayda da sərmayə qoyduqları, yeni gəlir qaynaqları yaratdıqları bildirilir. Bu qədər geniş biznes şəbəkəsi hansı pullar hesabına qurulub? Bu isə ən düşündürücü sualdır.

Düzdür, sabiq vitse-premyer və keçmiş Bakı meri mətbuata bir neçə açıqlamasında var-dövləti ilə bağlı iddiaları təkzib etmək, yalanlamaq yolu tutub, az qala belə bir təsəvvür yaratmağa çalışıb ki, hansı postu tutmasından asılı olmayaraq, sadəcə, üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməklə məşğul olub, maaşı ilə dolanıb. Lakin reallıq başqa şeyi deyir: Abutalıbovun biznesinin, var-dövlətinin, daşınan və daşınmaz əmlakının nə ucu var var, nə bucağı...

Beləliklə, ən vacib sual isə özünün dürüst cavabını gözləyir (baxmayaraq ki, həmin cavabı təxmin etmək bir o qədər də çətin deyil): Azərbaycanlıdan çox uzaqlara uzanan biznes imperiyasını Abutalıbovlar, doğrudanmı, inanılmaz biznes zəkası və qəpiyi qəpiyə calayaraq qurublar?!

Tovuz hadisələri baş verən ilk gündən Türkiyənin Azərbaycanla açıq şəkildə dəstək verməsi həmin dövr üçün çox ciddi siyasi, geopolitik mesaj idi. Onun ardınca türk əsgərlərinin Azərbaycanla gəlməsi və birgə təlimlərin keçirilməsi gözdə tutulmamaq qədər ciddi məqamlardır.

Türkiyənin quru qoşunları və Hərbi Hava Qüvvələrinin iştirakı ilə birgə keçirilən genişmiqyaslı təlimlər baş tutdu. Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Kürdəmir və Yevlax şəhərlərində keçirilən təlimlərin uğurla təşkil olunduğunu demək olar. Nəinki Türkiyə və Azərbaycan ictimaiyyətinin, ümumilikdə regionun və dünyanın diqqətlə izlədiyi budəfəki birgə təlimləri əvvəlkilərdən fərqləndirən xeyli məqamlar oldu. Ekspertlər Türkiyənin bölgədə səbəbsiz güc nümayiş etdirmədiyini deyərək, məhz Ermənistanın Tovuz kimi strateji rayonumuzda - sərhəd bölgəsində tərziat törətməsinin ardınca təlimlərin bu formada təşkilini təsadüfi saymırlar.

Politoloqlar hesab edirlər ki, qardaş ölkə Azərbaycanla keçirilən genişmiqyaslı hərbi təlimlərlə işğalçı Ermənistanla, Rusiyaya və ümumilikdə beynəlxalq aləmə qısa bir mesaj göndərdi ki, artıq Türkiyə Cənubi Qafqazda da mövcuddur və Azərbaycanın yanındadır. Şübhəsiz ki, Türkiyə artıq kifayət qədər güclü dövlətdir və regionda söz sahibindən birinə çevrilib. Bu mənada, son proseslər həm də türklərin regionda baş verən proseslərə, Azərbaycan torpaqlarının işğalda saxlanılmasına seyrçi qalmaqallarının nümayişi idi.

Siyasi şərhçi Zəlimxan Məmmədli "Unikal"a açıqlamasında deyib ki, bir zamanlar küncə sıxışdırılmış, Böyük Orta Şərqi layihəsinin içərisində zəif, idarə olunan, bütün anlaşıqlarda asılı olan, daxili böhranda boğulan Türkiyə xəyal edilirdi. Onun sözlərinə görə, Qərb və digər maraqlı mərkəzlərin strateji hədəfləri bu məsələdə üst-üstə düşürdü: "Ərəb dünyasının, Afrikanın, Mərkəzi Asiyanın, Qafqazın yenidən dizayn edilməsində ən böyük maneə Türkiyə hesab olunurdu. Yüz illərdir davam edən Fələstin dünyünün həll olunmamasını, İsrailin regionda hegemonluğunu Türkiyənin zəifləməsində və təsirsizliyində görürdülər. Türkiyənin üst və dərin qatda siyasi sistemi bunu bildirdi. Son 20 ilə yaxın dövərdə Türkiyə rəsmiləri bütün siyasi kombinasiyaları ölkənin bütün resurslarının hazırlanan tələblərin dəf olunmasına və Türkiyənin geostrateji güc mərkəzinə çevrilməsinə yönəlmişdi. Məncə birinci mərhələdə bu alındı. Artıq bu gün Türkiyə hər kəsin öz dili ilə danışmaq gücündədir. Tovuz əməliyyatı təbii ki, Orda Şərqiə uduzmuş qüvvələrin Qafqaz uğrunda savaşıнын əlamətləri idi. Burada Rusiyanın və İrənin birbaşa və dolaylı formada iştirakı var idi. Türkiyəyə gözdağı vermək və Avropaya təhdid yaratmaq hədəflərdən idi. Bizə qalmış olsaydı, düşmənlərin bu iddiaları reallaşa, hətta ən yaxın qonşumuz olan Gürcüstanla da aramızda gərginlik yaradıla bi-

lərdi. Hətta buna ciddi cəhdlər edildi. Türkiyə gerçək və iddialı, dünyanın altını və üstünü bilən güc mərkəzi olduğunu heç zaman olmadığı qədər bəyan elədi. Qarşımızda kimsə dura bilməz, hər an soruşmadan biz Qarabağa girərik, Qarabağ həm də Türkiyənin, qan qardaşımızın bəyanatları təsadüfi deyildi. O, güc və iddianın harmoniyasının təzahürü idi. Tovuz tərziatından dərhal sonra birgə hərbi təlimlər, daha sonra Azərbaycan XİN və Müdafiə Nazirinin Prezidenti R.T.Ərdoğanın sağında və solunda poz vermələri, bundan dərhal sonra Türkiyə güc strukturları sisteminin böyüklərinin Bakı səfəri tək Azərbaycana deyil, bütövlükdə Qafqaza və Türk Dünyasına yem kimi baxanlara göz dağdır. Yeni dünyanın Türkiyəsiz və bir az da qabağa getsək, Türk dünyasız qurula bilməyəcəyini hamı dərk etməkdədir".

Müsahibimiz hesab edir ki, Türkiyə başladığı tempi bir an

amili nəzərə alaraq Türkiyənin bölgədə fəal diplomatik və hərbi rolunun artırılması üçün müəyyən addımlar atdı. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan tərəfi ilk olaraq, bunun üçün cəsur bir qərar qəbul edərək təlim toplanışı üçün ilk dəfə bu cür geniş tərkibdə Türkiyə ordusunu ölkəyə çağırırdı və on günlük möhtəşəm bir birlik və qardaşlıq mənzərəsini dünyaya nümayiş etdirdi:

"Doğrudur, sosial şəbəkələrdə vətənpərvərliklərinin formal tanıtımı üçün böyük Məhəmməd Əmin bəyin rəsmini profil şəklində yerinə yapışdırırlar onun irsini oxuyub anlamadıkları üçün Türkiyə ordusunun burada qalması və Qarabağı azad etməsi barədə bəsit duyğuları gündəmə tolasalar da, əslində bu ordu on gün içində lazım olan ismarışı dünyaya vermiş oldu. 1918-ci ildə Rəsulzadə Bakının işğaldan azad olunması ərəfində Azərbaycan hökumətinə israrla telegram göndərirdi ki, Bakıya birici Azərbaycan ordusunun bölmə-

vacibdir: "Lakin Tovuz hadisələri bir daha göstərdi ki, Rusiyadan hansısa xeyir və xoşməramlı dua gəlməyəcək. Ona görə də Azərbaycan ABŞ və Avropa Birliyi ilə mütəfiqliyin ən yüksək forması barədə düşünməlidir. Rusiyanın indiyədək hiss etdiyimiz soyuq üzü Tovuz tərziatından sonra açıq-aşkar düşmən tərəfə çevrilməkdədir. Diplomatiyanın dostcasına gülümsəmələrinə aldanmayaraq, biz bu düşmən üzünün qarşısında dirəniş göstərən böyük bir mütəfiq və ya mütəfiqlər gücü ilə durmağa çalışmalıyıq. Ortada dövlətimizin taleyi söhbət mövzusu olanda bizim geri çəkilmək yerimiz qalmır. Daxili həmrəyliyimizin zəruriliyini məhz bu təhlükə qarşısında anlamalıyıq. Rusiyaya yaxınlaşmaq, Rusiyadan uzaqlaşmaqdan daha qorxuludur".

Maraqlı məqamlardan biri də odur ki, belə bir zamanda Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov Türkiyəyə səfərə

Azərbaycan üçün Türkiyə Rusiyadan əvvəl gəlir və Kreml bu amillə hesablaşmalıdır. Ceyhun Bayramov Ankarada türkiyəli həmkarı Mövlud Çavuşoğlu ilə görüşüb. Keçirilən mətbuat konfransında Türkiyə rəsmisi həmişə olduğu kimi ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin fəaliyyətini bu sözlərlə tənqid edib: "Dağlıq Qarabağ münəfişesinin həlli ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərarlar olsa da, münəfişə həllini tapmır. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri münəfişəni həlli üçün səmimi şəkildə söy göstərmirlər". Mövlud Çavuşoğlunun sonrakı açıqlaması da maraqlıdır: "Bu ilin 12 iyul tarixində Ermənistan qardaş Azərbaycanın Tovuz rayonuna hücum edib. Türkiyə Cümhuriyyəti olaraq o gün nə demişiksə, bu gün də onu deyirik. Azərbaycan tək deyil, bütün gücümüzlə Azərbaycanın yanındayıq". Mövlud Çavuşoğlu bu sözlərlə demək istəy-

Azərbaycan-Türkiyə birliyi yeni həlledici mərhələyə qədəm qoyur

da olsa, tərəddüdə almayacaq: "Məncə proseslər sonuncu, həlledici mərhələyə daxil olmaqdadır. Qafqazda, təəssüf ki, ən böyük maneə Azərbaycan hakimiyyət strukturlarına zaman-zaman sızılmış cəsus şəbəkəsi ola bilər. Qeyd etdiyim kimi Türkiyə indiki durumda haqlı iddialarını bütün vasitələrlə gerçəkləşdirmək gücündədir. Azərbaycan Prezidenti bu məqamda daha cəsarətli olmağa məhkumdur. Azərbaycan xalqı Türkiyənin bölgəyə daxil olması və Qarabağın işğaldan azad olunmasına mütləq hazırdır. Bu prosesin dinamika deməyə əsas verir ki, proses Azərbaycan və Türkiyənin birliyinə, ən azı konfederasiyaya qədər uzanacaq".

Böyük Quruluş Partiyasının başkanı, millət vəkili Fazil Mustafa bizimlə söhbətində deyib ki, Qərblə inteqrasiya və əməkdaşlıq münasibətlərində Rusiya faktorunu diqqətdən qaçırmayan rəsmi Bakı, məhz bu

ləri daxil olmalıdır. O günün şifrəsini indiyə tərcümə etməli olsaq, bu o deməkdir ki, Qarabağı bütün hallarda Azərbaycan ordusu azad etməlidir və ictimai rəyde bu rolun primitiv şəkildə Türkiyə ordusunun üzərinə yüklənməsi yanlış düşüncənin məhsuludur. Bu təlimlərlə sadəcə Azərbaycan Rusiyaya öz alternativlərindən birini göstərdi. Həm də göstərdi ki, Rusiyanın bu cür düşmənçilik addımları Azərbaycanı təkləmək yerinə, onu daha ciddi mütəfiqlik münasibətlərinin yaratmaq istiqamətində real işlər görməyə məcbur etmiş, siyasi əməkdaşlıq baxımından Azərbaycanın Avropa Birliyi ilə daha dərin münasibətlərə can atması imkanlarını genişləndirdi".

Millət vəkili onu da qeyd edib ki, Azərbaycanda belə təsəvvürlər hələ də yayğındır ki, torpaqların işğaldan azad olunması məsələsində Rusiyanın xeyir-duasını alaraq davranmaq

getdi. Onu da xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, səfər zamanı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşdə Ceyhun Bayramovla yanaşı, Müdafiə naziri Zakir Həsənov da iştirak edirdi. Bunun ardınca isə Türkiyənin Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar, Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Güler, qoşun növü komandanları və digər yüksək rütbəli zabitlər Azərbaycana səfərə gəldilər.

Bu barədə fikirlərini "Unikal"la bölüşən politoloq Elxan Şahinoğlu deyib ki, Ceyhun Bayramovun Xarici İşlər naziri vəzifəsində ilk rəsmi səfərini Türkiyəyə reallaşdırması gözənilən idi. Onun sözlərinə görə, bu, strateji mütəfiqliyin ruhuna uyğundur: "Məsələn, Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrov da Ceyhun Bayramovu Moskvaya dəvət edib. Ancaq bu səfər Türkiyədən sonra mümkün ola bilər. Bunun özü də Moskvaya mesajdır ki,

ib ki, Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etmək üçün hansı qərarı verərsə, Türkiyə Azərbaycanın yanında olacaq. Ceyhun Bayramovun Mövlud Çavuşoğlu ilə görüşdə "bizim birliyimiz əbədidir" ifadəsini səsləndirməsi, o cümlədən Azərbaycanın hər zaman bütün məsələlərdə Türkiyənin haqq işini dəstəklədiyini vurğulaması da önəmlidir. Mütəfiqlik qarşılıqlı dəstəyi diqqətə edir. Ceyhun Bayramovun açıqlaması o deməkdir ki, rəsmi Bakı Türkiyənin Cənubi Qafqazla yanaşı digər bölgələrdəki siyasətini də dəstəkləyir".

Politoloq onu da qeyd edib ki, rəsmi Bakı sərhəddəki son insidentdən sonra Minsk Qrupunun toplanmasının vacibliyini bildirib: "Bu o deməkdir ki, Bakı da Ankara kimi həmsədrlərin fəaliyyətindən narazıdır və hazırkı formatın dəyişdirilməsini istəyir. Sadəcə, Minsk Qrupunun 11 üzvünün toplanması və format ətrafında müzakirələrin başlaması üçün Bakının Ankaranın diplomatik dəstəyinə ehtiyacı var. Böyük ehtimalla xarici işlər nazirləri təkbətək görüşdə bu məsələni hərtərəfli müzakirə ediblər. İnanmaq istərdik ki, nazirlər görüşdə iki ölkənin daha sıx əsasda siyasi və hərbi inteqrasiya məsələlərini də müzakirə ediblər. Bunun üçün əsaslı zəmin var. Birincisi, Türkiyə bir çox bölgədə olduğu kimi Cənubi Qafqazda da var olduğunu hərbi təlimlər vasitəsilə ortaya qoyub. İkincisi, Azərbaycanın iştirakçısı olduğu bütün enerji və nəqliyyat layihələri Türkiyəyə uzanıb. Demək, bu layihələrin təhlükəsizliyi də Türkiyə üçün vacibdir".

Z.Məmmədli

Dünən ABŞ prezidenti Donald Trampın BƏƏ ilə İsrail arasında münasibətlərin normallaşmasına dair saziş imzalandığı barədə öz Twitter səhifəsindən paylaşdığı xəbər ərəb ölkələrində birmənalı qarşılanmadı. Xüsusilə İsrail işğalı altındaki Fələstin xalqı bu xəbəri böyük üzüntü ilə qarşıladı. Verilən məlumatlarda Fələstin lideri Mahmud Abbasın Abu Dabidəki səfəri geri çağırıldığı və Qəzza şəridindən İsrailə bir neçə raket atıldığı bildirilir. İki ölkə arasında bağlanan sazişə əks-reaksiyalar hələ ki zəif görünərsə də, bu, ərəb ölkələrindəki ictimai narazılığın tam olaraq ifadə etmir, krallıq rejimlərinin dəyəni altında əzilərək susan xalqların bu "dostluq"la razılaşacaqları mənasına gəlmir.

İster ABŞ yetkililərinin, istərsə də İsrail Baş naziri Binyamin Netayahunun verdiyi məlumata görə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin atdığı bu addım yalnız onunla məhdudlaşmayacaq, bir çox ərəb ölkələri də eyni mövqə sərgiləyəcəklər. Yəni ərəb ölkələri İslam coğrafiyasının strateji əhəmiyyət daşıyan bir hissəsini ilhaq edən və bu ilhaqı genişləndirməyə çalışan İsrailə dost olacaqlar, ticari, iqtisadi, yeri gələndə hərbi əməkdaşlıqlarını gücləndirəcəklər. Sənaye ölkəsi olan İsrail ərəblərlə münasibətlərin normallaşmasından həm öz təhlükəsizliyini təmin edəcək, həm də neft zəngini olan böyük bazar qazanacaqlar. Hansı ki, həmin bazarın alıcılıq qabiliyyəti yüksək olan yüz milyonlarla müştərisi var və onların sərvətləri İsrailə axacaq.

Üstəlik, bu anlaşmalardan sonra ərəb ölkələrində getdikcə artan narazılıqlar, qonşularından gələ gələcək müdaxilələr onları İsrail hərbi sənayesinin məhsullarından asılı vəziyyətə salacaq. Ərəb ölkələri İsrailin havadan müdafiə sistemləri ilə təchiz ediləcək, öz hava sahələrini qoruyarkən əslində İsrail üzərindəki "Dəmir Qübbə"ni möhkəmləndirəcəklər. Başqa sözlə desək, İrandan İsrailə atılacağı gözlənilən raketləri öz hava sahələrində zərərsizləşdirəcəklər. Nəticədə İrandan İsrail üçün təhdidlərindən biri də ortadan qalxacaq və o, əli-ayağı bağlanmış asan yemə çevriləcək.

Bəs bunun müqabilində BƏƏ və bənzər saziş imzalamağa hazırlaşan ərəb ölkələri nə qazanacaqlar? Donald Trampın dediyinə görə, İsrailin Fələstin torpaqlarını ilhaq siyasətini dayandırmasını.

Təl-əvivin bu mövqeyini "misli görünməmiş güzəşt" kimi təqdim edən ABŞ prezidenti imzalanan saziş də "tarixi sülh anlaşması" adlandırdı. Halbuki, İsrailə bənzər anlaşma ilk dəfə 1979-cu ildə Misir, 1994-cü ildə isə İordaniya arasında bağlanmışdı. Dolayısıyla BƏƏ ilə bağlanan "sülh sazişi" 3-cü

belə anlaşmaydı və tarixilik əxz etmirdi. Ən əsası isə odur ki, 40 ildən artıq yaşı olan ilk və 26 il yaşı olan ikinci sazişin regionda sülhə gətirmədiyi də gün kimi ortadadır. Bununla belə, rəsmi Abu Dabi ABŞ prezidentinin bu sözlərini təsdiqlədi və guya Fələstin torpaqlarının ilhaq edilməməsi qarşılığında Təl-əvivlə bu müqaviləni bağladığını açıqladı.

Maraqlıdır ki, Donald Trampın və BƏƏ şahzadəsi Məhəmməd bin Zayed Əl-Nəhyanın bu sözlərinin üzərindən az keçməmiş İsrail təyyarələrinin Qəzza zolağında hava əməliyyatları keçirdiyi və HƏMAS mövqələrini bombaladığı xəbərləri yayıldı. İsrail ordusu rəsmi Twitter səhifəsində həmin əməliyyatlar Qəzzadakı HƏMAS mövqələrindən atılan "hava şarları"na cavab kimi xarakterizə edildi. "Qəzza zolağından İsrail ərazisinə bir sıra partlayıcı şarın atılmasına ca-

heç bir dəyişiklik yoxdur". Bu bəyanatın Qüdsdə (Qərbindən və ya Şərqiindən asılı olmayaraq) verilməsi də əslində hər sözü deyir, bir növ həm Trampın, həm də şahzadə Məhəmməd bin Zayed Əl-Nəhyanın dediklərinin üzərindən xətt çəkir. BƏƏ ilə bağlanan müqaviləni "həqiqi sülh sazişi" olaraq xarakterizə edən İsrail Baş naziri digər ərəb ölkələrinin də bu razılaşmaya qoşulacağını bildirdi.

Ən maraqlısı isə budur ki, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri İsrailə göstərdiyi bu alicənab mövqeyi nədənsə Qətərdən çox görür. Amerikanın "Fox News" televiziyasının iyulun əvvəlində yayımladığı bir xəbərə görə, körfəz ölkələri ilə Qətər arasında münasibətlərin tənzimlənməsinə dair görüşlər keçirilmiş, son anda isə danışıqlar nəticəsiz başa çatmışdı. Danışıqları pozan BƏƏ olmuşdu.

Xatırladaq ki, Qətərlə körfəz

diktəsiylə ərəb xalqları üzərində krallıq quran bir neçə ailənin maraqlarına qulluq edən rejimləri dəyişdirməyi özünün əsas hədəfi olaraq seçmişdi.

BƏƏ-nin Qətərlə münasibətlərin tənzimlənməsinə qarşı çıxmasının digər səbəbi ərəb dünyasına liderlik iddiasından irəli gəlir. Hər halda Amerikanın "Fox News" televiziyası da aylar öncə verdiyi xəbərin analizində bunu iddia edirdi. Bu mülahizəyə görə, BƏƏ-nin bu addımı bölgədə hakim güc olmaq və ərəb coğrafiyasını ilgiləndirən qərarların Qahirə, Bağdad və ya Dəməşqde deyil, məhz Əbu-Dabidə alınması istəyindən qaynaqlanır.

Bildirildiyinə görə, Səudiyyə Ərəbistanının Qətərlə itilafı davam qərarı da Riyadda deyil, Abu Dabidə verilmişdi. "Fox News" iddia edirdi ki, BƏƏ rəsmiləri bunun üçün ABŞ-da apardıqları lobbicilik fəaliyyətinə milyardlarla dollar xərcləmiş

yer alırdı.

Sözsüz ki, Qətər ABŞ və İsrailin maraqlarını nəzərə almadan bu "inqilabi dəyişikliklərə" imza ata bilməzdi. Görünən budur ki, ərəb ölkələrini qana bulamaq və özündən daha çox asılı vəziyyətə gətirən ABŞ əvvəl Qətər projesini dəstəkləməyə, öz məqsədinə çatdıqdan sonra Dohanın arxasından çəkildi. Amma Vaşinqton Qətərin tamamilə məhv edilməsini də istəməzdi. Körfəz ölkələri arasında yaşanan Qətər böhranını dayandırmaq üçün vasitəçilik etməsi də bunun nəticəsi idi.

Əlbəttə ki, başqa səbəblər də var. Ənənəvi səbəblərdən biri öz ərəb qardaşları tərəfindən sıxışdırıldığıca Qətərin İrana meyillənməyə məhkum olmasıdır. Rəsmi məlumatlara görə, körfəz ölkələri tərəfindən hava blokadasında alınan Qətər artıq İran hava məkanından istifadə edir və bunun üçün

İSRAİL-BƏƏ "SÜLHSEVƏRLİYİ"NDƏN GƏLƏN QAN İYİ

"Tarixi saziş" in arxa planı – Təhlil

vab olaraq, biz sadəcə hava hücumundan müdafiə postunu, yeraltı infrastrukturunu və Qəzzadakı Həmasın müşahidə postlarını vurduq", -İsrail ordusunun rəsmi Twitter açıqlamasında belə deyilirdi.

Az keçməmiş ikinci maraqlı açıqlama İsrailin Baş naziri Binyamin Netanyahunun gəldi. Baş nazir işğal altındaki Qərbi Şəriyə bölgəsində ilhaq planından vaz keçmədiklərini sadəcə müvəqqəti olaraq təxirə saldıqlarını açıqladı. Qərbi Qüdsdəki ofisində keçirdiyi mətbuat konfransında BƏƏ ilə "barışa barış" (nə deməkdir, Allah bilir) əsasında saziş imzaladıklarını və bu sazişin ticarət, turizm və aviasiya sahələrini əhatə etdiyini bildiren Netanyahunun ilhaq barədə fikirləri olduqca açıq və konkret idi: "İlhaq planımızda

ölkələri arasında gərginlik 5 ilin 2017-ci il tarixində baş verib. O gündən indiyədək körfəz ölkələri Qətəri quru, hava və dəniz mühasirəsinə alıblar. BƏƏ isə 3 ildir ki öz yaxın qonşusuna və qardaşına endirilən bu zərbəni qarşı tərəf məhv olana qədər davam etdirməkdə israrlıdır.

Dünən İsrailə sülh sazişi imzalayan və bunu "tarixi addım" kimi qiymətləndirən BƏƏ-nin Qətərə bu iltifatı çox görməsinin bir neçə səbəbi var. Əvvəla, BƏƏ-nin nöqtəyi-nəzərincə, yaxın qonşusunun və qardaşının əsas günahı İrandan münasibətində düşmən mövqeyi tutmaması və 2010-cu ildən etibarilə Yaxın Şərqi bürüyən "ərəb baharı" hərəkatını maliyyələşdirməsidir. Hansı ki, bu hərəkat ABŞ və İsrailin

və sonunda öz məqsədlərinə nail olmuşdular.

Qeyd edək ki, əslində ərəb ağalığı uğrunda mübarizədə Qətər də süddən çıxmış ağı qışıq deyil. Rəsmi Doha da məhz bu liderlik üçün Yaxın Şərqi coğrafiyasında "ərəb baharlarını" dəstəkləmiş, Misirdə, Tunisdə, Liviyada hakimiyyət dəyişikliklərini reallaşdırabilmişdi. Suriyada oxu daşa dəyən Qətər Yaxın Şərqi diktator rejimlərinin birgə fəaliyyəti nəticəsində "zərərsizləşdirilmiş" və 2017-ci ildən tam mühasirəyə alınmışdır. Onun "ərəb baharını"ndakı ən təsirli silahı olan "Əlcəzirə" telekanalı bir çox ərəb ölkələrində yayımını dayandırmışdı. Körfəz ölkələrinin 2018-ci ildə Qətərə zorla qəbul etdirdikləri 13 maddəlik razılaşma mətnində bu tələb də

həm məzhəbi, həm irqi, həm də coğrafi baxımdan uzaq qonşusuna ildə 133 milyon dollar ödəyir. Üstəlik, 2.5 milyon insanın yaşadığı (bunun sadəcə 800 mini ölkə vətəndaşdır) Qətər əvvəl ərəblərdən aldığı qida və sənaye məhsullarını da İrandan idxal etməyə başlayıb. Nəticədə Qətərlə İran arasındakı ticarət həcmi 2 milyard dollara qədər artıb. İrandan rəsmi statistikasına görə, böhrandan əvvəl Qətərə cəmi 50 milyon dollar olan gündəlik tələbat mallarının ixracı 300 milyon dollara yüksəlib.

Bu Tramp hakimiyyətinin İrana tətbiq etdiyi blokadanın tələblərinə zidd olsa da, Qətərin başqa çarəsi yoxdur. Vaşinqton Qətəri bu asılılıqdan xilas etmək üçün körfəz ölkələrini barışdırmaq istəyirdi. Onun həmin arzusunun BƏƏ tərəfindən əngəllənməsi və daha sonra bu cırıdan ölkənin İsrailə sülh sazişi imzalaması regionda yaxın günlərdə nələrin baş verəcəyini proqnozlaşdırmağa kömək edir. Belə görünür ki, İsrail və körfəz ölkələri İrandan qabaq Qətər məsələsini çözməyə çalışacaqlar. Böyük ehtimalla rəsmi Doha 2010-cu ildə ərəb ağalığı arzusunda düşməsinin bədəllərini ağır ödəyəcək və Qətər əmiri Təmmim bin Həmad əl-Taninin dünya iqtisadiyyatını şəkilləndirən mülkiyyəti "sülhpərvər" müttəfiqliyin güdazına gedəcək. Əvvəzində isə BƏƏ "ərəb ağalığını" digər qardaşlarına da qəbul etdirəcək.

Fars körfəzindəki son qala da fəth olunduqdan sonra növbə, təbii ki, İrana çata bilər.

Heydər Oğuz

Layihənin istiqaməti: Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə Azərbaycan tərəfi illərdir ki, beynəlxalq ictimaiyyəti məlumatlandırsa da, hələ də bu münaqişənin həlli istiqamətində beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən əməli iş görülməyib. Bu işə münaqişənin həllinə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən ikili yanaşmanın tətbiq edilməsinin, super güc dövlətlərin bu münaqişənin həllində maraqlı olmamasının nəticəsi kimi qəbul edilir.

Əks halda Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə illərdir ki, gördüyü işlər səmərə verməli, Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizdən çoxunun düşmən tapdağı altında qalmasına görə işğalçı dövlətə qarşı sanksiyalar tətbiq edilməli idi. Düşmənin atəşkəs dövründə belə təxribatlara əl atması, dinc əhalini hədəfə alması onun işğalçı siyasətini davam etdirməsinin bariz sübutudur. Ermənistan-Azərbaycan sərhədində baş verənlər, atəşkəsin pozulması nəticəsində itkilər beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılsa da, nədənsə bu məsələ susqunluqla qarşılır. Bəs görəsən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq təşkilatlar, güc dövlətləri tərəfindən həllinə dəstəyin göstərilməməsinin, Ermənistanın işğalçı siyasətinin pislənməməsinin səbəbi nədir?

Milli Məclisin vitse-spikeri, deputat Fəzail İbrahimli ilə söhbətdə də bu suallara aydınlıq gətirməyə çalışdıq.

-Fəzail müəllim, illərdir ki, Azərbaycan tərəfi Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə iş aparır. Amma biz bu münaqişənin həllinə beynəlxalq ictimaiyyətdən lazımı dəstəyi görə bilmirik. Sizcə, bunun səbəbi nədir? Biz bu münaqişə barədə beynəlxalq təşkilatları lazımı səviyyədə məlumatlandırma bilməmişik, yoxsa bu məsələdə beynəlxalq təşkilatlar ikili yanaşma sərgiləyirlər?

-Dağlıq Qarabağ həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə məlumdur. Dünya ictimaiyyəti deyəndə, biz sadəcə insanları yox, bu proseslərə təsir

gücündə olan insanları nəzərdə tuturuq. Bu mənada siyasətlə məşğul olan qurumlara, deputatlara, senatlara, konqresmenlərə, dövlət qurumlarına, xarici siyasi idarələrin işçilərinə Dağlıq Qarabağ həqiqətləri məlumdur. Bu gün xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirliklərində dövlətimizlə bağlı informasiyalar var. Azərbaycanda torpaqların işğal olunduğu

fiə olunur. Dünya ictimaiyyəti Dağlıq Qarabağ həqiqətlərini bilir. Sadəcə burada ikili standartlar var. İkili yanaşma isə ondan ibarətdir ki, xristian təəssübkeşliyi, Dağlıq Qarabağda böyük dövlətlərin maraqları var. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə kömək etmək gücündə olan dövlətlərdə erməni lobbichiliyi güclüdür. Məsələn, Fransada erməni lobbisinin prezident seçkisinə müdaxiləsinə qədər nə dərəcədə güclü olduğu hamımıza məlumdur. Təsəvvür edin ki, bu dövlətdə genosid olmayıb ifadəsini işlədənler cərimələnir. Bu dövlətin münaqişənin həllinə hansı dəstəyi ola bilər? Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üç dövlətin səlahiyyətinə verilib. Bunlar Amerika, Rusiya, Fransadır. Bağa özü yeriye bilmirsə, öz dayısı oğlu

da yerinə düşür. Fransa özü Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Ermənistanın xeyrinə mövqeyi olan ölkədir. Qarabağ problemi ilə bağlı son olaylar, diaspor təşkilatlarının keçirdiyi tədbirlər Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün ən böyük vasitədir. Cənab Prezidentin son çıxışlarının birində "Gəl tək bətkək döyüşək" ifadəsi bu məsələdə ən böyük ismarıqdır. Bunu başa düşməyən insana qanmaz deyərler.

-Fəzail müəllim, yeri gəlmişkən, xarici siyasətimizdə hansı dəyişiklikləri gözləyirsiniz? Bu günlərdə Azərbaycanın xarici işlər naziri dəyişdi. Kadr dəyişikliyi hansı dəyişikliyə səbəb olacaq?

-Hələ indidən bu barədə bir fikir söyləmək olmaz. Yeni Xa-

tapmalıyıq. Biz gücümüzü Avropa ölkələrində yaşayan deputat, konqresmenlərlə birləşdirməliyik. Amma biz 100 illik lobbichilik tarixi olan, dünya ermənilər birliyinə xidmət edənlərin qarşısına çıxma bilirsə, bu da az iş deyil. Amma bununla da kifayətlənməliyik. Unutmayaq ki, məkrli düşmən lobbichilik siyasətinə xeyli pul xərcləyir, bu işdə uzun illərin təcrübəsi var. Bu gün Azərbaycan Diaspor Komitəsinə əxlaqı, düşüncəsi, savadı yerində olan bir şəxs rəhbərlik edir. Demək, bizim ideyamızı həyata keçirməyə kədrimiz var.

-Xaricdə yaşayan iş adamlarının da fəaliyyəti bu məsələdə qənaətbəxş sayıla bilməz. Amma düşmən tərəfinin xaricdəki tanınmış simaları, iş adamları lobbichilik siyasəti üçün küllü miqdarda vəsait xərcləyir.

-Çox təəssüf ki, bizim iş adamlarımızın keçirdiyi həyat yolu, onların hansı məzhəbə qulluq etməsi, dövlətin büdcəsinə talamaq yolu ilə varlanması bu məsələdə rol oynayır. Onların şəxsi mənafeyini milli və dövlətçilik marağından üstün tutması, sözsüz ki, bu məsələdə də təsirsiz ötürmüşür.

-Xaricdəki müxalif şəxslərin Dağlıq Qarabağ həqiqətlərinin beynəlxalq təşkilatların diqqətinə çatdırmaq üçün imkanları olur. Amma onlar bu imkanlarından faydalanmırlar...

-Azərbaycana qarşı, Azərbaycan dövlətinə qarşı çıxan insanların maliyyələşdirilməsinin arxasında erməni və ermənipərəst qüvvələr dayanır. Pulu verən də onlardır, sifarişli həyata keçirən də. Müxalifətə gəldikdə, müxalifət ifadəsi özü siyasi əxlaqdır. Bu əxlaqın özündə "kim hansı əxlaqa sahibdir?" sualı yaranır. Harada yaşamasından asılı olmayaraq damarından azərbaycanlı qanı axan şəxsin Azərbaycan həqiqətlərinin qarşısına çevrilməsi üçün milli ruhu daşması çox önəmlidir. Təəssüf ki, düşməndə bu hiss çox güclüdür.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üç dövlətin səlahiyyətinə verilib

Fəzail İbrahimli: "Dünya ictimaiyyəti Dağlıq Qarabağ həqiqətlərini bilir, sadəcə, burada ikili standartlar var"

"Qarabağ problemi ilə bağlı son olaylar, diaspor təşkilatlarının keçirdiyi tədbirlər Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün ən böyük vasitədir"

nu, bir milyondan çox məcburi köçkünün olduğunu, Lələtəpə, Tovuz döyüşləri barədə Amerikanın, Avropa ölkələrinin Azərbaycandakı səfirlikləri çox gözəl bilir. Onlar çox yaxşı bilir ki, Ermənistan işğalçı dövlətdir. Onlar öz ölkələrinə Azərbaycanla bağlı bu məlumatları çatdırırlar. Sadəcə olaraq ötürülmüş informasiyanı kim hansı formada təqdim edir... Erməni mövqeyi müda-

nu necə küreyində apara bilər? Amerika ilə Rusiya yola getmirsə, öz aralarında problemlərini həll edə bilmirsə, bizə necə kömək edə bilərlər. Onların bu münasibətləri dünyada iqtisadi böhranlara səbəb olur. Dünyanı öz maraqları üçün çökdürən iki dövlət bizim problemimizi necə həll edə bilər? Elə bayaq bağa ilə bağlı çəkdiyim misal bura-

mi işlər həyata keçirilməyib. Sizcə, Dağlıq Qarabağla bağlı beynəlxalq ictimaiyyətdən, beynəlxalq təşkilatlardan dəstək almaq, bu münaqişə barədə üçüncü ölkələrin bizim üçün diaspor təşkilatları hansı işləri görməlidir?

-Tamamilə doğrudur ki, biz özümüze bu barədə hayan

Bələdiyyə sədri cərimələndi

Füzuli rayonu Qazaxlar kəndi ərazisində məişət tullantılarının qalaqlanması və ətrafa iy-qoxunun yayılması ilə bağlı daxil olan şikayət Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən araşdırılıb.

“Unikal”ın xəbərinə görə, Xidmətin rəis müavini Bəhruz Məhəmmədov bildirib ki, əraziyə keçirilən baxış zamanı sözügedən ərazidə tullantıların qanunvericiliyə uyğun idarə edilmədiyi və qalaqlanaraq yandırıldığı məlum olub.

Faktla bağlı tullantıların idarə olunmasına cavabdeh Qazaxlar bələdiyyəsinin sədri Nurəddin Bayramov barəsində protokol tərtib olunub və o, 3 000 manat məbləğində cərimə edilib.

Ərazinin tullantılardan təmizlənməsi və gələcəkdə belə hallara yol verilməməsi məqsədilə bələdiyyə sədrinə icrası məcburi olan “məcburi göstəriş” verilib.

Bakıda 68 yaşlı kişi öldürüldü

Binəqədi rayonunda törədilən qətlə bağlı rəsmi açıqlama verilib.

Rayon prokurorluğundan “Qafqazinfo”ya verilən məlumata görə, avqustun 12-də 1952-ci il təvəllüdü Hüseyin Məmmədova Binəqədi rayonu ərazisində nəməlum şəxs (şəxslər) tərəfindən bıçaqla xəsarət yetirilməsi nəticəsində avqustun 13-də xəstəxanada ölüb.

Faktla bağlı Binəqədi rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 126.3-cü (qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Hazırda prokurorluq və polis əməkdaşları tərəfindən cinayəti törətmiş şəxs və ya şəxslərin müəyyən edilərək tutulub istintaqa cəlb edilməsi istiqamətində intensiv və zəruri istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Şəmkirdə həmkəndlisini güllələyən şəxsin məhkəməsi başlayır

Şəmkir rayonunda silahlı insident törətməkdə ittiham olunan Fənil Muradovun cinayət işi üzrə ibtidai istintaq başa çatıb.

Cinayət işi baxılması üçün Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. İş araşdırılması üçün hakim Xəqani Səmədovun icraatına verilib.

Yaxın günlərdə məhkəmə başlanacaq.

İttihamla görə, hədcisə bu ilin mayın 4-ü saat 17:10 radələrində rayonun Dəllər-Cırdaxan kəndində qeydə alınıb. Belə ki, Dəllər-Cırdaxan kənd sakini Famil Muradov kəndin Şəhidlər Xiyabanının ərazisində yerləşən ağaclıqda sərxoş vəziyyətdə ov tüfəngi ilə həmkəndlisi Asif Muradovu bir dəfə atəş ataraq yaralayıb.

İstintaq orqanı tərəfindən Famil Muradovun barəsində Cinayət Məcəlləsinin 29,120.1-ci (qəsdən adam öldürməyə cəhd) maddəsi ilə ittiham elan edilib.

Mingəçevirdə gizli işləyən restoran aşkarlandı

Mingəçevir Şəhər Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən keçirilən tədbirlərlə şəhər ərazisində xüsusi karantin rejimi qaydalarına zidd olaraq gizli fəaliyyət göstərən restoran aşkar edilib.

DİN-in Mətbuat Xidmətinin Şəki regional qrupundan verilən məlumata görə, şəhərin Heydər Hüseynov küçəsində yerləşən “Miraj” restoranının qaydaları pozaraq, müştəri qəbul etdiyi məlum olub. İcarə əsasında obyektə işlədən Yaşar Mövsümov barəsində Mingəçevir Şəhər Polis Şöbəsinə toplanmış material hüquqi qiymət verilməsi üçün məhkəməyə göndərilib. Məhkəmənin qərarı ilə o, 3100 manat cərimə edilib.

Bakıda ailə münaqişəsinə görə dəfələrlə döyüldüyünü iddia edən qadın polis müstəntiqinin hərəkətsizliyi və məhkəmənin ədalətsiz qərarına görə iki uşağı ilə küçədə qalmaq təhlükəsi ilə üzləşdiyini bildirir.

“Unikal” xəbər verir ki, “qaf-qazinfo”ya müraciət edən vətəndaş Jalə Arzumanova bildirib ki, keçmiş ərinin işçisi ilə sevgili olması onun ailəsinə və həyatını alt-üst edib:

“15 il əvvəl Elnur Əliyevlə sevib ailə qurmuşam, ilk illərdə kirayə evdə qalmışım. Biz evli olanda Nizami rayonunda ev aldım, özümüz təmir etdik. Amma Elnur işinə görə sənədlərlə bağlı gedib-gələ bilmədiyi üçün evi atasının adına almışdı. Daha sonra isə atam mənim adıma ev aldı. Bir neçə il sonra Elnur evə gəlməyə başladı, bizimlə maraqlanmadı. 2014-cü ildə bir qızla sevgi yazışmasını gördüm, buna gö-

imiz dövründə aldığı maşını və qızılarımı satıb 100 minə yaxın pul düzəltdi və ABŞ-a getdi. Amma gedəndən sonra bizlə əlaqə saxlamırdı. Getmədən əvvəl mənə demişdi ki, onunla əlaqəsini kəsib. Mənim sosial şəbəkələrdən məlumatım yoxdur. Bir dəfə “Linkedin”ə girib Elnurun profilinə baxdım. Gördüm ki, N. Quliyeva məşhur “Mall”ların birində yerləşən “Mark Jacobs” mağazasının meneceri olub, Elnur da onu təbrik edib. Mən başa düşdüm ki, onlar ayrılmayıb. 2019-cu ilin martında Bakıya qayıtdı, başladı məni dəli etməyə. Evdə dava salıb uşaqların gözü qarşısında alt paltarlarımı balkondan həyəətə atırdı. Məni döydü, uşaqlar da qorxub stolun altına girirdi. Hər ikisinin əsəbləri pozulub, 13 yaşlı oğlum məktəbdə qollarını cırmışdı.

Elnurun qızla yazışmasını tutdum, məni vurub yerə yıxdı,

mat vermişdi. Onlar da polise demişdilər. Elnurun anası məni boğanda onun qolunu dişləyib əlindən çıxdım və balkona qaçıb özümü atmaq istədim. Həmin vaxt polis gəldi, məni bölməyə apardılar. Dəlitanadan gələn həkim də bölməyə gəlmişdi. Orada mənə söhbət etdilər, həkim dedi ki, “bunu yox, bizi bura çağırırıq dəlitanaya aparmaq lazımdır”.

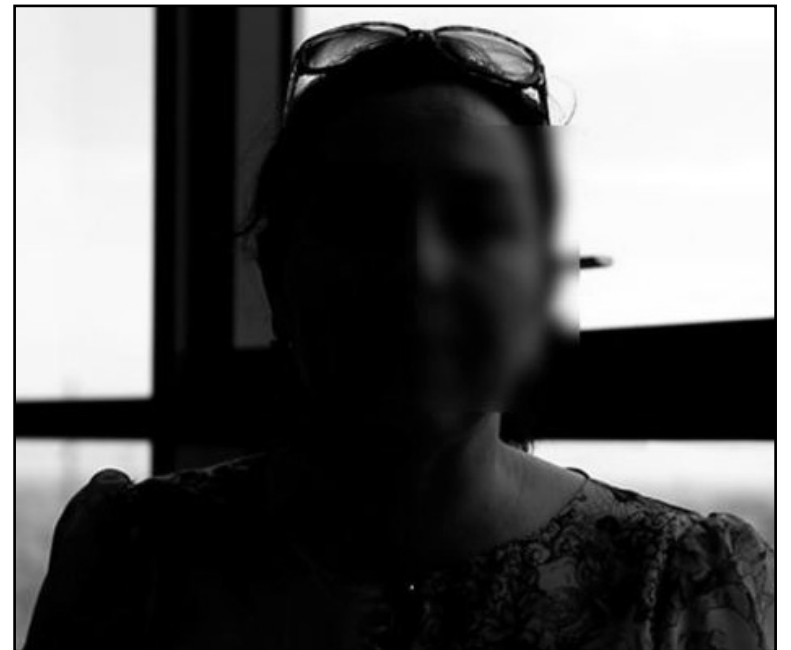
Bu hadisəyə görə Nizami Rayon Prokurorluğu Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlandı Nizami Rayon Polis İdarəsinə göndərdi. Amma polis idarəsindəki müstəntiq Şirxan Allahverdiyev bir ildir heç bir iş görmür. Heç kimi dindirmir, hətta məni hədələyir ki, Elnurun anasının qolunu dişlədiyin üçün səni həbs edəcəyik. Elnur da Şirxana arxayın olub istədiyi kimi hərəkət edir, onunla bağlı istintaqın hərəkətsiz qal-

“Məni döyüb uşaqların gözü qarşısında alt paltarlarımı balkondan həyəətə atırdı”

rə dəfələrlə mübahisələrimiz olurdu. Həmin zaman mən qızıma hamilə idim. Sentyabrda qızım olandan sonra Elnurun işində problemlər yarandı. Elnur Əliyev “Sinteks” şirkətinin “Emporium Armani” mağazasının meneceri, yeni mağaza müdiri idi. Onu həmin vaxt mağazadakı yeyinti və saxta mallara görə Səbail rayon prokurorluğuna apardılar. Məlum olmuşdu ki, İtaliyadan mağazaya orijinal mallar, saatlar, qalstuklar filan gəlib. Buradakı mağazada eyni mal Çində istehsal olunan oxşarları ilə dəyişdirilmişdi. Prokurorluqda getdi danışdı, oradan təmiz çıxdı. Amma 2015-ci ilin əvvəlində təkrar yoxlama aparıldı, satışda olan mallardan hətta geyinilmiş qadın alt paltarları aşkarlanmışdı. Həmin vaxt Elnuru MTN-ə apardılar, işi aparın müstəntiqin müəllimi atamın dostu idi, onlar ziyanı ödəyib Elnuru çıxartdılar. Ondan sonra Elnur hara müraciət etdise, bu məsələyə görə işə götürmədilər. Sonradan mən öyrəndim ki, Elnur mağazadakı satıcısı N. Quliyeva ilə sevgi münasibətində olub. Bütün bunları da həmin qıza görə edib. Sonra da onu özünə köməkçi götürdü. Elnur İtaliyaya mal gətirməyə gedəndə həmin qızı da özü ilə aparırdı, oteldə bir otaqda qalmışlar”.

J.Arzumanova bildirib ki, boşandıqdan sonra keçmiş əri evi əlindən alıb uşaqları ilə birgə evdən çıxartmaq istəyir:

“Elnur uzun müddət işsiz qalandan sonra ABŞ-a qardaşının yanına gedib bizneslə məşğul olması qərarına gəldik. Əlimizdə pul olmadığı üçün atamın mənə aldığı evi, evliliy-

başladı təkilməyə. Qızım stolun altına girib ağlayırdı, oğlum arxadan onun üstünə atılıb dedi ki, “səni öldürəcəm, maddən əl çək”. Sonradan öyrəndim ki, Elnur N-ni ABŞ-a aparmaq üçün gəlib. Amma səfirlik ona viza verməkdən imtina etdi. Ondan sonra Elnur boşanmaya müraciət etdi və bizi evdən çıxarmağa başladı.

İstəyir ki, məni iki uşaqla evdən çıxarsın, sevgilisi ilə evlənib burada qalsın. Bu söhbətdə görə bir dəfə məni döyəndə qaçıb qonşunun evində gizləndim. Məni döyməyinə görə dəfələrlə 24-cü bölməyə şikayət etmişik. Sonuncu dəfə anası və bacısı ilə birgə evə gəlib məni döydülər, sonra da dəlitanadan həkim çağırırdılar ki, məni ora yerləşdirsinlər və evi əlimdən alsınlar. Oğlum dərstdən gələndə bunların məni döydüyünü görüb geri qaçmışdı, atama zəng edib məlu-

ması mənim həyatımı təhlükəyə atır. Elnur mənim evimi, qızılarımı xərcəyib, indi qaldığım ev də nikah dövründə alınıb. Amma Elnur evi atasının adına aldığı üçün məhkəməyə deyir ki, ev ona atasından miras qalıb. Evlənmədən əvvəl mən özəl şirkətlərdə işləyirdim, sonra isə “Azərenerji”də işlədim. Amma ailə həyatı qurandan sonra Elnur işləməyimə icazə vermədi, o vaxtdan bəri işsizəm. Buna görə maddi sıxıntılar çəkirəm. İndi də məni iki uşaqla çölə atıb onunla evlənilib burada yaşamaq istəyir. Mənə də deyir ki, polisə də, məhkəməyə də işimi həll etmişəm. Buna görə də bir neçə gün əvvəl Bakı Apellyasiya Məhkəməsi qərar çıxardı ki, mən evi boşaldıb Elnura təhvil verim, özüm uşaqlarımla evdən çıxım. Bu evi biz birgə almışdıq, mən evdən çıxıb iki uşaqla harda qalım?”.

Dünyada ərzaqlar ucuzlaşır, qızıl-gümüş bahalaşır – SİYAHİ, QİYMƏTLƏR

2020-ci ilin əvvəlindən indiyədək dünyada bəzi gündəlik və əsas məhsulların qiymətində ciddi dəyişikliklər olub.

FED.az xəbər verir ki, qızıl və gümüşün qiymətində artım, pambıq, buğda, kakao, mal əti və s. gündəlik məhsulların qiymətində azalma müşahidə edilib.

Pambıq

Yanvar ayında 1 kiloqramı 1,74 dollar olan pambıq, iyul ayında 1,51 dollar olub. 7 ayda 13,2% ucuzlaşdı.

Buğda

Buğdanın qiymətində də həmçinin ucuzlaşma müşahidə olunub. Taxıl bitkisinin 1 tonu yanvarda 224,5 dollar, iyulda 197,8 dollar olub. Ucuzlaşma 11,9% təşkil edib.

Kakao

Kakao 10,4% ucuzlaşdı. Məhsulun 1 kiloqramının qiyməti bu ilin yanvar ayında 1,88 dollar, iyul ayında 1,7 dollar olub.

Şəkər tozu

İlin əvvəlində kiloqramı 0,31 dollar olan şəkər tozu, 12,9% ucuzlaşaraq iyul ayında 0,27 dollar olub.

Kərə yağı

Dünya birjalarında kərə yağı da 5,7% ucuzlaşdı. Belə ki, yağın kiloqramı yanvar ayında 4,0 dollar, iyul ayında 3,8 dollar olub.

Mal əti

Mal əti 7 ayda 6,5% ucuzlaşdı. Yanvarda mal ətinin kiloqramı 5,04 dollar, iyulda 4,71 dollar olub.

Çay

Çayın qiymətində də azalma olub. Yanvar ayında 2,29 dollar olan çay 22,3% ucuzlaşaraq, iyul ayında 1,78 dollar olub.

Qızıl

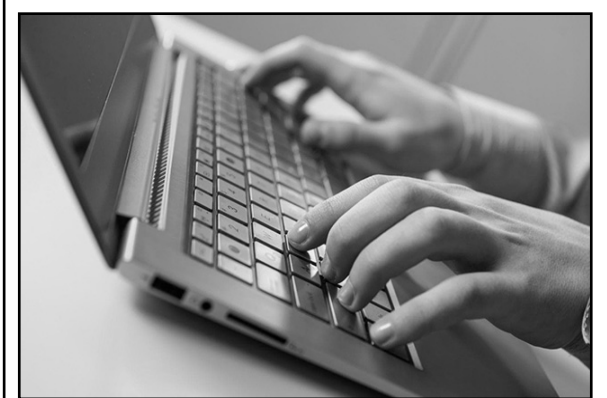
Son günlərdə rekord həddə çatan qiymətli metal 7 ayda 26,1% bahalaşdı. Belə ki, qızılın 1 unsiyası (31 qramı) yanvar ayında 1 521 dollar, iyulda 1 918 dollar olub.

Gümüş

İlin əvvəlindən ötən 7 ayda gümüş qızıldan da sürətli bahalaşdı. Gümüşün 1 unsiyasının (31 qram) qiyməti yanvarda 17,92 dollar olub. 7 ayda 43,8% bahalaşaraq iyulda qiyməti 25,76 dollara yüksəldi.

Qaz

Təbii qazın qiyməti 7 ayda 13,9% azaldı. Belə ki, 1MMBTU qaz yanvar ayında 2,02 dollar, iyul ayında 1,74 dollar təşkil edib. 1MMBTU=28,52m³

Nazirlikdən şəbəkə qurğularındakı təhlükə ilə bağlı xəbərdarlıq

Son günlər ölkəmizdə "Wi-Fi" təhlükəsizliyi ilə bağlı insidentlərin sayında kəskin artımın olması, əsasən istifadəçilərin şəbəkə qurğularının (router və modemlər) ələ keçirilərək "Wi-Fi" şəbəkə adlarının arzuolunmaz şəkildə dəyişdirildiyi halları müşahidə edilir.

"Unikal" xəbər verir ki, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Elektron Təhlükəsizlik Xidməti tərəfindən insidentlər araşdırılır.

Araşdırmalar nəticəsində hücumların baş verməsinin əsas səbəbinin şəbəkə qurğularının təhlükəsizliyi üçün sadə təhlükəsizlik tənzimləmələrinin tətbiq edilməməsinin olduğu müəyyən edilib. Belə ki, qurğular üçün standart və zəif parollardan (admin, password, 12345 və s.), şəbəkə adlarında müəyyənləşdirici məlumatlardan (ad, soyad, telefon nömrəsi, ünvan və s.) istifadə olunub, eləcə də proqram təminatı yeniləmələri aparılmayıb.

Bildiyimiz kimi, evimizdə olan bütün qurğular (telefon, kompüter, smart qurğular və s.) internetə router cihazı vasitəsilə qoşulur. Router düzgün konfigurasiya olunmadığı, təhlükəsizliklə bağlı vacib sazlamalar aparılmadığı, eləcə də zəif və standart parollardan istifadə olunduğu zaman asanlıqla bədniiyyətli tərəfindən ələ keçirilə bilər.

Router yoluxduqda, bədniiyyətli tərəfindən istifadəçilərin trafik izlənilməklə fərdi məlumatları ələ keçirilə, routeri sıradan çıxarıla, şəbəkələrində olan digər cihazlara hücumlar oluna bilər. Məhz bu səbəbdən routerin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi kompüterin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi qədər vacib hesab olunur.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Elektron Təhlükəsizlik Xidməti vətəndaşlara vaxt itirmədən aşağıdakı sazlamaları aparmalarını tövsiyə edir:

Aşağıdakı sazlamaları etmək üçün kompüteriniz routərə qoşulu olduqda, veb-brauzerdə routerin IP ünvanını (adətən routerin arxa hissəsində göstərilir) daxil etməklə idarəetmə panelinə daxil olmalısınız. Bu zaman sizdən istifadəçi adı və parol istəniləcək. Bu məlumatlar routerin istifadə təlimatından və ya istehsalçı və modelə görə internetdə axtarış edilməklə əldə edilə bilər.

İlk öncə routerin susmaya görə təyin edilən standart istifadəçi adı və parolunu dəyişin. Bu parollar modelə və istehsalçıya görə asanlıqla internetdən əldə oluna bilər. Bu səbəbdən routeriniz üçün uzun və mürəkkəb parol (böyük və kiçik hərflər, rəqəm və simvolların kombinasiyasından ibarət 10-12 simvol uzunluğunda) seçin və onu başqa şəxslərlə paylaşmayın.

Routerin proqram təminatını (firmware) mütləməli olaraq yeniləyin. Son nəsil routerlərdə proqram təminatı avtomatik yenilənir, köhnə cihazlar üçün yenilənmə vaxtaşırı manual olaraq yerinə yetirilməlidir. Yenilənmə qəbul etməyən qurğular dəyişdirilməlidir.

49 mindən çox sahibkara maliyyə dəstəyi göstərilib

Kabineti tərəfindən fərdi sahibkarlara maliyyə dəstəyinin davam etdirilməsi barədə qəbul edilən qərara əsasən, 2-ci mərhələ çərçivəsində pandemiyadan zərər çəkən sahibkara 12 332,3 min manat vəsait ödənilib.

"Unikal" Dövlət Vergi Xidmətinə istinadən xəbər verir ki, avqustun 13-nə olan məlumata görə, 2-ci mərhələ çərçivəsində 49 329 fərdi sahibkara maliyyə dəstəyi göstərilib.

Birinci mərhələdən fərqli olaraq, bu dəfə vergi ödəyicilərinin yenidən müraciət etməsinə ehtiyac yoxdur. Maliyyə dəstəyi üzrə ödənişlər əvvəllər bu dəstəyi alan vergi ödəyiciləri üzrə həyata keçirilib.

Pozuntuya yol verən obyektlərin adları açıqlandı - SİYAHİ

Ticarət və xidmət obyektlərində müvafiq qayda və tələblərə əməl edilməsinə nəzarət davam edir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, karantin rejiminin zəruri qayda və tələblərinə əməl edilməsinə nəzarət məqsədilə avqustun 12-də keçirilən monitorinqlər zamanı

Nərimanov rayonunda "In stile geyim mağazası"nda, "Nənəmin Təndiri" pərakəndə ticarət obyektində, "Glamour Beauty" gözəllik salonunda, "Emma Gözəllik Salonu"nda, "Modatex" MMC-yə məxsus "Colins Geyim" mağazasında, Nizami rayonunda "Susadım market"də, Elmira Əhmədovaya məxsus "Parfumeriya" mağazasında,

Nəsimi rayonunda "Oba Market"də, "Mİ Home Telefon Satışı" mağazasında, "Emilano Oboy Evi"ndə, "Nə alsan 1 manat xırda-

vat"da, "Zəka Kitab Evi"ndə, "Zeytun Aptek"də, "Alma Apteki"ndə, Binəqədi rayonunda "Horizont İnşaat", "Ucuz Market" pərakəndə ticarət obyektlərində,

Qaradağ rayonunda "İnci Məbel", "Soliton Məişət Texnikaları" mağazalarında,

Yasamal rayonunda "Lombard Zərgerlik Emalatxanası"nda, "Life Dent Stomatoloji Klinika"da, "Beauty Code" gözəllik salonunda, İslam Əsgərova məxsus "Kimyəvi Təmizləmə" xidmət obyektində,

Xətai rayonunda "Elle Geyim", "İzmir Geyim", "Nu Pogodi" mağazalarında,

Sabunçu rayonunda "Araz Supermarket"də, "Emin Market"də, "İstanbul Dönər"də,

Səbail rayonunda "Algo Geyim Mağazası"nda, "Starmart"da, "Romaşka Market"də, "Hello Baby Geyim Mağazası"nda,

Xəzər rayonunda "AL Market",

"Gəncə Təndiri" pərakəndə ticarət obyektlərində, ümumilikdə, monitorinq aparılmış 723 obyektin 65-də epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena tələblərinin pozulduğu müəyyən edilib.

Nöqsana yol vermiş vergi ödəyiciləri barədə İnzibati Xətalər Məcələsinə uyğun olaraq protokollar tərtib olunub. Nəzarət tədbirləri davam etdirilir.

FED rəqəmsal dollarla bağlı testlər aparır

Fed rəsmisi Brainard, Fed-in rəqəmsal dollar-la bağlı araşdırmalar etdiyini deyib.

Fins.az xəbər verir ki, Fed Qubernatoru Lael Brainard, cümə axşamı ABŞ mərkəzi bankının hipotetik rəqəmsal dollar üçün araşdırma məqsədi ilə təcrübələr apardığını, lakin hökumətin və digər maraqlı tərəflərin də iştirak etdiyi rəsmi siyasət çərçivəsini tələb etdiyinə görə hələ də pulun verilməsi ilə bağlı öhdəlik götürmədiyini deyib

Brainard, Fed-in öz daxili işinə əlavə olaraq, Boston Fed-in və Massachusetts Texnologiya İnstitutunun (MIT) tədqiqat qrupları "mərkəzi bankın istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuş hipotetik rəqəmsal valyutanın sınaqları yaratmaq və keçirmək üçün bir neçə illik işlərdə" iştirak etdiyini bildirib.

"Bu əməkdaşlığın dərsləri yayımlanacaq və bu tədqiqatlar nəticəsində hazırlanacaq kod bazası hər kəsin eksperiment üçün istifadə et-

məsi üçün açıq mənbə proqramı kimi təqdim ediləcək" dedi.

Boston Fed-in baş vitse-prezidenti Ceyms Cunha bildirib ki, ilk mərhələdə bank və MIT-nin texnologiyaları ABŞ-lı bir ölkəyə rəqəmsal valyutanın "ehtiyaclarını ödəmək üçün bir mühərrik və proqram təminatı" yaratmaq üçün birlikdə çalışacaqlar. Digər tərəfdən Cunha təhlükəsizlik, gizlilik və böyük əməliyyat həcmi kimi bəzi problemlərə işarə edib.

Bu şəxslərin işləməsi qadağan edildi

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının və dövlət qurumlarının rəhbərlərinə məktub göndərmişdir.

Məktubda dövlət qurumlarının rəhbərlərinə koronavirus (COVID-19) infeksiyasına qarşı mübarizənin təşkil edilməsini təmin etmək və icrasına ciddi nəzarət edilməsi ilə bağlı tapşırıqlar yer alıb:

1. İclasların, müşavirələrin və toplantıların yalnız telefon rabitəsi (selektor), mobil və internet vasitəsilə keçirməsinə üstünlük verilsin;

2. Mümkün olduğu halda, əməkdaşların məsafədən işləmələri məsələsinə baxılsın;

3. 60 yaşdan yuxarı şəxslərin və öhdəsində azyaşlı uşağı olan qadınların iş davamiyyətinə güzəştli şərtlər tətbiq edilsin;

4. İşçilərin və onların ailə üzvlərindən birinin qrip, soyuqdəymə, halsızlıq və digər bu kimi halları olduğu təqdirdə həmin işçilərin işə çıxması qadağan edilsin;

5. Xüsusi zərurət olduğu hallar istisna olmaqla, bütün ezamiyyətlər dayandırılсын. Ezamiyyətə xüsusi zərurət olduğu hallarda, razılıq alınması məqsədilə dövlət orqanlarının və qurumlarının rəhbərləri tərəfindən operativ qərarqaha əsaslandırılmış rəsmi müraciət edilsin;

6. Əməkdaşların xarici ölkələrə rəsmi səfərləri dayandırılсын;

7. Vətəndaş qəbulu ilə əlaqədar aşağıdakı qaydalara riayət edilsin:

7.1 qəbul otağında vətəndaşların qrup və fərdi surətdə qəbulla- rın təxirə salınсын;

7.2 yerlərdə səyyar qəbulla- rın keçirilməsi dayandırılсын;

7.3 vətəndaşların müraciətlərinin fasiləsiz qəbulu yalnız elektron və telefon rabitəsi vasitəsilə həyata keçirilsin, bu məqsədlə hər orqan və qurumda elektron və telefon əlaqə ünvanları və nömrələri müəyyən edilsin, habelə qaynar xətlərin fasiləsiz fəaliyyəti təmin edilsin;

7.4 vətəndaş müraciətlərinin yalnız elektron və telefon vasitəsi- lə qəbul edilməsi məqsədilə hər orqan və qurumda məsul əməkda- şlar müəyyən edilsin;

7.5 mümkün olduğu halda, vətəndaşlara səyyar xidmətlərin gö- stərilməsi təşkil edilsin;

7.6 göstərilən tədbirlər barədə vətəndaşların məlumatlandırıl- ması təmin edilsin;

7.7. mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları, dövlət qurumları vətəndaşların müraciətlərinə xüsusi həssaslıqla yanaşınsınlar.

8. Əməkdaşlara sosial məsuliyyəti davranmaları, xüsusi zərurət olmadan digər şəxslərlə təmasda olmamaları və virusun yayılmasın- ın qarşısının alınmasına dəstək olacaq hər cür ehtiyat tədbiri gör- mələri tapşırılsın.

9. Yuxarıda qeyd olunan müddəalar hüquqi mühafizə və hərbi xidmət orqanlarına, dövlət əhəmiyyətli və həyat təminatlı obyektlə- rə, fasiləsiz iş rejimində fəaliyyət göstərən müəssisələrə, səhiyyə və digər tibb müəssisələrinin işçilərinə şamil edilmir.

Aprel şəhidi haqqında sənədli film çəkilir

2016-cı il aprel döyüşlərində qəhrəmancasına şəhid olan Babək Abidovun həyat və döyüş yolundan bəhs edən sənədli film çəkilir.

Sənədli filmin çəkilişləri şəhidin doğulub boya-başa çatdığı Şabran rayonunun Zeyvə kəndində həyata keçirilir. Filmdə şəhidin ailə üzvləri, dostları, döyüş yoldaşları onunla bağlı xatirələrini bölüşüb.

"Aprel Qəhrəmanı" adlı 30 dəqiqəlik ekran işinin "ARB Media Qrup"a daxil olan "ARB Günəş" də yayımlanması nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəsi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "Regional Medianın İnkişafına Yardım" İctimai Birliyinin "Aprel döyüşlərində şəhid olan Babək Abidovun xatirəsinə dair tədbirlərin təşkil" layihəsi çərçivəsində ərsəyə gələcək filmin sentyabr ayının sonunda tamaşaçılara təqdim olunması nəzərdə tutulub.

Filmin rejissoru Dəyanət Rzaev, prodüseri Vəli Turan, ssenari müəllifi Coşqun Beydullayev, quruluşçu operatorları Rizvan Hacıyev və Mais Allahverdiyevdir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatları nəticəsində cəbhə bölgəsində gedən döyüşlərdə şəhid olan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin giziri Babək Abidov ölümündən sonra "Herbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalına layiq görülüb.

Məhərrəm ayı başlamaqdadır. Hər il olduğu kimi, bu il də müsəlman ölkələrində Məhəmməd Peyğəmbərin sevimli nəvəsi Həzrət Hüseynin təziyə mərasimləri qeyd edilir. Ölkəmizdə bu mərasim xalqımız tərəfindən əsrlərdir ki, davam etdirilir. Mövzu ilə əlaqədar olaraq, müsahibimiz Sumqayıt "Cümə" məscidinin imamı, ilahiyyatçı Hacı Rauf Sərdarovdur:

- Hacı, Kərbəla hadisəsinin həqiqətləri min ildən çox təziyə şəklinə yaşadılması hadisəsindən başlayaq. Niyə bu mərasim əsrlərdir ki, davam etdirilir?

-Bu haqda çox danışılıb, çox şərhlər verilib. Qısa olaraq deyim ki, imam Hüseyn əleyhissələmin mübarizəsinin fəlsəfəsi min illərə hesablan-

nəzərdən keçirin, görün ki, elə bir şair vardırmı ki, Əhli-beyt haqda yazmasın? Nəsimi, Fizuli, Seyid Əzim, Sabir, Nəvan və s. Allah-təala da Quranda insanları dəyər olaraq ərəb-əcəmə bölməmiş, insanları təqvasına, imanına görə dəyərləndirmişdir.

- Azərbaycan Respublikasının qanunlarına əsasən, din dövlətdən ayrı olsa da, ölkəmizdə Məhərrəmlik mərasimləri dövlət tərəfindən yetərincə dəyərləndirilir. Qalır insanların bu mərasimi dəyərli şəkildə qeyd etməsi. Ümumiyyətlə, ölkəmizdə məhərrəmliklə bağlı təziyə mərasimləri qanedicidirmi? Yəni bu mərasimlər Həzrət İmam Hüseynin şənin uyğun keçirilmirmi?

- Bilirsinizmi, ölkəmizdə bütün dini mərasimlərin dəyərli şəkildə keçirilməsi üçün

mə aksiyası isə dünya müsəlman ölkələrinə bir nümunə ola bilər.

- Özünüz dediniz ki, mərasimlərdə əqli, elmi qatlara fikir verilməlidir. Məsələn necə?

-Məsələn, mərsiyə və sinə vurmaq hadisələri. İnanlı şəxslərimiz bilməlidir ki, mərsiyə də, sinə vurmaq da, və digər təziyə elementləri, hamısı maarifçiliyə xidmət etməlidir. Ümumiyyətlə, mərsiyə janrının mahiyyəti maarifçilik xarakteri daşıyır. Siz baxın klassik dövrdə yazılan mərsiyələrimizə. Bir mərsiyə şeirinə başdan sona qədər qulaq adıqda görürük ki, hansısa hadisəni danışır. Deməli, mərsiyə demək, həm də qarşdakı insanları maarifləndirməkdir. Sadəcə, bu janrda olan şeirlər kədərli, faciəvi mövzuları əhatə etdiyi üçün

"Mərsiyə, sinə vurmaq və digər təziyə elementləri maarifçiliyə xidmət etməlidir" – İlahiyyatçı Hacı Rauf Sərdarov

mışdır. Bəşər durduqca din olacaq. Lakin bu din necə olacaq, o maraqlıdır. Bir çox dini dünyagörüşləri vardır ki, onlar mərhələ xarakteri daşıyırdılar. Sonuncu mərhələdə isə Həzrət Rəsulullahın (s) gətirdiyi İslam dini gəlir. Bu dinin təhrif olmaması üçün, Qiyamətə qədər qorunması üçün əzəmətli şəxsiyyətlər əzəmətli mübarizə ortaya qoymalı idilər. Məhz belə şəxsiyyətlərdin biri, bəlkə də, birincisi Həzrət İmam Hüseynidir. Bütün yaxınları, əzizləri, silahdaşları ilə qanları bahasına bu dinin haqq çərçivəsinin qorunmasına çalışdılar. Hazırda dünyada İslam dininin sağlam şəkildə, ədalətli formada təqdim edilməsi məhz Həzrət İmam Hüseynə (ə) bağlıdır.

-Bəziləri deyir ki, Həzrət Hüseyni ərəbdir, onun bizə nə aidiyyəti vardır ki? Maraqlıdır ki, bu fikri ən çox Məhərrəm ayı əsnasında ortaya atırlar.

- Övvəla, dahi mütəfəkkirlərin, qəhrəmanların milliyəti olmur. Belə insanlar hansısa xalqın deyil, bəşəryyətin mirasıdır. Həzrət İmam Hüseynin (ə) bizim xalqa aidiyyəti məsələsinə gəldikdə isə xalqımız tarixən haqqın yanında olmuş, haqq insanlara sığınacaq vermiş xalqlardan olub. Bəlkə də, elə birincisidir. Abbasilər dönəmində Əhli-beyt nümayəndələri təziyələrlə üzleşərkən ölkəmizə, xalqımızın yaşadığı torpaqlara üz tutması buna bariz nümunədir. Gəncə imamzadələri, Bibi-heybət şəxsiyyəti buna bir misaldır. Siz bizim klassik dövr ədəbiyyatımızı

dövlət əlindən gələnə edir. Bundan ötrü birbaşa məsul qurumlar var ki, onlar şəxsən bu mərasimlərin xurafatla qarışmaması üçün öz tövsiyələrini mütəmadi olaraq din xadimlərinə çatdırırlar. Məsələn, QMI və DQDK buna bir nümunədir. Yəni, dövlət olaraq dinin xurafatla qarışmaması üçün bəs qədər işlər görülür. Həmçinin rəsmi dövlət qurumlarını təmsil etməyən bir çox ağısaqqal, ziyalı insanlarımız da var ki zaman-zaman bu dini inanclarımızın xurafatla qarışmaması üçün çalışmışlar. Vətəndaşlarımız da son zamanlar bu cür dini mərasimləri hissi deyil, elmi, əqli formatda keçirməyə maraqlıdırlar. Bəzi neqativ hallar istisna olmaqla, son zamanlar bu cür mərasimlərdə xurafi, mövhumu elementlərə yer verilmir. Aşura günündə qanver-

ona qulaq asan insanlar, istər-istəməz qəmlənir, qəhərlənir, ağlayır. Məclisdə mərsiyə zamanı sinə vurmaq isə həmin məclisdəki emosionalı bir növ nəzarətə alarar ifrat-təfriddən qoruyur. Çünki Kərbəla hadisəsi mövzuları ağır mövzulardır. İstər-istəməz insanı sinə vurmaq rəmzi xarakter daşımalı, bədənə xəter verməməlidir. Düşünürəm ki, əza məclislərinin elementlərindən olan rövzə, mərsiyə, sinə vurmaq və digərləri, bunlar hamısı bir-biri ilə üzvi əlaqədədir. Lakin təəssüf ki, bəzi məclislərdə mərsiyə şeirlərinin maarifçi xarakteri kölgədə qalır, əsasən, heç kəs tərəfindən anlaşılmayan ifadələr işlətməklə insanların hissələrini nəzərə alırlar.

Söhbətlaşdı: Vüsal Hətəmov

VİZİT KARTOÇKASI

Məhərrəmov Məhəbbət Fərman oğlu 1940-cı il, avqust ayının 23-də Qubadlı rayonunun Məmər kəndində anadan olmuşdur. 1957-ci ildə N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun Əczaçılıq fakültəsinə daxil olmuş, 1962-ci ildə həmin institutu müvəffəqiyyətlə bitirmişdir. 1962-ci ildən Sumqayıtda çalışır. Bir neçə il şəhərin ayrı-ayrı apteklərinə rəhbərlik etmiş, 1975-ci ildən 415 sayılı aptekdə müdir vəzifəsində çalışmışdır. 1999-cu ildən aptek açıq tipli səhmdar cəmiyyətinə rəhbərlik etmiş, Məhəbbət həkim idarə heyətinin sədri seçilmişdir.

M.Məhərrəmov iki çağırış Sumqayıt şəhər xalq deputatları sovetinin deputatı olmuşdur. 1986-cı ildə SSRİ Səhiyyə Nazirliyinin əmri ilə "Səhiyyə əlaçısı" döş nişanı ilə təltiv edilmişdir. 2009-cu ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalına, 2016-cı ildə isə Prezidentin "Fəxri Diplomu" na layiq görülmüşdür.

Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür.

Ailəlidir. 3 övladı, 10 nəvəsi vardır.

Jurnalistika fəaliyyətində minlərlə insanlardan müsahibə almışam, məqalələr yazmışam. Onların arasında öz səmimiyyəti, xeyirxahlığı və müdrikliyi ilə seçilənlər çox olub. Belələrindən biri də Sumqayıt 415 sayılı aptekin müdiri, bu günlərdə 80 illik yubileyinə hazırlaşan Məhəbbət Məhərrəmovdur.

Sumqayıtda yaşayanlar mənin bu insan haqqında dediklərimi təsdiqləyirlər, çünki onunla dəfələrlə ünsiyyətdə olaraq, xarakterinə yaxından bələd olublar. Bu insan kinsiz-kidurətsiz, gözütöx, ürəyi açıq, qəlbi təmiz bir ağsaqaldır. Onunla həmsöhbət olmaq çox maraqlıdır.

-Məhəbbət həkim, yaxın günlərdə 80 yaşınız tamam olur. Dünənə boylananda daha çox nəyi xatırlayırsınız?

-Həyatımdan şikayətlənmirəm. Demirəm, hər şey hamar olub. Bu, mən tərəfdən qeyri-səmimi olardı. Ağır günlərim az olmayıb, lakin ruhdan düşməmişəm, kimdənsə nəse ummamışam, heç kimin qapısını döyməmişəm. Allah da ruzumu həmişə yetirib.

İnsanı hörmətə mindirən onun halal əməyidir. İnsanlar yaşa dolmuşca nəyin yaxşı, nəyin pis olduğunu anlamağa başlayırlar. Atalar yaxşı deyib: Sonrakı peşmançılıq fayda vermez. Mən həyatımı ele yaşamışam ki, menden sonra gələn nəsil babaları üçün xəcalət çəkməsinlər.

-Dostlarınız çox olub. İstərdim onlardan bir neçəsinin sizin haqqınızda söylədiklərini sizə çatdırım.

-Buyurun. +

Tofiq Hüseynli: Məhəbbətin ürəyi ele böyükdür ki, ona ancaq qibtə etmək olar. Bu, insandan indiyə kimi "yox" sözünü eşitməmişik. Çünki müdrik adamdır, qarşı tərəfin problemlərinə heç bir vaxt biganə qalmayıb. Deyirlər dost dar gündə tanınar. Ona kürəyini çevirmək olar. Arxadan zərbə vurmaq namərdlərin işidir. Məhəbbət isə mərd, cəfəkeş, sədaqətli dostdur.

Nəbi Nəbiyev: Məhəbbət eloba adamıdır. 1990-cı illərin əvvəlləri yadıma düşür. Qubadlıda sərhəddə vəziyyət gərgin olanda,

biz Sumqayıtda yaşayan bir qrup qubadlı rayona getdik, əskərlərə maddi, hərbi və mənəvi yardım etdik. Mən orada Məhəbbətin torpağa necə bağlı olduğunu şahidi oldum. Dizlərini qatladı, bir ovuc torpaq götürdü, gözələrinin üstünə qoydu və sonra öpdü. Soruşdum niyə belə edirsən? Kövrəlmiş halda dedi: "Qorxuram, bir daha bu torpaqları görməyək. Torpağın nəfəsini ciyərlərimə çəkərim ki, qoxusu canımdan çıxmasın". Məhəbbət belə oğuldur. Əsl cəfəkeş, vətənpərvər.

M.Məhərrəmov uşaq vaxtı doğulduğu Məmər kəndində ayaqyalın, başaşıq o dərələri, təpələri, dağları, meşələri o qədər gəzib ki, onun hər bir daşına, kəsey-

halal əməyi ilə, Sumqayıtda, adına layiq, böyük bir məhəbbət qazanıb. Fədakar, cəfəkeş, ləyaqətli insandır. Bu yaxınlarda 80 illik yubileyi qeyd olunacaq. Bu, yubiley təkcə onun deyil, Məhəbbət sevanlarıdır. Onu sevanlar isə Sumqayıtda olduqca çoxdur.

Nazim Hüseynquliyev: Məhəbbət həkim tibb sahəsində məsləhət verən, yol göstərən, yardım əlini uzadan bir insandır. Başqasının dərini öz dərdi kimi qəbul edir. Həmin adama mənəvi, maddi dəstək verir. Onunla ünsiyyət qurmaq çox maraqlıdır. Onu ilk dəfə tanıyanlar bu insanın nə qədər böyük, ağsaqqal olduğunu həmin an duyurlar. O, bəziləri kimi müştəbeh, özündənrazi

du və asta səslə dedi: - Pulun lazımı deyil. Götür dərmanları. Olanda verərsən. Əsas qızın sağalsın.

Qadın Məhəbbətə dua edəndə aptekdən çıxdı. Sonra mənə məlum oldu ki, qadının yeganə ovladı ikitərəfli setəlcəm olub, xəstəxanada yatır. Dərman olmadığından vəziyyəti xeyli ağırlaşmışdı. Bu, 1990-cı illərin əvvəlləri olduğundan hər yerdə qıtlıq var idi. O cümlədən xəstəxanalarda.

Aptekin işçiləri bu cür hadisələrin dəfələrlə baş verdiyini söylədilər. Burada L.Tolstoyun bir sözü yada düşdü: "O adam ki, başqalarının ağrısını hiss edir o, adam mərhəmətli insandır".

-Məhəbbət həkim, möhtərəm

oxuyurlar. Bu da 80 yaşında yubileyi daha cavan edir, özünü onların ehatəsində xoşbəxt sayır. Bunun da səbəbi vardır. Məhəbbət həkim uşaqlarına diqqət və qayğı göstərməklə yanaşı, onlarda halallıq prinsiplərini öyrədib. "Çörəyi halal yolla qazanmaq lazımdır. Duz-cörəyə hörmət gərəkdir. Duz-cörək kəşdiyin insana xəyanət etmək olmaz. Allahın verdiyi ruziyə laqəydən yanaşmaq günahdır, onda çörəyinin bəreketi olmaz". Bu, Məhəbbət Məhərrəmovun öz sözləridir. Bu sözlərdə bir hikmət, bir nəsihət, bir kamillik var.

Biz Sumqayıtda yaşayırıq. Şəhərimiz gündən-günə gözəlləşir, inkişaf edir. Məhəbbət Məhərrəmov ömrünün 60 ilini bu şəhərə həsr edib. Onun sevincinə sevinib, kədərinə qatlaşıb. Son illər isə Sumqayıt məşhur mahnıda olduğu kim "xarüqələr yaradır".

-Sumqayıt bu gün özünün ikinci heyatını yaşayır, - deyər Məhəbbət həkim sözüne davam edir. - Sumqayıtın bir çox rəhbərləri olub. Heç kimin üzərinə kölgə salmaq fikrində deyiləm, hərəsinin az-çox bu şəhərə izi qalıb. Zakir Fərəcovu Sumqayıta icra başçısı təyin edəndə bütün sumqayıtlılar sevindi. Bunun da öz səbəbi vardı. O, Sumqayıtda fəxrlilikdən vəzifə sahibinə kimi yüksəlmişdir. Şəhərdə onu tanımayan yoxdur. Bu adam doğma şəhərinə biganə qala bilməzdi. Az bir zamanda Sumqayıtda dönüş

YUBİLYAR

Və yaxud xeyirxah, mərhəmətli, hamının tanıdığı və hörmət bəslədiyi Məhəbbət Məhərrəmovun həyatından bəzi ştrixlər

adam deyil. Onun həyat prinsipi sadəlik və yaxşılıqdır. Məhz bu keyfiyyətlərinə görə, Məhəbbət həkimin istər səhiyyə işçiləri, istərsə də sumqayıtlılar arasında böyük hörməti vardır.

Məhəbbət haqqında dastan da qoşmaq olar. Mən bu məqalənin müəllifi kimi, bir hadisənin canlı şahidi olmuşam və istərdim, onu sizə olduğu kimi çatdırım. Evdə xəstəmiz var idi. Dərman dalınca aptekə yollandım. İçəri keçdim. Kabinetində yaşlı bir qadın əyləşib ağlayırdı. Məhəbbət həkimini soruşdum. Bakıya gedib dedilər, indilərdə gələr. Xeyli gözləyəsi oldum. Təxminən bir saatdan sonra gəldi. Əl tutub gördükdük. Kabinetinə keçdik. Yaşlı qadın əlinə göz yaşlarından islanmış dəsmalı didişdirir.

Prezident, cənab İlham Əliyev sizin əməyinizi yüksək qiymətləndirərək "Tərəqqi" medalı ilə təltiv etmişdir. Bu, xəbəri eşidəndə hansı hissləri keçirdiniz?

-Birincisi, qulaqlarıma inanmadım. Telefon zəngləri başlan-

di. -Alıb gətirmişəm, narahat olmayın, - Məhəbbət dedi.

Bir neçə dəqiqədən sonra dərmanların qiymətini hesablayıb qadına verdilər. O, cibindən dəsmal çıxartdı, düyün vurmuşdu, yavaş-yavaş açdı, pulu saydı, sonra onları əlinə bərk-bərk sıxdı və yenidən hönkürdü. Məhəbbət həkim səbəbini soruşanda, qadın dedi ki, dərmanların hamısını almağa pulu çatmır.

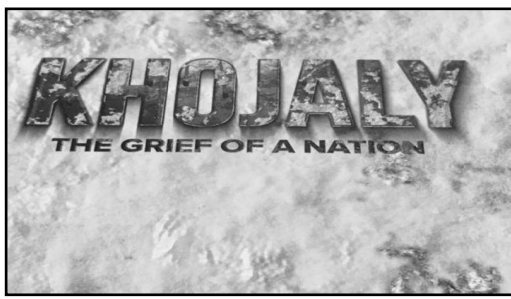
Məhəbbətin necə mərhəmətli insan olduğunu orada gördüm. O, qadını sakitləşdirdi. Dərmanları kağıza büküb, qutunun içinə qoy-

yaratdı. Abadlıq-quruculuq işləri geniş vüsət aldı. Bir sıra sənaye müəssisələri, mədəniyyət, incəsənət, sosial obyektlər tikilib istifadəyə verildi. Heydər Əliyev mərkəzi isə memarlıq baxımından öz möhtəşəmliyi ilə seçilir. Yeni bulvarın 8 aya salınmasına çox adamlar inana bilmirdilər. Lakin bu həqiqətdir.

Möhtərəm Prezident, cənab İlham Əliyev bulvarla tanışlıqdan sonra, şəhər fəalları qarşısında çıxış edərək, Sumqayıt bulvarını möcüzə adlandırdı. Bu, sumqayıtlıların əməyinə verilən yüksək qiymət idi.

Yay fəslində nəvələrimlə bulvarda çox gəzib istirahət etmişəm. Burada sumqayıtlılara mədəni-sosial-ıdman və mənəvi istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb. Sumqayıtda belə bir deyim formalaşmışdır. "Sumqayıt Sumqayıtı sevanlarıdır". Çox doğru deyilib. Məhz buna görə də biz onu inkişaf etdirməli, daha da gözəlləşdirməli, turizm mərkəzinə çevirməli və dünyada tanıtmağa çalışmalıyıq.

Eyruz Məmmədov,
Respublikanın əməkdar
jurnalisti

"Xocalı-bir millətin kədəri" sənədli filminin təqdimatı olacaq

Avqustun 15-də saat 21:30-da Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi ilə "Virtual Qarabağ" informasiya - kommunikasiya Texnologiyaları Gənclər İctimai Birliyi tərəfindən istehsal olunmuş "Xocalı-bir millətin kədəri" sənədli filminin Azərbaycan dili versiyasının AzTV-də təqdimatı və nümayişi həyata keçiriləcək.

Bu barədə AZƏRTAC-a məlumat verən Gənclər və İdman Nazirliyi yanında Gənclərlə İş üzrə İctimai Şuranın sədri Nurəddin Mehdiyev filmin üç dildə - Azərbaycan, ingilis, rus dillərində istehsal olunduğunu, 2020-ci ilin sonunda isə daha iki dildə türk və fransız dillərində olacağını bildirib.

Sənədli film 1988-1993-cü illərdə Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağın Ermənistan tərəfindən işğalı, bu zaman 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan ordusunun Xocalı şəhərində yerli əhaliyə qarşı törətdiyi vəhşilik və soyqırımı aktı, Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin gizlədilməsi istiqamətində Ermənistanın və onun müxtəlif dairələrinin fəaliyyətlərinin və erməni yalanlarının ifşa olunması haqqındadır. Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin və obyektiv məlumatların dünya ictimaiyyətinə, eləcə də gələcək nəsillərə çatdırmaq sənədli filmin əsas məqsədidir.

Filmin ssenarisi Birləşmiş Krallıqdan olan, uzun illər Azərbaycanda yaşayıb-yaratmış müstəqil jurnalist İan Piert tərəfindən şəxsi müşahidələr və araşdırmalar nəticəsində yazılıb.

Sənədli filmin əsas səciyyəvi xüsusiyyətlərindən biri Xocalı soyqırımına təkcə 1992-ci il fevralın 26-da baş vermiş faciə fonunda baxmamaq, soyqırımı qədərki tarixi dövrlərdə Azərbaycanda, Qarabağda və Xocalı şəhərində baş vermiş proseslərin təhlili, şəhərin qədim və yaxın keçmişdəki tarixinin tamaşaçıya təqdim olunması, orada keçmişdə ermənilər tərəfindən törədilən qırğınlar haqqında məlumatların verilməsi, niyə məhz Xocalının ermənilər tərəfindən hədəf alınması kimi sualların cavablandırılmasıdır.

Sənədli filmin əsas səciyyəvi xüsusiyyətlərindən digəri isə Xocalı ilə bağlı yeni orijinal videomaterialların filmin istehsalında istifadə olunmasıdır. Bu baxımdan "Xocalı-bir millətin kədəri" filmi Azərbaycanda Xocalının bütün tarixi dövrlərini və 1992-ci il 26 fevral soyqırımını orijinal çəkiliş materialları, videoarxiv materialları, arxiv sənədləri və muzey materialları ilə əks etdirən modern formatda hazırlanmış ilk ümumi, tarixi sənədli ekran əsəridir.

Filmin ideya müəllifi və direktoru Nurəddin Mehdiyev, ssenari müəllifi Birləşmiş Krallıqdan olan, uzun illər Azərbaycanda yaşayıb-yaratmış müstəqil araşdırmaçı jurnalist İan Piert, məsləhətçiləri Milli Məclisin deputatı Elman Məmmədov, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Nazim Mustafa, tarixçi-alim Ramin Əlizadə və Natiq Alishov, quruluşçu rejissoru Teymur Nəcəfzadə, operatorları Pərviz Əliyev və Cahid Əliyevdir. Filmi Azərbaycan dilində Elşən Rüstəmov səsləndirib.

"Xocalı-bir millətin kədəri" sənədli filmi Gənclər və İdman Nazirliyinin maliyyə dəstəyi ilə istehsal olunub.

ADPU məzunu, sosial şəbəkələrdə ədəbi-mədəni məsələlərlə bağlı təhlili şərhilərlə tanınan gənc şair Məhəmməd İsrayilzadə yazır: "... Kiminə görə komediya, kiminə görə tragikomediya olan film, əslində, ən fəlsəfi məzmunlu filmimizdir."

"Bəxt üzüyü" filmi 1991-ci ildə, Azərbaycanın müstəqiliyə doğru addımladığı bir vaxtda çəkilib. Vaqif Səmədoğlunun "Bəxt üzüyü" əsəri ilk olaraq teatrda oynanılmışdı və böyük rəğbət qazanmışdı. Buna görə də əsərin film kimi də çəkilməsi qərara alındı. Film Azərbaycanın ilk kommersiya (kassa) filmidir və indiyədək hələ də ən çox insan tərəfindən kinoteatrda izlənən film adını qoruyub saxlayır.

Filmin çəkilişləri zamanı əsərdə bir çox dəyişikliklər edilib, yəni ssenari ilə əsərin fərqli məqamları çoxdur. Bu dəyişikliklərdə filmin rejissor

utanmadan bu yalanına ətrafındakıları inandırmaya çalışan mənfi, amma həm də sədaqəti ilə seçilən ailə başçısı kimi müsbət obrazdır. Söylü şəhər mühitinə düşmüş cahil kəndli qadın tipajıdır. Sədaqət, qısaca Seda (Sevda yox) öz kefində yaşayan, əxlaq normalarından kənara çıxan və bundan çəkinməyən, utanmayan insanların nümayəndəsidir. Rasim qayınata hesabına quduran, rüşvətxor, oğru, pul üçü hər cür alçaqlığa əl ata bilən, hətta həyat yoldaşının əxlaqsızlığına belə göz yuman insanların hər bir xüsusiyyətini özündə birləşdirir. Hüseyn Kefli İsgəndərin müasir varisidir. Ayrıq başla cəmiyyətin həyat çətinlikləri arasında yaşaya bilməyən, saf, təmiz uşaqlığı yetimxanada keçən insandır. O 2-3 manat üçün mənasız olduğunu bildiyi Moşunun şeirlərini belə tərifləyə bilir. Tanrıbəy kişi vətən üçün

filmin məğzini tam dəyişən bir dəyişiklik edir. Əslində, üzüyü heç kim götürmür, Sara üzüyü itirir. Səhv edən insan mütləq günahkar axtarmağa başlayır. Burada çoxsaylı məsələlər var. Bir fəlsəfi məğz odur ki, üzük əslində simvolikdir, itirilən xalqın, millətin, cəmiyyətin bəxtidir. Məhz bu itki insanları iyirəcləşdirib, dəyişdirib. Bu həqiqəti isə gören, anlayan cəmi üç obraz var; Zırpı, hansı ki binoklla həqiqətləri daha yaxından izləyir və dözməyərək intihar edir. İkincisi, Seda, ona bu vəziyyətlər sərf edir deyə susur. Həqiqəti anlayan və özündə güc tapıb cəmiyyətə hayqıra bilən yalnız Sara olur ki, nəticədə hamı ona düşmən gözüylə baxır. Hüseynin monoloqunda bəzi insanların vicdanını, bəzisinin şərafətini və s. itirməyini qeyd etməsi də əbəs yerə deyil.

Digər tərəfdən baxdıqda

"Bəxt üzüyü"nü kim götürmüşdü?! və ya "Bəxt üzüyü"nü tapmışıqmı?!

ru Ramiz Əzizbəylinin, həmçinin çox insan bilməsə də, o zaman gənc olan Orxan Fikrətoğlunun da rolu böyükdür. Bu səbəbdən də ssenari müəllifi kimi Vaqif Səmədoğlu ilə yanaşı onların da adı qeyd edilir.

Filmin əsas sujet xətti Saranın üzüyünün itməsi üzərində qurulub. Əslində isə, film başdan ayağa fəlsəfi məzmunludur və insan hər izləyəndə yeni bir mənə tapmalıdır. Film cəmiyyətdəki problemləri, insanların davranış və xarakter qüsurlarını açıq-aşkar şəkildə göstərir, insanlara vacib mesajlar ötürür. Filmin hər bir obrazı cəmiyyətdə müxtəlif qrupları, tipləri ifadə edir. Məsələn, Moşu bacarmadığı işlərlə məşğul olmağa çalışan,

canından, sağlığından keçmiş, qədri bilinməyən veteranların simasıdır. Qatıqsatan obrazı filmə xüsusi rəng qatsa da, gerçəkdə daim insanların şəxsi həyatına burnunu soxan, gözü daim başqalarının həyatında, ailə məsələlərində olan insanları simvolizə edir. Filmin, əslində, əsas personajlarından biri isə cəmiyyətin bu cür çirklənməsinə, iyirəcləşməsinə dözə bilməyib özünü denizdə boğan "Zırpı" obrazıdır.

Bəs üzüyü kim götürmüşdü?

Əsərin özündə üzüyü Hüseyn götürərək satır və özünə araş alır. Özünü asmaq istəməsi, polis bölməsinə apararkən utanması məhz buna görə idi. Filmdə isə rejissor xırda görünən, amma ümumilikdə

Hüseynə erə gəldiyi günə peşman olan, bədbəxt Saranın bəxt üzüyünü axtarması paradoksu var. Suda boğulanın saman çöpündən yapışması misalı kimi.

Hamının bildiyi mənə isə can deyib can eşidən, bir qabdan yemək yeyən, varını-yoxunu paylaşan insanların bir halqa üçün - maddi nemətlər üçün bir anda necə düşmən olmalarına, münasibətlərinin korlanmasına tənqidi, faciəci yanaşmadır. Maddiyyat insanların arasına nifaqlar salır, bütün mənəalarda aralarına divarlar, çəpərlər çəkir.

Filmdə müstəqilliyimizə, ölkənin xoş günlərinə də işarə var, ümumilikdə çox mövzular var, bəzilərinə özünü saxlayıram...)

Qayıdım əvvələ. Yazdığım kimi filmin əsas hekayəsi Saranın üzüyünün itməsidir. Amma baxın, filmdə heç bir səhnədə üzük görünmür; üzüyü hara qoydu, hardan tapdı göstərilir. Filmi izləyərkən heç kim də buna diqqət etmir, heç kimə üzük maraqlı gəlmir. Bu artıq rejissorluğun pik həddə möhtəşəm ideyasıdır. Əslində, üzük görünmə, itməyi, tapılmağı aydın olsa, film çox bəsit görünərdi. Lakin üzüyü kadrda çıxartmaqla yaradıcı heyət filmin axışını başqa tərəfə çəkib, fəlsəfi mənə verib. Filmdə toxunulan digər məsələlər o qədər maraqlıdır, mənəlidir, o qədər şey ifadə edir ki, filmin əsas hekayəsi olan üzük itmək söhbəti tamaşaçının yadına da düşür. İki-üç dəfə izləməyəne kimi üzüyün hara getdiyini heç insanın ağına da gəlmir. Kiminə görə komediya, kiminə görə tragikomediya olan film, əslində, ən fəlsəfi məzmunlu filmimizdir.

Filmin sonunda Saranın "Yağış yağacaq" deməsi, "Bir sabah" mahnısı, böyüməkdə olan ağaclar isə gələcəkdə hər şeyin düzələcəyinə ümidi ifadə edir.

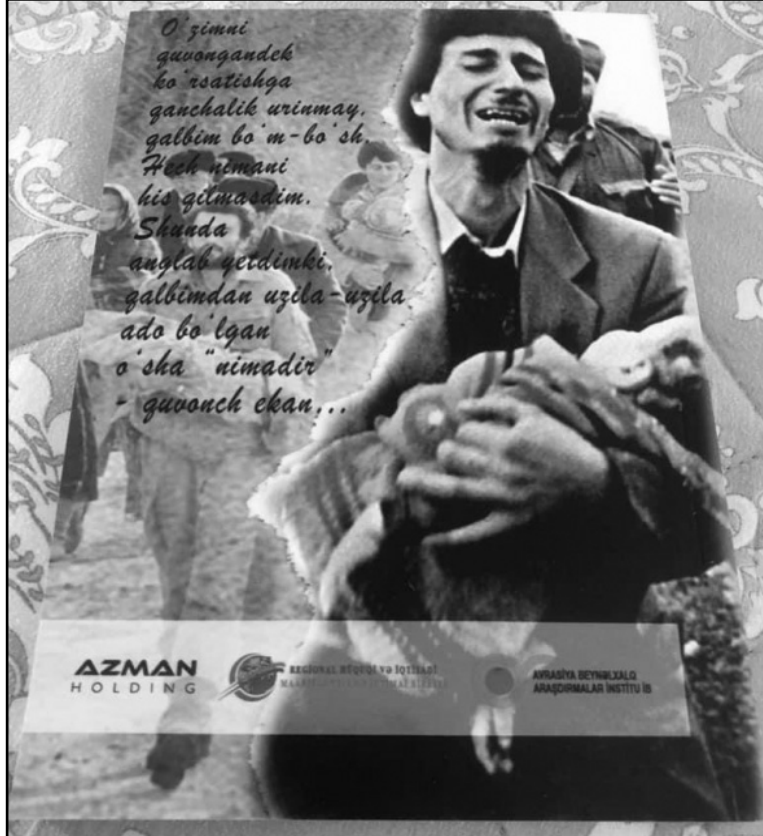
“Qarabağ hekayələri” silsiləsindən “İtirdiyim xoşbəxtlik” əsəri özbək dilində nəşr olunub

“Qarabağ hekayələri” silsiləsindən “İtirdiyim xoşbəxtlik” adlı antologiya toplusu özbək dilində işıq üzünə gəlib. Topluda müxtəlif müəlliflərin əsərləri yer alıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, kitabın “Ön söz”ü Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva yazıb. Görkəmli özbək professoru, türkoloq Babaxan Hərif kitabı yazdığı təqdimatda Azərbaycan həqiqətləri və onların bədii əsərlərdə inikası, habelə iki qardaş ölkənin sarsılmaz dostluğunda ədəbiyyatın mühüm rolu barədə fikirlərini bölüşüb. Kitabı özbək dilinə gənc şair-tərcüməçi, Dünya Gənc Türk Yazarlar Birliyinin üzvü şahistə Artukova çevirib.

Antologiyanın redaksiya heyətinin üzvləri arasında ziyalılarla yanaşı, Azərbaycanın özbəkistandakı səfiri Hüseyn Quliyev, Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Samir Abbasov, Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin şöbə müdiri Əkbər Qoşalı, “Regional Hüquqi və İqtisadi Maarifləndirmə” İctimai Birliyinin sədri Arzu Bağirova, Əməkdar incəsənət xadimi Elçin Hüseynbəyli, eləcə də imzası azərbaycanlı oxuculara da yaxşı tanış olan “Kitab dünyası” qəzetinin baş redaktoru Xasiyyət Rüstəm (özbəkistan), tanınmış yazıçı-tərcüməçisi İmdat Avşar (Türkiyə) yer alıblar. Gələcəkdə ikinci cildinin də nəşri planlaşdırılan kitab geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulub.

Postpandemiya dövründə

özbəkistanda və Azərbaycanda antologiya ilə bağlı geniş təqdimat mərasimlərinin keçiriləcəyini diqqətə çatdıran Q.Paşayeva deyib: “Qardaş özbəkistan xalqı və dövləti Azərbaycanın haqlı mövqeyini həmişə müdafiə edir. Ermənilərin Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi təxribatlar zamanı biz bunun bir daha şahidi olduq. İnanırıq ki, bu yeni nəşrlə qardaş ölkə ictimaiyyətinin daha geniş məlumatlandırılmasına müəyyən qədər xidmət etmiş olacağıq. Antologiyada yer alan hekayələrin oxucuların ma-

rağına səbəb olacağına, bununla da yeni münasibətlərin, əməkdaşlıqların yaranacağına inanırıq”.

Mədəniyyət komitəsinin sədri nəşrin ərşəyə gətirilməsində əməyi keçənlərə, hekayələrin müəlliflərinə, redaksiya heyətinə, “AZMAN Holding”ə, “Regional Hüquqi və İqtisadi Maarifləndirmə” və “Avrasiya Beynəlxalq Araşdırmalar İnstitutu” ictimai birliklərinin kollektivlərinə, nəfis dizayn və poliqrafik işlərini təmin edən nəşriyyatın rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı senari müsabiqəsi elan etdi

“Qarabağ. İnsan. Qələbə.” tammetrajlı bədii film senari müsabiqəsi elan edilir.

“Unikal” kulis.az-a istinadla xəbər verir ki, Qarabağ həqiqətlərinin beynəlxalq arenada səslənməsində kinematografin oynaya biləcəyi müsbət rolunu nəzərə alaraq, o cümlədən kinematografiyamızda Qarabağ müharibəsinin yaşatdığı insan faciələrini tam dolğunluğu və realistik əksinin vacibliyini qeyd edərək, Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı “Qarabağ. İnsan. Qələbə” tammetrajlı bədii film ssenarisi müsabiqəsi elan edir:

- Müsabiqəyə təqdim edilən ssenarinin janrından asılı olmayaraq, Qarabağ müharibəsinin insan taleyi, onun draması və faciəsi prizmasından ifadəsi, həm yerli, həm də xarici tamaşaçıya maraqlı olması arzu olunandır.

- Müsabiqədə iştirak üçün tammetrajlı bədii filminin ssenarisi (elektron variantda CD diskdə və çap olunmuş variantda, şrift Courier New, ölçü 12), müəllif haqqında məlumatın (əlaqə telefonu və e-mail ünvanı) təqdim edilməsi tələb olunur. Ssenari 22 noyabr 2020-ci il tarixinə qədər Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının ofisinə təqdim edilməlidir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Həsən Seyidbəyli 18

- Müsabiqəyə təqdim olunan ssenarinin hüquqları müəllifə məxsus olmalı, orijinal və ekranlaşdırılmamış olmalıdır.

- Qaliblər diplom və pul mükafatı ilə təltif ediləcəklər.

- Baş mükafat 5000 AZN

- Həvəsləndirici mükafat (2 ssenari) 2500 AZN

Qalib ssenari istehsalı məqsəduyğun layihə olaraq Mədəniyyət Nazirliyinə təqdim ediləcəkdir.

Əlavə məlumat üçün əlaqə:

(012)5059533, mail: info@aki.az

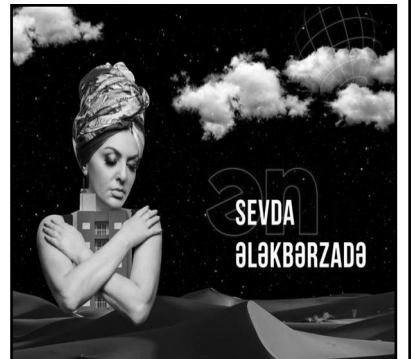
Sevda Ələkbərzadədən daha bir möhtəşəm tərz

Sevda Ələkbərzadə öz yaradıcı eksperimentlərinə və cəsarətinə daha bir tərz əlavə edib.

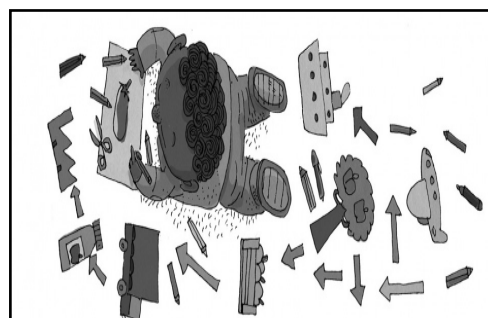
“Unikal” xəbər verir ki, o, bu dəfə “Ən” adlı mahnısını təqdim etməklə nə qədər fərqli və eyni zamanda müasir janrlarla ayaqlaşma biləcəyini nümayiş etdirib.

Müəllifi və sound prodüseri Nicat Məlikov olan “Ən” adlı mahnısına öz tilsimli

səsi ilə həyat verən müğənninin bu layihəsi üçün də komanda peşəkarlardan seçilib. Mahnıda Şərqi, Qərbi, eləcə də Muğam və Afrika cərəyanlarının uğurlu harmoniyasını hiss edən peşəkar stilist Leyla Məmmədova Sevda Ələkbərzadəyə seçdiyi möhtəşəm obrazla layihənin gedışatına xüsusi rənglər, xırdalıqlar və incə zövq əlavə etdi. Onun Sevdanın timsalında yaratdığı obrazı isə top vizajist, tanınmış make up ustası Elnur Həsənov öz dəbli tərz, artistin simasına yaraşan parlaq əl işi ilə tamamladı.

Uşaq və yeniyetmələr üçün rəsm müsabiqəsi elan olunub

BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı Ümumdünya Ərzaq Gününə dair 5-19 yaşlı rəssamlar üçün rəsm müsabiqəsi elan edib.

“Unikal” xəbər verir ki, işlər qələm, karandaş, yağ, akril

və ya akvarel boyalarından, eləcə də qarışıq vasitələrdən istifadə etməklə çəkile, rəngləne və ya eskizləne bilər. Müxtəlif kompüter proqramı vasitələri ilə yaradılan sənət əsərlərinə də icazə verilir. Fotoşkillərə icazə verilmir.

İşlərdə mətn hissəsi də ola bilər. Belə olan halda mətn 25 söz və ya 100 işarədən çox olmamalıdır. Çəkilmiş rəsmlər skan edilərək yalnız JPEG formatında göndərilməlidir.

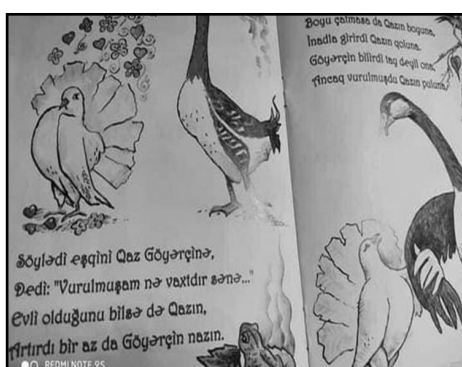
Ətraflı məlumat almaq və mürciət etmək üçün www.fao.org/world-food-day/contest/en/ ünvanına daxil olun.

“Qaz ilə göyərçinin əhvalatı” uşaq kitabının müəllifi... - Komitədən açıqlama

“Bu gün kütləvi informasiya vasitələri və sosial şəbəkələrdə, uşaq ədəbiyyatının spesifik xüsusiyyətlərinə və ona olan tələblərə uyğun gəlməyən, lakin uşaq auditoriyası üçün nəzərdə tutulduğu qeyd edilən “Qaz ilə göyərçinin əhvalatı” adlı kitab şəbəkə istifadəçiləri və izləyicilərinin haqlı tənqidinə səbəb olub”.

“Unikal” xəbər verir ki, məlumatı Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yayıb. Məlumatda qeyd olunub ki, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü olduğu iddia edilən şairə Aygün Bal müəllifi olduğu kitabında uşaqların yaş xüsusiyyətlərini, həmçinin seçdiyi mövzunun didaktik və tərbiyəvi əhəmiyyətini nəzərə almayıb: “Bədii ədəbiyyatın tərkib hissəsi olan uşaq ədəbiyyatı birbaşa təlim-tərbiyə və yeni nəslin ədəbi zövqünün formalaşması vasitələrindən biridir. Məhz bu səbəbdən hər bir ədəbi nümunə gələcəyimiz olan övladlarımızın formalaşması işinə öz müsbət təsirini göstərməklə yanaşı, həm də uşaq psixologiyasına və marağına müvafiq məzmununda və üslubda yazılmalıdır.

Adıçəkilən çap məhsulunda is-

tifadə olunan ifadələrin azyaşlı uşaqlara göstərə biləcəyi mənfi təsirləri nəzərə alaraq vəsaitin istifadəsinin Azərbaycan qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun gəlmədiyini qeyd etmək lazımdır. Belə ki, ailə institutunu nüfuzdan salan informasiyalar uşaqlar arasında dövriyyəsi qadağan olunan informasiyalar sırasına aid edilib. “Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında” qanunun 4-cü maddəsinə əsasən həmin informasiya məhsullarının uşaqlar arasında yayılması qadağandır. Həminin bu qanunun tələblərinə zidd olaraq sözügedən “kitab” ekspert rəyi olmadan çap edilib”.

Qeyd olunub ki, inzibati Xətalər Məcəlləsinin 388-2.0.2-ci maddəsinə əsasən informasiya məhsulunun “Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında” qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada yaşa görə təsnifatlaşdırılmasını təmin etmədən, o cümlədən həmin qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla informasiya məhsulunu müvafiq yaş kateqoriyasına uyğun işarələmədən ölkə ərazisində yayılmasına görə inzibati məsuliyyət nəzərdə tutulub.

Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il iyulun 29-dakı 267 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Informasiya məhsulunun yaş kateqoriyalarına aid edilməsi qaydaları”na əsasən informasiya məhsullarının ekspert rəyi olmadan yayılması inzibati məsuliyyətə səbəb olur.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi olaraq uşaqların istifadəsi üçün bu kimi informasiya məhsullarının yayılmasını məqsəduyğun olmadığını vurğulamaqla yanaşı, bu barədə məlumatların yayılmasına görə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada müvafiq tədbirlərin görülməyini diqqətə çatdırırıq.

Xərçənglə mübarizə üsulu tapıldı - Yeni kəşf

ABŞ-in Harvard Universitetinin alimləri bədxassəli şiş hüceyrələrinin maddələr mübadiləsini dəyişdirmə üsulunu tapıblar. Bu da onların müalicəsinin effektivliyini yüksəldir.

"Unikal" medicina.az-a istinadən xəbər verir ki, bu barədə "Cell Metabolism" jurnalında dərc olunan məqalədə bildirilir.

Məqalədə qeyd olunur ki, kimyaterapiya seanslarından sonra alimlər sağ qalan hüceyrələrin maddələr mübadiləsində müvəqqəti dəyişikliyə məruz qaldıqlarını müəyyən edə bildilər. Bu müvəqqəti dəyişiklik nəticəsində residiv meydana gəlir, şiş hüceyrələrini əsas terapiyaya qarşı həssas edir.

Əgər qlutamin metabolizminə və nukleotid sintezinə qısa müddətli təsir göstərən dərmanlar istifadə olunarsa, müqavimət göstərən hüceyrələr məhv olar və nəticədə xəstə sağ qalacaq.

Bildirilir ki, aşkar edilən fakt qan xərçəngində tapılan və kemoterapiyaya davamlı olan hüceyrələrə qarşı mübarizə aparmağa kömək edəcək.

İmtahanqabağı qidalanma

İmtahana hazırlaşarkən mütləq qida rejiminə əməl olunmalıdır. Abituriyent bioloji aktiv maddələrlə zəngin qida qəbul etməlidir. Bunlara meyvə, tərəvəz, göyərti, şokolad və mineral elementlər kompleksi daxildir.

İntensiv intellektual gərginlikdə bitki dəmləmələri də qəbul etmək vacibdir. Məsələn, qara çörəkotu əsəb sistemini tənzimləyir. Bir fincan qaynar suya 2 çay qaşığı əzilmiş qara çörəkotu əlavə edib içməklə beyin aktivliyini artırmaq olar. Bəzi ayaqüstü qidalardan və qazlı içkilərdən uzaq durmaq məsləhətdir. Gün ərzində 1-2 fincandan artıq kofe qəbul etmək olmaz. Alkoqol, o cümlədən pivə içilməsi normal yuxu ritmini pozur, səbəbsiz pessimizm, yaxud özünü doğrultmayan optimizm təlqin edir.

"Unikal" bildirir ki, bu barədə AZƏRTAC-a Azərbaycan Tibb Universitetinin həkim-diyetoloqu Leyla Zülfüqarlı məlumat verir.

Onun dediyinə görə, qorxu və həyəcədən xilas olmaq üçün kələm salata, mənfəi emosiyaları neytrallaşdırmaq üçün gündə azı 150 qram çiyələk yemək məsləhətdir. Yorğunluğu götürmək və düşüncəni sürətləndirmək üçün tərkibi B vitaminləri qrupu ilə zəngin olan ət, balıq, sıyıq, qoz yemək yaxşı nəticə verir.

Həkim-diyetoloq gün ərzində beyni qidalandıran bir resept də təklif edib: "150 qram çəkilmis alma yarım portağal şirəsi ilə qarışdırılaraq üzərinə 10 ədəd təmizlənmiş qoz ləpəsi və 2 çay qaşığı bal əlavə edilir. Həmin qarışıq qəbul etməklə gün ərzində yorulmadan imtahana hazırlaşmaq olar".

Həmsöhbətimiz onu da qeyd edib ki, imtahana gederkən doyunca yemək məsləhət deyil. Belə olanda qan dövrəni qidanın həzminə yönəlir, beyində heç nə qalmır, yuxulu vəziyyət yaranır. Kofe içməklə onsuz da gərgin olan vəziyyəti daha da gərginləşdirmək lazım deyil. Şokoladla yaşıl çay içmək daha yaxşıdır.

Dünyada sürətlə yayılan COVID-19 pandemiyası ilə bağlı alimlərin araşdırmaları davam edir. Ümumi mənada xəstəliyin ilkin olaraq özünü qrip və soyuqdəymə kimi bürünmə verdiyi müşahidə olunur. Bununla belə, bir çox insan bu virusa yoluxmanın necə baş verdiyini bilmir.

"Unikal" axar.az-a istinadən koronavirusa yoluxan insanların günbəgün hansı simptomlarla üzleşdiyini təqdim edir:

1-3-cü gün soyuqdəymə və qrip kimi özünü göstərir. Yüngül qızdırma və boğaz ağrısı müşahidə olunur. İmmunitet zəifdirsə, ürək bulanması və qusma baş verir.

4-cü gün boğaz ağrısı şiddətlənir, səs boğulur. Yemək və içməkdə çətinlik yaranır. Yüngül baş ağrısı ilə birlikdə, qusma başlayır.

5-ci gün boğaz ağrısı şiddətlənir. Yemək və içmək olduqca ağrılı bir hal alır. Bədəni tərpətmək, hərəkət etdirmək ağrılı olur. Əzələ ağrıları hiss

rən insanlar koronavirusa 5-7 dəfə çox yoluxub. Bu barədə məqalə "Journal of Adolescent Health" nəşrinde yer alıb.

"Unikal" AZƏRTAC-a istinadən bildirir ki, Stenford Universitetinin eməkdaşı Şivani Qayxa deyib: "Gənclər və yeniyetmələr düşünür ki, bu yaş durumu onları COVID-19 infeksiyasına yoluxmaqdan qoruyur. Lakin bizim əldə etdiyimiz məlumatlar bunun veyp çəkənlər üçün heç də belə olmadığını göstərir. Bu, həm adi siqaret, həm də elektron siqaret çəkənlərə aiddir, özü də bütün hallarda risk çox ciddi şəkildə artır".

Son üç ildə siqaret çəkənlər arasında veyplər geniş yayıldığı üçün tibb işçiləri və bioloqlar bununla maraqlanmağa başlayaraq, elektron siqaretlərdə onun yaradıcılarının sözlədikləri müsbət cəhətlərin olub-olmamasını araşdırıblar. Mütəxəssislər veyplərin mənfəi cəhətlərini adi siqaretlərin xüsusiyyətləri ilə müqayisə edərək klassik tütün məmulatına xas

luxub və xəstəliyin səciyyəvi simptomlarını hiss edə bilməyib. Tütün və elektron siqaretdən paralel istifadə edənlərdə bu ehtimal yeddi dəfə olub. Beləliklə, veyplər digər risk amillərini, o cümlədən piylənmə və diabeti geridə qoyub. Odur ki, alimlər həm gənclərə, həm də yaşlılara bu cür məhsullardan uzaq durmağı tövsiyə edir.

COVID-19 üçün ölkə sərhədlərinin və ya əhalinin sosial təbəqələrinin fərqi yoxdur, lakin əlverişsiz mühitdə onun yayılma riski daha yüksək olur.

"Unikal" AZƏRTAC-a istinadən bildirir ki, Hordı Qol Universiteti nəzdindəki Elmi-Tədqiqat ilkin tibbi yardım institutunun və Del Mar Xəstəxanasının mütəxəssisləri Barselonada virusa yoluxma riskini təhlil edərək bu qənaətə gəliblər. Sakinlərinin gəlir səviyyəsi ən aşağı olan Nou Barris Biç kimi rayonlarda COVID-19 daha geniş yayılıb. Burada xəstələnenlərin sayı Sarriya-San-Jelvasi kimi varlı məhəllələrlə müqayisədə təqribən 3 dəfə yüksəkdir. Rəyi soruşulmuş ek-

Bunlar baş verirsə, deməli koronavirusa tutulmuşunuz

Alimlər: onlar COVID-19-a yoluxma riskinə daha çox məruz qalır

olunur.

6-cı gün quru öskürək başlayır. Danışarkən və udqunarkən boğaz ağrısı şiddətlənir. Şiddətli halsızlıq olur. Zaman-zaman nəfəs almaq çətinləşir. Ürək bulanması və qusma çoxalır.

7-ci gün qızdırma 38 dərəcəyə yüksəlir. Öskürək və bəlgəm şiddətlənir.

8-ci gün nəfəs almaq çox çətinləşir. Döş qəfəsində şiddətli ağrılar baş verir. Öskürək zaman baş, əzələ ağrıları hiss olunur.

9-cu gün bütün simptomlar şiddətlə artır, üz və ya dodaqlar göyür... Qeyd edək ki, bu simptomları özünüzdə müşahidə etdiyiniz təqdirdə dərhal təcili tibbi yardıma müraciət edin.

Miçiqaun Universitetinin neyrobioloqu Natali Tronson koronavirusun xəstələrin sağlamlığına vurduğu qalıcı ziyanlarından danışır.

"Unikal" xəbər verir ki, alimin bu barədə tədqiqatı "MedicalXpress" jurnalında dərc edilib. Mütəxəssis bəzi hallarda SARS-COV-2-nin beyinə təsirinin xəstəliyin ən ciddi nəticələrindən biri olduğunu söyləyib. Məsələn, xəstəliyin səbəb olduğu beyinə uzunmüddətli təsirlərə mialji ensefalomieli (və ya xroniki yorğunluq sindromu) və Guillain-Barre sindromu aiddir. Bu zaman periferik sinir sisteminin autoimmun pozğunluğu sürətlə irəliləyir.

Həkim həmçinin koronavirusun bir çox əlamətinin əslində immun sisteminin müdafiə reaksiyaları ilə əlaqəli olduğunu izah edib. Məsələn, burun axması koronavirusun birbaşa təsiri deyil, immun sisteminin ona verdiyi reaksiyanın nəticəsidir. Beyində cavabdehlik daşıyan immun hüceyrələrin aktivləşməsi səbəbindən titrəmə, süstlük, yorğunluq və qızdırma baş verir.

Stenford Universitetinin (ABŞ) tibb işçiləri gənclər arasında SARS-CoV-2 virusunun yayılmasını izləyərək bu qənaətə gəliblər ki, veyp çəkən və ya onu adi siqaretlə birləşdi-

olmayan mənfəi keyfiyyətləri öyrəniblər.

Tədqiqatlar göstərib ki, tütün tütüsü ağciyərlərin sağlamlığına və bütövlükdə insan orqanizminə ziyanlıdır, lakin elektron siqaret də insan həyatını təhdid edir. Onların buxarında müxtəlif toksinlər, kanserogenlər və digər maddələr var ki, nəinki ağciyər xərçənginin yaranma ehtimalını artırır, həmçinin arteriyaların və venaların divarlarını daha kövrək edir.

Şivani Qayxa və onun həmkarları amerikalı gənclər arasında koronavirusun yaranmasına səbəb olan müxtəlif risk amillərini tədqiq edərək, veypin yaratdığı digər təhlükəni müəyyən edə bildilər. 2020-ci ilin mayında alimlər koronavirus infeksiyası keçirmiş amerikalı qızlar, oğlanlar və onların sağlam həmyaşıdları arasında silsilə sosial sorğular aparıblar, habelə onlar üçün səciyyəvi olan zərərli vərdisləri və xroniki xəstəlikləri araşdırıblar. Tədqiqatda 13-24 yaş arasında dörd mindən çox gənc və yeniyetmə iştirak edib.

Əldə olunan məlumatları təhlil edən alimlər görüblər ki, hər gün veyp çəkən yeniyetmə və gənclər tədqiqata cəlb edilmiş digər iştirakçılardan beş dəfə çox koronavirusa yo-

spertlərin fikrincə, bu yüksək fərq məişət şəraiti, işlə təmin olunma və sosial münasibətlər kimi amillərlə bağlıdır.

Alimlər pandemiyanın ən ağır dövrü - fevralın 26-dan aprelin 19-dək olan günlər üzrə məlumatları təhlil edə bilməyib. Kataloniyanın paytaxtında COVID-19-a yoluxma göstəricisi hər 10 min sakin üçün 49,24 hadisə olduğu halda, virusun şəhərdə yayılması eyni olmayıb. Sakinlərin gəlir səviyyəsi daha yüksək olan rayonlarda xəstələnmə halları az olub.

Ekspertlər bir fikirlə razılaşırlar ki, virusun davranışını proqnozlaşdırmaq mümkün deyil və o, varlı ilə yoxsul arasında fərq qoymur. Bununla belə, ətraf mühit və sosial-iqtisadi şərait virusa yoluxma riskinin çox və ya az olmasına təsir göstərir. Ən yoxsul insanlar arasında əvvəlki patologiyaların çox olması həmin insanların COVID-19-a yoluxma nəticəsində daha ciddi fəsadlara meyilli olması ehtimalını artırır.

Alimlər yoluxma riskinə ən çox məruz qalmış əhali təbəqələrinin sanitariya savadını artırmağa çalışır, hakimiyyət orqanlarını bu qeyri-bərabərliyi azaltmaq üçün səy göstərməyə çağırırlar.

Həbib Nurməhəmmədov karyerasını bitirmək istəyib

Mütləq Döyüş Çempionatının (UFC) yüngül çəkiddə rusiyalı kəmə sahib Həbib Nurməhəmmədov atasının ölümündən sonra karyerasını başa vurmaq barədə düşünüb.

"Unikal" qəzeti "Sport-express"ə istinadən xəbər verir ki, 32 yaşlı idmançı bu barədə Moskvada keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verib.

Nurməhəmmədov həmin an onun üçün başqa döyüş təyin olunduğunu bildirib.

O, hazırda həmin görüşə hazırlaşdığını vurğulayıb: "Uzunmüddətli planlar qurmuram. 31 yaşım var və sentyabrda 32 olacağam. Bu, idmançı üçün inanılmaz yaş deyil, artıq yeni başlayan döyüşçü deyiləm. Bu idman növündə nə qədər vaxt keçirdiyimə baxsanız, deyə bilərim ki, mən artıq veteranam, 12 il və UFC-də 8 il peşəkar səviyyədə çıxış etmişəm. Təqəüdə çıx-

maq qərarına gəlsəm də, geridə çox yaxşı karyera qoyacağam. Amma indi yaxşı motivasiya olmuşam, döyüşmək istəyirəm. Sonra nələr olacağını görəcəyik".

Qeyd edək ki, Həbib Nurməhəmmədov və Castin Geyci ara-

sındakı görüş oktyabrın 24-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin paytaxtı Abu Dabidə UFC 254 turniri zamanı gerçəkləşəcək. İyulun 3-də Həbib Nurməhəmmədovun atası və məşqçisi Abdulmanap Nurməhəmmədov dünyasını dəyişib.

"Gerye qeyri-stabildir" – Haiti mətbuatı

Vild-Donald Geryenin "Qarabağ" a qayıtmağı ölkəsi Haiti mətbuatının diqqətindən yayınmayıb.

"Unikal" qəzetinin məlumatına görə, həmkarlarımız Haiti millisinin üzvünün Avropadakı çıxışına münasibət bildirib.

Yerli KİV hesab edir ki, Gerye stabil oyunçu olmasa da, "Qarabağ"la uğur qazana bilər: "Belə bir düşüncə var ki, Gerye qeyri-stabildir. Ancaq unutmayaq ki, o, "Qarabağ"ın futbolçusudur. Ailəsi ilə birlikdə bu il də Avropada məskunlaşacaq və komandası ilə uğur qazanmağa çalışacaq. Geryeli "Qarabağ"ın ilk sınağı Çempionlar Liqasında "Sileks"lə oyun olacaq".

Qeyd edək ki, Vild-Donald Gerye bu yay "Neftçi"dən "Qarabağ"a keçib.

"Gələn il üçün planımız yoxdur" - UEFA prezidenti

UEFA prezidenti Aleksander Çeferin növbəti mövsümdə Çempionlar Liqasında "8-lər final"nın gerçəkləşmə ehtimalına münasibət bildirib.

"Unikal" qəzeti xəbər verir ki, o, bu barədə AFP-yə danışdı.

Sloveniyalı funksioner gələcəkdə belə turnirin maraqlı ola biləcəyini qeyd edib: "Amma bunu edə biləcəyimizi düşünmürəm. Çünki təqvim sıxdır və daxili çempionatları nəzərə almalıyıq. Mən optimistəm və düşünürəm ki, gələn il hər şey daha yaxşı olacaq. Normal və azarkeşlərin iştirak etdiyi köhnə futbola qayıda bilərik. Gələn il eyni müsabiqəni keçirmək üçün planımız yoxdur".

Qeyd edək ki, Çempionlar Liqasının matçları 1/4 finaldan etibarən Portuqaliyanın paytaxtı Lissabonda "8-lər final" formatında keçirilir.

"Fənərbəğça"nın futbolçusu koronavirusa yoluxub

Türkiyənin "Fənərbəğça" klubunun üzvləri koronavirusa yoluxub.

"Unikal" qəzeti Klubun rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, futbolçuların koronavirus testlərinin nəticələri açıqlanıb. Belə ki, iki nəfərin infeksiyaya yoluxduğu məlum olub.

Bunlardan biri futbolçu, digəri isə klubun əməkdaşdır. Hələlik həmin şəxslərin adı açıqlanmır.

Boksçu atışmada öldürüldü

İngiltərənin Beri şəhərində baş verən atışmada boksçu Koul Kerşou öldürüldü.

"Unikal" qəzeti BBC-yə istinadən xəbər verir ki, hadisə avqustun 12-də baş verib. Şahidlər axşam saatlarında polise silah səsələrinin eşidildiyini bildirib.

Hadisə yerinə gələn asayiş keşikçiləri Kerşounu tapıblar. Sinəsindən güllə yarası alan 18 yaşlı britaniyalı boksçu xəstəxanaya yerləşdirilib, lakin onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

İlkin məlumata görə, Koul Kerşounun dostları ilə başqa qrup arasında münaqişə baş verib.

Cüdoçumuzda doping tapıldı

Azərbaycanın daha bir idmançısı dopingdən istifadə etdiyi üçün cəzalandırılıb.

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyindən (AMADA) "Unikal" qəzetinə verilən məlumata görə, Könül Əliyeva diskvalifikasiya olunub.

Cüdoçudan alınmış nümunədə qadağan edilmiş maddə və ya onun metabolit, yaxud markerlərinin mövcudluğu aşkarlanıb. İdmançının orqanizmində diuretiklər və gizlədici maddələr/ furosemid maddəsi tapılıb. O, bu səbəbdən 12 ay cəzalandırılıb. İdmançının diskvalifikasiya müddəti 2020-ci il fevralın 19-dan hesablanmağa başlanılıb.

Qeyd edək ki, AMADA daha öncə 56 idmançımıza cəza tətbiq edib.

Səhifəni hazırladı: Aygün İlqarqızı

"Yuventus"da vacib görüş: Ronaldu və ya Dibala satıla bilər

"Yuventus"un aparıcı futbolçuları Kriştianu Ronaldu və Paulo Dibaladan biri ilə yollarını ayıra bilər.

"Unikal" qəzeti "Sportmedia-set" nəşrinə istinadən xəbər verir ki, yaxın vaxtlarda Turin klubunun yeni baş məşqçisi Andrea Pirlo ilə idman direktoru Fabio Paratiçi arasında bununla bağlı görüş olacaq.

"Qoca sinyora" sözügedən oyunçulardan birini satmaqla yüksək maaş yükündən azad olmaq niyyətindədir.

Portuqaliyalı hücumçunun illik məvacibi 31 milyon avrodur. Argentinəli futbolçu isə "Yuventus"da ilinə 15 milyon avro qazanır.

Qeyd edək ki, daha əvvəl Kriştianu Ronaldunun "Barselona"ya təklif olunduğu ilə bağlı xəbərlər yayılıb.

"İnfantino özünü toxunulmaz hesab edir" - Blatter

FIFA-nın sabiq prezidenti Zepp Blatter qurumun hazırkı rəhbəri Canni İnfantinonun idarəçiliyinə münasibət bildirib.

"Unikal" qəzetinin məlumatına görə, İsveçrədə barəsində cinayət işi açılan və futboldan uzaqlaşdırılan Blatter xələfinin qanunsuz işlərlə məşğul olduğunu düşünür.

Onun fikrincə, İnfantino istintaqa cəlb edilməlidir: "İnfantino

özünü toxunulmaz hesab edir. Etika Komissiyası onun haqqında istintaq açmalıdır. Mənə qarşı edilənlər ona da təkrarlanmalıdır. Ancaq bu komissiya müstəqil deyil, çünki İnfantino onların nəzarət orqanlarını bloklayıb. Bu da narahatlıq doğuran məqamdır".

Qeyd edək ki, Zepp Blatter 1998-2015-ci illərdə FIFA-ya başçılıq edib.

Bu ölkənin Premyer Liqasında qış fasiləsi olmayacaq

İngiltərə Premyer Liqasının 2020/2021-ci illər mövsümü üçün təqvimi müəyyənləşib.

"Unikal" qəzeti BBC-yə istinadən xəbər verir ki, yeni mövsüm 12 sentyabrda start götürəcək və 23 mayda başa çatacaq. 380 matçdan ibarət mövsümün oyun cədvəli 21 avqustədək açıqlanacaq.

Bundan əlavə bildirilir ki, koronavirus pandemiyası səbəbindən artan sıxlığa görə növbəti mövsüm üçün qış fasiləsi ləğv edilib. Bu vaxtadək komandalar fevral ayının əvvəllərində 2 həftəlik istirahətə yollanırdılar.

Həmçinin yeni mövsüm əvvəlindən 5 həftə daha tez başa çatacaq. Bu, ötən mövsümün gec başa çatması ilə əlaqədardır.

Azərbaycanın illərdir kəsülü olan tanınmışları

Şou-biznesdə qalmaql hər zaman olub. Bunun nəticəsində isə bir çox ifaçılar illərdir kəsülüdürlər. Onlar bir-biri ilə danışmır, eyni məkənda olanda görməməzlikdən gəlirlər.

"Unikal" axşam.az-a istinadlı illərdir kəsülü olan sənət adamlarının siyahısını təqdim edir.

Xalq artisti Brilliant Dadaşova və Əməkdar artist Lələ Məmmədova kəsülüdür. Buna səbəb Laləni görünüşünə görə Dadaşovaya bənzətmələri olub. Bu, B.Dadaşovanın xoşuna gəlməyib.

Brilliant Dadaşovanın danışmadığı digər həmkarı Xalq artisti Aygün Kazımovadır. İllərlə yaxın rəfiqə olan ifaçılar arasından "qara pişik" keçib. Onlar hər fürsətdə bir-birinin ünvanına söz atmağa çalışırlar.

Xalq artistləri Bədi Cəfərova və Zəmfira Nərimanova illərdir kəsülüdürlər. Qrup yoldaşı olan aktrisaların danışmasının səbəbi belli deyil. On-

ların kəsülüylüyü 30 ildən çoxdur davam edir. Hətta aktrisaların çalışdıqları teatrdə əlbəyaxa dava etdikləri də dəfələrlə deyilib.

Xalq artistləri Rəya Ayxanla Aygün Kazımova da danışmır.

Onlar bir müddət əvvəl barışdıqları desələr də, heç bir təbiri birlikdə görünülənməyiblər. Aralarındakı soyuqluq illərdir bitmir.

Xalq artisti Məleykə Əsədova ilə Əməkdar artist Vəfa Zey-

nalova arasında da soyuqluq var. Onların mübahisəsi çalışdıqları Akademik Milli dram teatrında başlayıb.

Məleykə Əsədova ilə Xalq artisti Firəngiz Mütəllibovanın da danışmadığı haqda bir vaxt-

lar xəbər yayılmışdı. Hazırda onların barışib-barışmadığı məlum deyil.

Aparıcılar Zaur Baxşəliyevlə Nanə Ağamaliyeva da eyni kanalın əməkdaşları olsalar da kəsülüdürlər. Bir vaxtlar dost olan, eyni verilişdə çalışan aparıcılar 10 ildən çoxdur ki, danışmırlar.

Zaurun danışmadığı digər həmkarı isə Xoşqədəm Hidayətqızıdır. Bir vaxtlar eyni kanalda işləyən aparıcıların arasındakı mübahisəyə eyni formatda veriliş aparmaları səbəb olub.

Xalq artisti Rəya Ayxan müğənni Elnur Məmmədovla danışmır. Hətta Rəya bildirib ki, heç vaxt onu bağışlamayacaq.

Rəyanın danışmadığı digər sənət yoldaşı isə müğənni Natavan Həbibidir. Bir vaxtlar eyni qrupda oxuyan, bir evdə qalan sənətçilərin sən demə, arasındakı illərdir davam edən soyuq müharibə var imiş. Natavanın son vaxtlar verdiyi qalmaqallı açıqlamadan sonra belli olub ki, Rəya ilə münasibətləri uzun illərdir pozulub.

Namiq Qaraçuxurlu, Şəbnəm Tovuzlu, Xuraman Şuşalı... - Onlar əslən hardandırlar? - SIYAHI

Azərbaycanda bir sıra sənət adamları var ki, onlar nə qədər qərribə görünsə də, təxəllüs kimi götürüdükləri bölgədən deyillər. Məsələn, məşhur meyxanaçı Namiq Qaraçuxurlu, müğənni Şəbnəm Tovuzlu və sair.

"Unikal" bildirir ki, "ölke.az" sözügedən sənətçilərin bir qrupunu əslən hansı bölgədən olduğunu araşdırıb.

Meyxanaçı Namiq Qaraçuxurlu əslən Göyçay rayonundandır. Sadəcə, Suraxanı rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsin-

də böyüdüyünə görə özünə "Qaraçuxurlu" təxəllüsünü götürüb.

Daha bir meyxanaçı Orxan Lökbatanlı da əslən başqa bölgədənndir. O, bu barədə qonaq olduğu verilişlərdən birində də deyib ki, İmişlidəndir.

Digər bir söz ustası da təxəllüsündən fərqli olaraq, başqa bölgəni təmsil edir. Əhmədli meyxana məktəbinin yarıdıcısı kimi tanınan Mehman Əhmədli Şəki rayonundandır.

Namiq Məna (Coratlı) kimi məşhurluq qazanan meyxana-

çı isə əslən Qubadlı rayonundandır.

Meyxanaçı Rəşad Dağlı Xızı rayonunda anadan olub.

Xuraman Şuşalı əslən Xankəndi şəhərindəndir.

Müğənni Şəbnəm Tovuzlu da əslində başqa bölgədənndir. Belə ki, o, Tovuz rayonunda böyüyə də, valideynləri Cəlilabaddandır.

Tanınmış aktyor, əməkdar artist Bəhram Bağırzadəni bir çoxları bakılı kimi tanıyır. Ancaq o, Bakıdan yox, Şamaxındandır.

Flora Kərimova: "Bunu utana-utana deyirəm..."

"Bu yaxınlarda bilmişəm ki, yaxşı oxuyuram. Bir-iki ildir anladım. Buna inanmayacaqsınız, amma həqiqətən belədir".

"Unikal" axşam.az-a istinadən xəbər verir ki, bu sözləri Xalq artisti Flora Kərimova "Kinomən" proqramında deyib. Sənəti ilə bağlı suallara bu cür cavab verən müğənni tərfi sevmədiyini söyləyib:

"Bunu utana-utana deyirəm: nə filmə, nə televizora baxa bilərəm. Təriflərdən zəhləm gedir. Gözümün önündə o qədər səmimiyyətdən uzaq komplimentlər deyilib ki... Səhnə arxasında isə o müğənnini yıxıb-sürüyüblər. Adam rəhmətə gedib deyə adını çəkmirəm. Onun səhnə davranışında, görünüşündə, danışığında, oxumağında... Balaca olanda səhnəyə çıxanda deyirdilər, nələrdin, sənədən yoxdur. Özümü itirirdim, qaçırdım. Bircən-birə ikiüzlülük gördüm. Nə ailədə, nə evdə görmüşdüm".

Xanənda Elnarədən Nura Surinin atmacasına cavab

Əməkdar artist Elnarə Abdullayeva müğənni Nura Surinin onun barəsində sosial şəbəkədə yazdığı şərhədən danışib.

Sənətkar "ölke.az"-ın əməkdaşıyla söhbətində bildirib ki, dediyi fikirlər həqiqətdir və kimin nə düşünməsi onu maraqlandırmır:

"Mənim üçün qətiyyətlə heç kimin fikri maraqlı deyil. Bu sənətdə kimlərsə görə addımlamıram, özüm boyda adım var. Şükr Allahın qüdrətinə. Kimin inanın inanmamağı mənimçün maraqlı deyil. Mən kim olduğumu Allahla öz aramda özümüz bilirik. Məni tanıyan insanlar, ətrafım, uşaqlıqdan indiyədək gözələrinin qarşısında böyüdüyüm el-obam var. Əgər mənə inansınlar, ayaqqabımı görsünlər, donumu görsünlər fikriylə yaşasaydım, Allah bilir, indi hansı dərənin dibindəydim. Əsas odur ki, dünyamız dinc olsun".

Qeyd edək ki, Nura Suri xanəndənin verilişlərinin birində özünü barədə səsləndirdiyi fikirlərə belə münasibət bildirmişdi: "Sən dedin, mən inandım, sən təkrar etdin, mən şübhələndim, sən inad etdin və mən başa düşdüm ki, yalan danışırısan."